

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

10544 *Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital.*

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El present Reial decret legislatiu compleix la previsió que recull la disposició final setena de la Llei 3/2009, de 3 d'abril, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils, que habilita el Govern perquè, en el termini de dotze mesos, procedeixi a refundre en un únic text, sota el títol de «Llei de societats de capital», les normes legals que aquesta disposició enumera. D'aquesta manera se supera la tradicional regulació separada de les formes o tipus socials designades amb aquesta expressió genèrica, que ara, en ascendir a títol de la llei, assoleix rang definidor.

La divisió en dues lleis especials del règim jurídic de les societats anònimes i de les societats de responsabilitat limitada no va ser conseqüència tant del procés de descodificació com del fet que l'extensió de la normativa no permetia la inclusió d'aquests règims jurídics dins del Codi de comerç de 1885, que dedicava pocs articles a les societats anònimes i que, per raó del moment en què es va elaborar, desconeixia les societats de responsabilitat limitada. Es van promulgar així les lleis de 1951 i de 1953 –la primera d'aquestes de notable perfecció tècnica per a l'època en què es va promulgar– com a textos legals independents, característica que s'ha mantingut des d'aleshores com a tret de la legislació societària espanyola. En lloc de la regulació en una única llei, el legislador ha afrontat en moments successius i de forma separada l'articulació de la disciplina de les societats de capital.

Aquesta dualitat o fins i tot pluralitat de «continents» –quan la Llei 19/1989, de 25 de juliol, decideix que la nova regulació de les societats comanditàries per accions s'inclouï en el Codi, i quan la Llei 26/2003, de 17 de juliol, introdueix un títol nou, el títol X, a la Llei del mercat de valors, dedicat a les societats anònimes cotitzades– no hauria suscitat especials problemes si el «contingut» estigués suficientment coordinat. Encara que el legislador ha intentat aconseguir aquesta coordinació, bé a través de la tècnica de la repetició de normes –que, tanmateix, no sempre és absoluta–, bé amb el recurs a l'instrument de les remissions, el resultat no ha estat plenament satisfactori. A més, després de les grans reformes realitzades a finals del segle passat –l'esmentada Llei 19/1989, de 25 de juliol, i la Llei 2/1995, de 23 de març–, existeixen descoordinacions, imperfeccions i llacunes respecte de les quals la doctrina i la jurisprudència han ofert solucions legals divergents sense que hi hagi raó suficient.

Per això les Corts Generals han considerat necessari encomanar al Govern l'elaboració d'un text refós de les normes legals sobre societats de capital, que aplegui en un text únic el contingut d'aquestes dues lleis especials, amb la important addició de la part de la Llei del mercat de valors que regula els aspectes més purament societaris de les societats anònimes amb valors admesos a negociació en un mercat secundari oficial i amb l'addició dels articles que el Codi mercantil dedica a la comanditària per accions, forma social derivada, que s'utilitza molt poc en la pràctica. Un únic cos legal ha de contenir la totalitat de la regulació legal general de les societats de capital, només amb l'excepció derivada de la mateixa Llei de modificacions estructurals –la qual inclou l'habilitació–, amb un contingut que, atès que fa referència a tota classe de societats mercantils, incloses les «societats de persones», no es podia incloure, sense alguna incoherència, en aquella refosa. Es tracta d'una tasca d'extraordinària importància tenint en compte que la gran majoria de les societats constituïdes i que operen al nostre país o són limitades o són anònimes; però també es tracta d'una tasca que comporta força dificultats.

II

Les Corts Generals han establert el mètode i, al mateix temps, els límits de l'encàrrec en poder executiu: aquest únic text legal ha de ser el resultat de la regularització, l'aclariment i l'harmonització dels plurals textos legals abans assenyalats. La refosa no es pot limitar, doncs, a una mera juxtaposició d'articles, sinó que exigeix dur a terme una complexa actuació darrere d'aquest triple objectiu, en el qual, per raó de l'interès general, descansa la decisió legal. En redactar el text refós, el Govern no s'ha limitat a reproduir les normes legals objecte de la refosa, sinó que ha hagut d'incidir en aquesta normativa en una delicada labor per complir fidelment l'encàrrec rebut.

Regularitzar significa ajustar, reglar o posar en ordre. Al servei d'aquesta regularització s'ha modificat, en ocasions, la sistemàtica, a la vegada que s'han intentat reduir les imperfeccions de les proposicions normatives. Naturalment, el text refós conté la integritat del que refon. Ni s'han suprimit les parts que l'experiència ha pogut evidenciar obsoletes; ni s'han modificat les solucions arbitrades per la llei encara que la pràctica n'hagi posat en dubte l'eficiència i n'hagi destacat el cost d'aplicació; ni s'han incorporat regles que encara no han assolit reconeixement legislatiu anticipant la previsible solució. Però un text refós que sortís a la llum sense aquesta imperativa regularització trairia els termes de l'habilitació conferida.

Juntament amb la regularització, l'habilitació exigeix aclarir, és a dir, eliminar, en la mesura que sigui possible, els dubtes d'interpretació que susciten els textos legals, i determinar l'abast exacte de les normes. En ocasions –les menys–, la mateixa sistemàtica permet aconseguir aquest resultat; la majoria de les vegades es necessita precisar el que la norma diu amb eliminació del que dificulta la comprensió, la modificació de fórmules poc aconseguïdes o la incorporació dels elements indispensables per facilitar-ne la intel·ligència. D'aquesta manera, en lloc de procedir a reformar els textos legals, es concreta el sentit de les normes, i es perfecciona el conjunt sense necessitat de substitucions.

En fi, el mandat d'harmonització imposa la supressió de divergències d'expressió legal, unificant i actualitzant la terminologia, i imposa sobretot superar les discordances derivades de l'anterior procés legislatiu. En aquest sentit, el text refós ha procedit a fer una molt important generalització o extensió normativa de solucions originàriament establertes per a una de sola de les societats de capital, i ha evitat no només remissions, sinó també haver d'acudir a raonaments en recerca d'una identitat de raó. Aquesta harmonització era particularment necessària pel que fa a la determinació de la competència de la junta general i, sobretot, pel que fa a la dissolució i liquidació de les societats de capital, atès que contrastava el molt envellit capítol IX de la Llei de societats anònimes amb el molt més modern capítol X de la Llei de societats de responsabilitat limitada, que s'ha pres com a base per a la refosa.

III

Aquest triple criteri pot conduir a resultats positius en un sistema legislatiu com l'espanyol en què les societats de responsabilitat limitada –de molt, les que atrauen la preferència dels operadors econòmics– s'han configurat tradicionalment més com a unes d'anònimes simplificades i flexibles que com a societats personalistes en les quals els socis gaudeixin del benefici de responsabilitat pels deutes contrets en nom de la societat. A Espanya les limitades no en són una d'anònima «per fora» i una de col·lectiva «per dins». A pesar del sincretisme del règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada, en el qual es combinen elements procedents de models legislatius molt diferents, en aquest règim preval l'adscripció a la matriu comuna de les societats de capital, amb estructura corporativa relativament rígida. L'èxit en la pràctica espanyola d'aquesta tradicional opció de política legislativa posa de manifest l'encert dels legisladors de 1953 i de 1995, i són pocs els casos en els quals, dins del límit infranquejable representat per les normes imperatives i pels principis configuradors, l'autonomia privada ha decidit afegir-hi algun caire personalista.

Aquesta unitat substancial entre les diferents formes de les societats de capital s'aprecia amb més claredat, si és possible, per la sistemàtica del text refós, que ha renunciat a una possible divisió entre «parts generals» i «parts especials», i ha articulat els textos per raó de

matèries, amb les oportunes generalitzacions, sense perjudici de consignar, dins de cada capítol o secció, o fins i tot dins de cada article, les especialitats de cada forma social quan existeixen realment i efectivament. Amb tot, l'intendent pot apreciar que la impossibilitat de franquejar els límits de l'habilitació deixa oberts interrogants sobre el sentit d'algunes solucions diferents per raó de la forma social elegida.

IV

En el pla teòric, la distinció entre les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada descansa en una doble característica: mentre que les primeres són societats naturalment obertes, les societats de responsabilitat limitada són societats essencialment tancades; mentre que les primeres són societats amb un rígid sistema de defensa del capital social, xifra de retenció i, per tant, de garantia per als creditors socials, les segones, en ocasions, substitueixen aquests mecanismes de defensa –a vegades més formals que efectius– per règims de responsabilitat, amb la consegüent més alta flexibilitat de la normativa. Ara no és procedent fer pronòstics sobre el futur del capital com a tècnica de tutela dels tercers –tema que només és possible que s'afronti adequadament en el marc supranacional de la Unió Europea–, però sí que interessa assenyalar que aquesta contraposició tipològica entre societats obertes i societats tancades no és absoluta, atès que, tal com la realitat ensenya, la gran majoria de les societats anònimes espanyoles –llevat, òbviament, de les cotitzades– són societats els estatuts de les quals contenen clàusules limitadores de la lliure transmissibilitat de les accions. El model legal subjacent no es correspon amb el model real, i aquesta circumstància l'ha tinguda en compte el legislador espanyol i s'ha pres en consideració a l'hora d'elaborar el text refós. Així es produeix, en aquest pla de la realitat, una superposició de formes socials, en el sentit que per a unes mateixes necessitats –les que són específiques de les societats tancades– s'ofereixen a l'elecció dels particulars dues formes socials diferents, concebudes amb un grau imperatiu diferent, sense que el sentit d'aquesta dualitat es pugui apreciar sempre amb claredat. D'aquesta manera queda sense resposta la pregunta de quin ha de ser en el futur la relació entre les dues formes principals de les societats de capital i la de si el trànsit de l'una a l'altra ha de respectar els requisits establerts per a la transformació o si s'ha de facilitar a través de tècniques més àgils i senzilles. Abans que una rígida contraposició per raó de la forma social elegida, la distinció essencial radicaria a tenir la condició de societat cotitzada o no tenir-la. L'important paper de les societats cotitzades en els mercats de capitals fa necessària una intervenció pública en l'activitat econòmica orientada d'una banda a la protecció a l'inversor i de l'altra a l'estabilitat, eficiència i bon funcionament dels mercats financers.

En aquest sentit, és necessari tenir en compte que la regulació de les societats cotitzades queda sistematitzada, d'una banda, en aquest text refós, per recollir els aspectes econòmics eminentment societaris i, d'una altra, en la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, on apareix la regulació del vessant financer d'aquest tipus de societats, presidida fonamentalment pel principi de transparència per assegurar el bon funcionament dels mercats i la protecció a l'inversor.

V

El text refós neix –i és important destacar-ho– amb voluntat decidida de provisionalitat; neix amb el desig de ser superat aviat, i de convertir-se així en un esglaó més de l'escala cap al progrés del dret. D'un costat, perquè no és pas aventurat afirmar que, en el futur immediat, el legislador ha d'afrontar importants reformes de la matèria, amb la revisió d'algunes de solucions legals tradicionals, amb l'ampliació de la dinàmica dels deures fiduciaris dels administradors, amb la regulació més detallada de les societats cotitzades i amb la creació d'un dret substantiu dels grups de societats, confinats fins ara en el règim dels comptes consolidats i en aquestes normes episòdiques disperses per l'articulat. D'una altra banda, perquè és una aspiració general que la totalitat del dret general de les societats mercantils, inclòs l'aplicable a les societats personalistes, s'aplegui en un cos legal unitari, amb superació de la persistent pluralitat legislativa, que el present text refós redueix però no elimina. En aquest sentit, els treballs de la Comissió General de Codificació per a l'Elaboració d'un Codi

de les Societats Mercantils o fins i tot d'un nou Codi mercantil al servei de les exigències de la imprescindible unitat de mercat, els ha de valorar el Govern a fi de decidir el temps i la forma d'aquesta reforma tan ambiciosa.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Justícia i de la ministra d'Economia i Hisenda, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 2 de juliol de 2010,

DISPOSO:

Article únic. *Aprovació del text refós de la Llei de societats de capital.*

S'aprova el text refós de la Llei de societats de capital, al qual s'incorpora el contingut de la secció 4a del títol I del llibre II del Codi de comerç de 1885, relativa a les societats comanditàries per accions; el Reial decret legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats anònimes; la Llei 2/1995, de 23 de març, de societats de responsabilitat limitada; i el contingut del títol X de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, relatiu a les societats anònimes cotitzades.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

Es deroguen les disposicions següents:

1r La secció 4a del títol I del llibre II (articles 151 a 157) del Codi de comerç de 1885, relativa a la societat en comandita per accions.

2n El Reial decret legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats anònimes.

3r La Llei 2/1995, de 23 de març, de societats de responsabilitat limitada.

4t El títol X (articles 111 a 117) de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, relatiu a les societats cotitzades, amb excepció dels apartats 2 i 3 de l'article 114 i els articles 116 i 116 bis.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

El text refós de la Llei de societats de capital es dicta en ús de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació mercantil, de conformitat amb el que estableix l'article 149.1.6a de la Constitució espanyola.

Disposició final segona. *Autorització al ministre de Justícia.*

S'autoritza el ministre de Justícia perquè modifiqui les referències a la numeració inclosa en el Reglament del Registre Mercantil, aprovat pel Reial decret 1784/1996, de 19 de juliol, dels articles dels textos de les disposicions que es deroguen per la que correspon als continguts en el text refós de la Llei de societats de capital.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret legislatiu i el text refós que aprova entren en vigor l'1 de setembre de 2010, excepte l'article 515, que no és aplicable fins a l'1 de juliol de 2011.

Madrid, 2 de juliol de 2010.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta primera del Govern
i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

TEXT REFÓS DE LA LLEI DE SOCIETATS DE CAPITAL

ÍNDEX

Títol I. Disposicions generals.

Capítol I. Les societats de capital.

Capítol II. Denominació, nacionalitat i domicili.

Secció 1a Denominació.

Secció 2a Nacionalitat.

Secció 3a Domicili.

Capítol III. La societat unipersonal.

Secció 1a La societat unipersonal.

Secció 2a Règim jurídic de la societat unipersonal.

Capítol IV. Els grups de societats.

Títol II. La constitució de les societats de capital.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. L'escriptura de constitució.

Capítol III. La inscripció registral.

Secció 1a La inscripció.

Secció 2a Societat en formació.

Secció 3a Societat esdevinguda irregular.

Capítol IV. La constitució successiva.

Capítol V. La nul·litat de la societat.

Títol III. Les aportacions socials.

Capítol I. Les aportacions socials.

Secció 1a Disposicions generals.

Secció 2a Aportacions dineràries i aportacions no dineràries.

Subsecció 1a Aportacions dineràries.

Subsecció 2a Aportacions no dineràries.

Capítol II. La valoració de les aportacions no dineràries a la societat anònima.

Capítol III. La responsabilitat per les aportacions no dineràries.

Secció 1a Règim de responsabilitat en les societats de responsabilitat limitada.

Secció 2a Règim de responsabilitat en les societats anònimes.

Capítol IV. El desemborsament.

Secció 1a Regles generals.

Secció 2a Els desemborsaments pendents.

Capítol V. Les prestacions accessòries.

Títol IV. Participacions socials i accions.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Els drets del soci.

- Secció 1a Els drets del soci.
- Secció 2a Participacions socials i accions sense vot.
- Capítol III. El llibre registre de socis i el règim de transmissió de les participacions en les societats de responsabilitat limitada.
- Secció 1a El llibre registre de socis.
- Secció 2a La transmissió de les participacions.
- Capítol IV. La representació i la transmissió de les accions.
- Secció 1a Representació de les accions.
- Subsecció 1a Representació mitjançant títols.
- Subsecció 2a Representació mitjançant anotacions en compte.
- Secció 2a Transmissió de les accions.
- Capítol V. Copropietat i drets reals sobre participacions socials o accions.
- Capítol VI. Els negocis sobre les participacions o accions pròpies.
- Secció 1a Adquisició originària.
- Secció 2a Adquisició derivativa.
- Subsecció 1a Adquisició derivativa realitzada per societat de responsabilitat limitada.
- Subsecció 2a Adquisició derivativa realitzada per societat anònima.
- Secció 3a Acceptació en garantia i assistència financera a la societat anònima.
- Secció 4a Les participacions recíproques.
- Secció 5a Disposicions comunes.
- Títol V. La junta general.
- Capítol I. La junta general.
- Capítol II. Competència de la junta.
- Capítol III. Classes de juntes.
- Capítol IV. Convocatòria.
- Capítol V. Junta universal.
- Capítol VI. Assistència, representació i vot.
- Capítol VII. Constitució de la junta i adopció d'acords.
- Secció 1a Constitució de la junta.
- Secció 2a Dret d'informació.
- Secció 3a Adopció d'acords.
- Subsecció 1a Majories a la societat de responsabilitat limitada.
- Subsecció 2a Majories a la societat anònima.
- Capítol VIII. L'acta de la junta.
- Capítol IX. La impugnació d'acords.
- Títol VI. L'administració de la societat.
- Capítol I. Disposicions generals.
- Capítol II. Els administradors.
- Capítol III. Els deures dels administradors.
- Capítol IV. La representació de la societat.
- Capítol V. La responsabilitat dels administradors.
- Capítol VI. El consell d'administració.
- Capítol VII. Administració de la societat comanditària per accions.

- Títol VII. Els comptes anuals.
 - Capítol I. Disposicions generals.
 - Capítol II. La memòria.
 - Capítol III. L'informe de gestió.
 - Capítol IV. La verificació dels comptes anuals.
 - Capítol V. L'aprovació dels comptes anuals.
 - Capítol VI. Dipòsit i publicitat dels comptes anuals.

- Títol VIII. La modificació dels estatuts socials.
 - Capítol I. La modificació dels estatuts socials.
 - Secció 1a Disposicions generals.
 - Secció 2a Regles especials de tutela dels socis.

 - Capítol II. L'augment del capital social.
 - Secció 1a Modalitats de l'augment.
 - Secció 2a L'acord d'augment.
 - Secció 3a L'execució de l'acord d'augment.
 - Secció 4a La inscripció de l'operació d'augment.

 - Capítol III. La reducció del capital social.
 - Secció 1a Modalitats de la reducció.
 - Secció 2a La reducció per pèrdues.
 - Secció 3a Reducció per dotar la reserva legal.
 - Secció 4a Reducció per a la devolució del valor de les aportacions.
 - Secció 5a La tutela dels creditors.

 - Subsecció 1a La tutela dels creditors de societats de responsabilitat limitada.
 - Subsecció 2a La tutela dels creditors de societats anònimes.

 - Secció 6a Reducció mitjançant adquisició de participacions o accions pròpies per a la seva amortització.

- Capítol IV. Reducció i augment del capital simultanis.

- Títol IX. Separació i exclusió de socis.
 - Capítol I. La separació de socis.
 - Capítol II. L'exclusió de socis.
 - Capítol III. Normes comunes a la separació i exclusió de socis.

- Títol X. Dissolució i liquidació.
 - Capítol I. La dissolució.
 - Secció 1a Dissolució de ple dret.
 - Secció 2a Dissolució per constatació de l'existència de causa legal o estatutària.
 - Secció 3a Dissolució per mer acord de la junta general.
 - Secció 4a Disposicions comunes.

 - Capítol II. La liquidació.
 - Secció 1a Disposicions generals.
 - Secció 2a Els liquidadors.
 - Secció 3a Les operacions de liquidació.
 - Secció 4a La divisió del patrimoni social.
 - Secció 5a L'extinció de la societat.
 - Secció 6a Actiu i passiu sobrevinguts.

Títol XI. Les obligacions.

Capítol I. L'emissió d'obligacions.

Capítol II. Representació de les obligacions.

Capítol III. Obligacions convertibles.

Capítol IV. El sindicat d'obligacionistes.

Capítol V. Reemborsament i rescat de les obligacions.

Títol XII. Societat nova empresa.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Requisits constitutius.

Capítol III. Capital social i participacions socials.

Capítol IV. Òrgans socials.

Capítol V. Modificacions estatutàries.

Capítol VI. Dissolució.

Capítol VII. Conversió en societat de responsabilitat limitada.

Títol XIII. Societat anònima europea.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Domicili social i el seu trasllat a un altre Estat membre.

Capítol III. Constitució.

Secció 1a Disposicions generals.

Secció 2a Constitució per fusió.

Secció 3a Constitució per hòlding.

Secció 4a Constitució per transformació.

Capítol IV. Òrgans socials.

Secció 1a Sistemes d'administració.

Secció 2a Sistema dual.

Secció 3a Junta general.

Títol XIV. Societats anònimes cotitzades.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Especialitats en matèria d'accions.

Secció 1a Representació de les accions.

Secció 2a Accions amb dret a un dividend preferent.

Secció 3a Accions rescatables.

Secció 4a Accions sotmeses a usdefruit.

Capítol III. Especialitats en matèria de subscripció d'accions.

Capítol IV. Límit màxim de l'autocartera.

Capítol V. Obligacions.

Capítol VI. Especialitats de la junta general d'accionistes.

Capítol VII. Especialitats de l'administració.

Capítol VIII. Pactes parasocials subjectes a publicitat.

Capítol IX. La informació societària.

Secció 1a Especialitats dels comptes anuals.

Subsecció 1a Comptes anuals.

Subsecció 2a Especialitats de la memòria.

Subsecció 3a Especialitats de l'informe de gestió.

Secció 2a. Dret especial d'informació.

Secció 3a Els instruments especials d'informació.

Disposicions addicionals.

Disposicions finals.

TÍTOL I

Disposicions generals

CAPÍTOL I

Les societats de capital

Article 1. *Societats de capital.*

1. Són societats de capital la societat de responsabilitat limitada, la societat anònima i la societat comanditària per accions.

2. En la societat de responsabilitat limitada, el capital, que està dividit en participacions socials, s'integra per les aportacions de tots els socis, els quals no responen personalment dels deutes socials.

3. En la societat anònima el capital, que està dividit en accions, s'integra per les aportacions de tots els socis, els quals no responen personalment dels deutes socials.

4. En la societat comanditària per accions, el capital, que està dividit en accions, s'integra per les aportacions de tots els socis, un dels quals, almenys, respon personalment dels deutes socials com a soci col·lectiu.

Article 2. *Caràcter mercantil.*

Les societats de capital, sigui quin sigui l'objecte, tenen caràcter mercantil.

Article 3. *Règim legal.*

1. Les societats de capital, en el que no es regeixin per cap disposició legal que els sigui específicament aplicable, estan sotmeses als preceptes d'aquesta Llei.

2. Les societats comanditàries per accions es regeixen per les normes específicament aplicables a aquest tipus social i, en el que no s'hi prevegi, pel que estableix aquesta Llei per a les societats anònimes.

Article 4. *Capital social mínim.*

1. El capital de la societat de responsabilitat limitada no pot ser inferior a tres mil euros i s'ha d'expressar precisament en aquesta moneda.

2. El capital social de la societat anònima no pot ser inferior a seixanta mil euros i s'ha d'expressar precisament en aquesta moneda.

Article 5. *Prohibició de capital inferior al mínim legal.*

No s'autoritzen escriptures de constitució de societat de capital que tinguin una xifra de capital social inferior al legalment establert, ni escriptures de modificació del capital social que el deixin reduït per sota d'aquesta xifra, llevat que sigui conseqüència del compliment d'una llei.

CAPÍTOL II

Denominació, nacionalitat i domicili

Secció 1a Denominació

Article 6. *Indicació del tipus social.*

1. En la denominació de la societat de responsabilitat limitada hi ha de figurar necessàriament la indicació «Societat de Responsabilitat Limitada», «Societat Limitada» o les seves abreviatures «SRL» o «SL».

2. En la denominació de la societat anònima hi ha de figurar necessàriament la indicació «Societat Anònima» o la seva abreviatura «SA».

3. La societat comanditària per accions pot utilitzar una raó social, amb el nom de tots els socis col·lectius, d'algun d'ells o d'un de sol, o bé una denominació objectiva, amb la necessària indicació de «Societat Comanditària per Accions» o la seva abreviatura «S. Com. per A.».

Article 7. *Prohibició d'identitat.*

1. Les societats de capital no poden adoptar una denominació idèntica a la de qualsevol altra societat preexistent.

2. Per reglament es poden establir ulteriors requisits per a la composició de la denominació social.

Secció 2a Nacionalitat

Article 8. *Nacionalitat.*

Són espanyoles i es regeixen per la present Llei totes les societats de capital que tinguin el seu domicili al territori espanyol, sigui quin sigui el lloc en què s'hagin constituït.

Secció 3a Domicili

Article 9. *Domicili.*

1. Les societats de capital han de fixar el seu domicili dins del territori espanyol al lloc en què estigui el centre de la seva efectiva administració i direcció, o on radiqui el seu principal establiment o explotació.

2. Les societats de capital el principal establiment o explotació de les quals radiqui dins del territori espanyol han de tenir el seu domicili a Espanya.

Article 10. *Discordança entre domicili registral i domicili real.*

En cas de discordança entre el domicili registral i el que correspondria segons l'article anterior, els tercers poden considerar domicili qualsevol d'aquests.

Article 11. *Sucursals.*

1. Les societats de capital poden obrir sucursals a qualsevol lloc del territori nacional o de l'estranger.

2. Llevat de disposició contrària dels estatuts, l'òrgan d'administració és competent per acordar la creació, la supressió o el trasllat de les sucursals.

CAPÍTOL III

La societat unipersonal

Secció 1a La societat unipersonal

Article 12. *Classes de societats de capital unipersonals.*

S'entén per societat unipersonal de responsabilitat limitada o anònima:

- a) La constituïda per un únic soci, sigui persona natural o jurídica.
- b) La constituïda per dos o més socis quan totes les participacions o les accions hagin passat a ser propietat d'un únic soci. Es consideren propietat de l'únic soci les participacions socials o les accions que pertanyin a la societat unipersonal.

Article 13. *Publicitat de la unipersonalitat.*

1. La constitució d'una societat unipersonal, la declaració d'aquesta situació com a conseqüència d'haver passat un únic soci a ser propietari de totes les participacions socials o de totes les accions, la pèrdua d'aquesta situació o el canvi del soci únic com a conseqüència d'haver-se transmès alguna o totes les participacions o totes les accions s'han de fer constar en escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil. En la inscripció s'hi ha d'expressar necessàriament la identitat del soci únic.

2. Mentre subsisteixi la situació d'unipersonalitat, la societat ha de fer constar expressament la seva condició d'unipersonal en tota la seva documentació, correspondència, notes de comanda i factures, així com en tots els anuncis que hagi de publicar per disposició legal o estatutària.

Article 14. *Efectes de la unipersonalitat sobrevinguda.*

1. Transcorreguts sis mesos des que la societat hagi adquirit el caràcter unipersonal sense que aquesta circumstància s'hagi inscrit en el Registre Mercantil, el soci únic respon personalment, il·limitadament i solidàriament dels deutes socials contrets durant el període d'unipersonalitat.

2. Inscrita la unipersonalitat, el soci únic no respon dels deutes contrets amb posterioritat.

Secció 2a Règim jurídic de la societat unipersonal

Article 15. *Decisions del soci únic.*

1. En la societat unipersonal el soci únic exerceix les competències de la junta general.

2. Les decisions del soci únic s'han de consignar en una acta, sota la seva signatura o la del seu representant, i les poden executar i formalitzar el mateix soci o els administradors de la societat.

Article 16. *Contractació del soci únic amb la societat unipersonal.*

1. Els contractes establerts entre el soci únic i la societat han de constar per escrit o en la forma documental que exigeixi la llei d'acord amb la seva naturalesa, i s'han de transcriure en un llibre registre de la societat que s'ha de ser legalitzar d'acord amb el que es disposa per als llibres d'actes de les societats. En la memòria anual s'ha de fer referència expressa i individualitzada a aquests contractes, amb indicació de la seva naturalesa i condicions.

2. En cas de concurs del soci únic o de la societat, no són oposables a la massa els contractes inclosos en l'apartat anterior que no s'hagin transcrit al llibre registre i no figurin detallats en la memòria anual o ho hagin estat en una memòria no dipositada d'acord amb la llei.

3. Durant el termini de dos anys a comptar de la data d'establiment dels contractes a què es refereix l'apartat primer, el soci únic respon davant de la societat dels avantatges que directament o indirectament hagi obtingut en perjudici de la societat com a conseqüència d'aquests contractes.

Article 17. *Especialitats de les societats unipersonals públiques.*

A les societats de responsabilitat limitada o anònimes unipersonals el capital de les quals sigui propietat de l'Estat, comunitats autònomes o corporacions locals, o d'organismes o entitats que en depenguin, no els són aplicables el que estableixen l'apartat segon de l'article 13, l'article 14 i els apartats 2 i 3 de l'article 16.

CAPÍTOL IV

Els grups de societats

Article 18. *Grups de societats.*

Als efectes d'aquesta Llei, es considera que existeix grup de societats quan concorri algun dels casos que estableix l'article 42 del Codi de comerç, i és societat dominant la que tingui o pugui tenir, directament o indirectament, el control d'una altra o d'unes altres.

TÍTOL II

La constitució de les societats de capital

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 19. *La constitució de les societats.*

1. Les societats de capital es constitueixen per contracte entre dues o més persones o, en cas de societats unipersonals, per acte unilateral.

2. Les societats anònimes també es poden constituir en forma successiva per subscripció pública d'accions.

Article 20. *Escriptura pública i inscripció registral.*

La constitució de les societats de capital exigeix una escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil.

CAPÍTOL II

L'escriptura de constitució

Article 21. *Atorgament de l'escriptura de constitució.*

L'escriptura de constitució de les societats de capital l'han d'atorgar tots els socis fundadors, siguin persones físiques o jurídiques, per si mateixos o per mitjà d'un representant, els quals han d'assumir la totalitat de les participacions socials o subscriure la totalitat de les accions.

Article 22. *Contingut de l'escriptura de constitució.*

1. En l'escriptura de constitució de qualsevol societat de capital s'han d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- a) La identitat del soci o socis.
- b) La voluntat de constituir una societat de capital, amb elecció d'un tipus social determinat.

c) Les aportacions que cada soci realitzi o, en el cas de les anònimes, s'hagi obligat a realitzar, i la numeració de les participacions o de les accions atribuïdes a canvi.

d) Els estatuts de la societat.

e) La identitat de la persona o persones que s'encarreguin inicialment de l'administració i de la representació de la societat.

2. Si la societat és de responsabilitat limitada, l'escriptura de constitució ha de determinar la manera concreta en què inicialment s'organitza l'administració, si els estatuts en preveuen diferents alternatives.

3. Si la societat és anònima, l'escriptura de constitució ha d'expressar, a més, la quantia total, almenys aproximada, de les despeses de constitució, tant de les ja satisfetes com de les merament previstes fins a la inscripció.

Article 23. *Estatuts socials.*

En els estatuts que han de regir el funcionament de les societats de capital s'han de fer constar:

a) La denominació de la societat.

b) L'objecte social, amb determinació de les activitats que l'integren.

c) El domicili social.

d) El capital social, les participacions o les accions en què es divideixi, el seu valor nominal i la seva numeració correlativa.

Si la societat és de responsabilitat limitada, ha d'expressar el nombre de participacions en què es divideixi el capital social, el seu valor nominal, la seva numeració correlativa i, si són desiguals, els drets que cadascuna atribueixi als socis i la seva quantia o l'extensió.

Si la societat és anònima, ha d'expressar les classes d'accions i les sèries, en cas que n'hi hagi; la part del valor nominal pendent de desemborsament, així com la forma i el termini màxim en què s'ha de satisfer; i si les accions estan representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En cas que es representin per mitjà de títols, s'ha d'indicar si són les accions nominatives o al portador i si es preveu l'emissió de títols múltiples.

e) En les societats de responsabilitat limitada, la manera o maneres d'organitzar l'administració de la societat. En les societats anònimes, l'estructura de l'òrgan al qual es confia l'administració de la societat.

S'hi han d'expressar, a més, el nombre d'administradors o, almenys, el nombre màxim i el mínim, així com el termini de durada del càrrec i el sistema de la seva retribució, si en tenen; i en les societats comanditàries per accions, la identitat dels socis col·lectius.

f) La manera de deliberar i adoptar els seus acords els òrgans col·legiats de la societat.

Article 24. *Començament de les operacions.*

1. Llevat de disposició contrària dels estatuts, les operacions socials comencen en la data d'atorgament de l'escriptura de constitució.

2. Els estatuts no poden fixar una data anterior a la de l'atorgament de l'escriptura, excepte en el supòsit de transformació.

Article 25. *Durada de la societat.*

Llevat de disposició contrària dels estatuts, la societat té una durada indefinida.

Article 26. *Exercici social.*

A falta de disposició estatutària s'entén que l'exercici social acaba el trenta-u de desembre de cada any.

Article 27. *Avantatges dels fundadors de les societats anònimes.*

1. En els estatuts de les societats anònimes, els fundadors i els promotors de la societat es poden reservar drets especials de contingut econòmic, el valor en conjunt dels quals, sigui quina sigui la naturalesa, no pot excedir el deu per cent dels beneficis nets obtinguts segons balanç, una vegada deduïda la quota destinada a la reserva legal i per un període màxim de deu anys. Els estatuts han de preveure un sistema de liquidació per als supòsits d'extinció anticipada d'aquests drets especials.

2. Aquests drets es poden incorporar a títols nominatius diferents de les accions.

Article 28. *Autonomia de la voluntat.*

En l'escriptura i en els estatuts es poden incloure, a més, tots els pactes i les condicions que els socis fundadors considerin convenient establir, sempre que no s'oposin a les lleis ni contradiguin els principis configuradors del tipus social elegit.

Article 29. *Pactes reservats.*

Els pactes que es mantinguin reservats entre els socis no són oposables a la societat.

Article 30. *Responsabilitat dels fundadors.*

1. Els fundadors responen solidàriament davant de la societat, els socis i els tercers de la constància en l'escriptura de constitució de les esmentades exigides per la llei, de l'exactitud de totes declaracions que hi facin i de l'adequada inversió dels fons destinats al pagament de les despeses de constitució.

2. La responsabilitat dels fundadors abasta les persones per compte de les quals hagin actuat aquests.

CAPÍTOL III

La inscripció registral

Secció 1a. *La inscripció*

Article 31. *Legitimació per a la sol·licitud d'inscripció.*

Els socis fundadors i els administradors de la societat han de tenir les facultats necessàries han de tenir per presentar l'escriptura de constitució en el Registre Mercantil i, si s'escau, en els de la Propietat i de Béns Mobles, així com per sol·licitar o practicar la liquidació i fer el pagament dels impostos i les despeses corresponents.

Article 32. *Deure legal de presentació a inscripció.*

1. Els socis fundadors i els administradors han de presentar per inscriure-la en el Registre Mercantil l'escriptura de constitució en el termini de dos mesos des de la data de l'atorgament i han de respondre solidàriament dels danys i perjudicis que causin per l'incompliment d'aquesta obligació.

2. La inscripció de l'escriptura de constitució i de tots els altres actes relatius a la societat es poden efectuar amb la justificació prèvia que ha estat sol·licitada o realitzada la liquidació dels impostos corresponents a l'acte inscripció.

Article 33. *Efectes de la inscripció.*

Amb la inscripció la societat adquireix la personalitat jurídica que correspon al tipus social elegit.

Article 34. *Intransmissibilitat de participacions i accions abans de la inscripció.*

Fins a la inscripció de la societat o, si s'escau, de l'acord d'augment de capital social en el Registre Mercantil, no es poden transmetre les participacions socials, ni es poden lliurar o transmetre les accions.

Article 35. *Publicació.*

La inscripció de la societat es publica en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil», en el qual es consignen les dades relatives a la seva escriptura de constitució que per reglament es determinin.

Secció 2a Societat en formació

Article 36. *Responsabilitat dels qui hagin actuat.*

Pels actes i contractes subscrits en nom de la societat abans d'inscriure-la en el Registre Mercantil, responen solidàriament els qui els hagin subscrit, excepte que la seva eficàcia hagi quedat condicionada a la inscripció i, si s'escau, posterior assumpció per part de la societat.

Article 37. *Responsabilitat de la societat en formació.*

1. Pels actes i contractes indispensables per inscriure la societat, pels realitzats pels administradors dins de les facultats que els confereix l'escriptura per a la fase anterior a la inscripció i pels que hagin estipulat en virtut de mandat específic les persones designades per tots els socis amb aquesta finalitat, respon la societat en formació amb el patrimoni que tingui.

2. Els socis responen personalment fins al límit del que s'hagin obligat a aportar.

3. Llevat que l'escriptura o els estatuts socials disposin una altra cosa, si la data de començament de les operacions coincideix amb l'atorgament de l'escriptura fundacional, s'entén que els administradors estan facultats per al ple desenvolupament de l'objecte social i per realitzar tota classe d'actes i contractes.

Article 38. *Responsabilitat de la societat inscrita.*

1. Una vegada inscrita, la societat està obligada pels actes i contractes a què es refereix l'article anterior, així com pels que accepti dins el termini de tres mesos des de la inscripció.

2. En els dos supòsits cessa la responsabilitat solidària de socis, administradors i representants a què es refereixen els dos articles anteriors.

3. En cas que el valor del patrimoni social, sumat a l'import de les despeses indispensables per a la inscripció de la societat sigui inferior a la xifra del capital, els socis estan obligats a cobrir la diferència.

Secció 3a Societat esdevinguda irregular

Article 39. *Societat esdevinguda irregular.*

1. Una vegada verificada la voluntat de no inscriure la societat i, en qualsevol cas, transcorregut un any des de l'atorgament de l'escriptura sense que se n'hagi sol·licitat la inscripció, s'apliquen les normes de la societat col·lectiva o, si s'escau, les de la societat civil, si la societat en formació ha iniciat o continuat les seves operacions.

2. En cas de posterior inscripció de la societat no és aplicable el que estableix l'apartat segon de l'article anterior.

Article 40. *Dret del soci a instar la dissolució.*

En cas de societat esdevinguda irregular, qualsevol soci pot instar la dissolució de la societat davant el jutge mercantil del lloc del domicili social i exigir, amb la liquidació prèvia del patrimoni social, la quota corresponent, que se satisfà, sempre que sigui possible, amb la restitució de les seves aportacions.

CAPÍTOL IV

La constitució successiva de la societat anònima

Article 41. *Àmbit d'aplicació.*

Sempre que abans de l'atorgament de l'escriptura de constitució de la societat anònima es faci una promoció pública de la subscripció de les accions per qualsevol mitjà de publicitat o per l'actuació d'intermediaris financers, s'apliquen les normes que preveu aquest títol.

Article 42. *Programa de fundació.*

1. En la fundació per subscripció pública, els promotors han de comunicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors el projecte d'emissió i redactar el programa de fundació, amb les indicacions que considerin oportunes i necessàriament amb les següents:

- a) El nom, cognoms, nacionalitat i domicili de tots els promotors.
- b) El text literal dels estatuts que, si s'escau, hagin de regir la societat.
- c) El termini i condicions per a la subscripció de les accions i, si s'escau, l'entitat o entitats de crèdit on els subscriptors han de desemborsar la suma de diners que estiguin obligats a lliurar per subscriure-les. S'hi ha d'esmentar expressament si els promotors estan facultats o no per ampliar el termini de subscripció, en cas de ser necessari.
- d) En cas que es projectin aportacions no dineràries, en una vegada o en diverses vegades, el programa ha de fer esment suficient de la seva naturalesa i valor, del moment o moments en què s'han d'efectuar i, finalment, del nom o denominació social dels aportadors. En tot cas, s'hi han d'esmentar expressament el lloc en què estan a disposició dels subscriptors la memòria explicativa i l'informe tècnic sobre la valoració de les aportacions no dineràries que preveu aquesta Llei.
- e) El Registre Mercantil en el qual s'efectuï el dipòsit del programa de fundació i del full informatiu de l'emissió d'accions.
- f) El criteri per reduir les subscripcions d'accions en proporció a les efectuades, quan el total d'aquelles excedeixi el valor o quantia del capital, o la possibilitat de constituir la societat pel total valor subscrit, tant si és superior a l'anunciat en el programa de fundació com si és inferior.

2. El programa de fundació ha d'acabar amb un extracte en què se'n resumeix el contingut.

Article 43. *Dipòsit del programa.*

1. Els promotors, abans de realitzar qualsevol publicitat de la societat projectada, han d'aportar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors una còpia completa del programa de fundació a la qual han d'adjuntar un informe tècnic sobre la viabilitat de la societat projectada i els documents que recullin les característiques de les accions a emetre i els drets que es

reconeixen als seus subscriptors. Així mateix, han d'aportar un fullet informatiu, el contingut del qual s'ha d'ajustar al que preveu la normativa reguladora del mercat de valors.

El programa ha de ser subscrit per tots els promotors, les signatures del quals s'han de legitimar notarialment. El fullet l'han de subscriure, a més, els intermediaris financers que, si s'escau, s'encarreguin de la col·locació i assegurement de l'emissió.

2. Els promotors també han de disposar en el Registre Mercantil un exemplar imprès del programa de fundació i del fullet informatiu. A aquests documents cal adjuntar-hi el certificat del seu dipòsit previ davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Per mitjà del «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» s'ha de fer públic tant el fet del dipòsit dels documents esmentats com la possibilitat de consultar-los a la Comissió Nacional del Mercat de Valors o en el mateix Registre Mercantil i un extracte del seu contingut.

3. En tota la publicitat de la societat projectada s'han d'esmentar les oficines de la Comissió del Mercat de Valors i del Registre Mercantil en què s'ha efectuat el dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu, així com les entitats de crèdit esmentades en el número tercer de l'apartat primer de l'article anterior, on hi ha d'haver exemplars impresos del fullet informatiu a disposició del públic que vulgui subscriure accions.

Article 44. *Subscripció i desemborsament d'accions.*

1. La subscripció d'accions, que no pot modificar les condicions del programa de fundació i del fullet informatiu, s'ha de realitzar dins el termini que s'hi fixa, o del de la seva pròrroga, si n'hi ha, amb el desemborsament previ d'un vint-i-cinc per cent, almenys, de l'import nominal de cadascuna, que s'ha de disposar a nom de la societat en l'entitat o entitats de crèdit que es designin a aquest efecte. Les aportacions no dineràries, en cas que n'hi hagi, s'han d'efectuar de la manera que preveu el programa de fundació.

2. Els promotors, en el termini d'un mes comptat des del dia en què va finalitzar el de subscripció, han de formalitzar davant de notari la llista definitiva de subscriptors, amb la menció expressa del nombre d'accions que correspongui a cadascun, la seva classe i sèrie, si n'hi ha més d'una, i el seu valor nominal, així com l'entitat o entitats de crèdit on figurin dipositats a nom de la societat el total dels desemborsaments rebuts dels subscriptors. A aquest efecte, han de lliurar al fedatari autoritzant els justificants d'aquests aspectes.

Article 45. *Indisponibilitat de les aportacions.*

Les aportacions són indisponibles fins que la societat quedi inscrita en el Registre Mercantil, excepte per a les despeses de notaria, de registre i fiscals que siguin imprescindibles per a la inscripció.

Article 46. *Butlletí de subscripció.*

1. La subscripció d'accions s'ha de fer constar en un document que, amb l'esment de l'expressió «butlletí de subscripció», s'ha d'estendre per duplicat i ha de contenir, almenys, les indicacions següents:

a) La denominació de la futura societat i la referència a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al Registre Mercantil on s'hagin dipositat el programa de fundació i el fullet informatiu, així com la indicació del «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» en el qual se n'hagi publicat l'extracte.

b) El nom i cognoms o la raó o denominació social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cadascuna de les accions i la seva classe i sèrie, si n'hi ha més d'una.

d) L'import del valor nominal desemborsat.

- e) L'expressa acceptació per part del subscriptor del contingut del programa de fundació.
- f) La identificació de l'entitat de crèdit en la qual, si s'escau, es verifiquin les subscripcions i es desemborsin els imports esmentats en el butlletí de subscripció.
- g) La data i signatura del subscriptor.

2. Un exemplar del butlletí de subscripció queda en poder dels promotors, i se'n lliura un duplicat al subscriptor amb la signatura d'un dels promotors, almenys, o la de l'entitat de crèdit autoritzada per aquests perquè admetin les subscripcions.

Article 47. *Convocatòria de la junta constituent.*

1. En el termini màxim de sis mesos comptats a partir del dipòsit del programa de fundació i del fullet informatiu en el Registre Mercantil, els promotors han de convocar mitjançant una carta certificada i amb quinze dies d'antelació, com a mínim, cadascun dels subscriptors de les accions perquè concorrin a la junta constituent, la qual delibera en especial sobre les qüestions següents:

- a) Aprovació de les gestions realitzades fins aleshores pels promotors.
- b) Aprovació dels estatuts socials.
- c) Aprovació del valor que s'hagi donat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha.
- d) Aprovació dels beneficis particulars reservats als promotors, si n'hi ha.
- e) Nomenament de les persones encarregades de l'administració de la societat.
- f) Designació de la persona o persones que han d'atorgar l'escriptura fundacional de la societat.

2. En l'ordre del dia de la convocatòria s'han de transcriure, com a mínim, tots els assumptes anteriorment exposats. La convocatòria s'ha de publicar, a més, en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

Article 48. *Junta constituent.*

1. La junta la presideix el promotor que aparegui com a primer signant del programa de fundació i, en absència seva, el que elegeixin els restants promotors. Actua de secretari el subscriptor que elegeixin els assistents.

2. Perquè la junta es pugui constituir vàlidament hi han de concórrer, en nom propi o d'altri, un nombre de subscriptors que representi, almenys, la meitat del capital subscrit. La representació per assistir-hi i votar es regeix pel que estableix aquesta Llei.

3. Abans d'entrar en l'ordre del dia, s'ha de confeccionar la llista de subscriptors presents de la manera que preveu aquesta Llei.

Article 49. *Adopció d'acords.*

1. Cada subscriptor té dret als vots que li corresponguin d'acord amb la seva aportació.

2. Els acords es prenen per una majoria integrada, almenys, per la quarta part dels subscriptors que concorrin a la junta, que representin, com a mínim, la quarta part del capital subscrit.

En cas que es pretenguin reservar drets especials per als promotors o que existeixin aportacions no dineràries, els interessats no poden votar en els acords que les han d'aprovar. En aquests dos supòsits n'hi ha prou amb la majoria dels vots restants per adoptar acords.

3. Per modificar el contingut del programa de fundació és necessari el vot unànim de tots els subscriptors concurrents.

Article 50. Acta de la junta constituent.

Les condicions de constitució de la junta, els acords que adopti i les protestes que s'hi formulin s'han de fer constar en una acta signada pel subscriptor que exerceixi les funcions de secretari, amb el vistiplau del president.

Article 51. Escripura i inscripció en el Registre Mercantil.

1. En el mes següent a la celebració de la junta, les persones que hagin estat designades a aquest efecte han d'atorgar escriptura pública de constitució de la societat, amb subjecció als acords adoptats per la junta i als altres documents justificatius.

2. Els atorgants han de tenir les facultats necessàries per fer la presentació de l'escriptura, tant en el Registre Mercantil com en el de la Propietat i en el de Béns Mobles, i per sol·licitar o practicar la liquidació i fer el pagament dels impostos i les despeses respectius.

3. La escriptura, en tot cas, s'ha de presentar per inscriure-la en el Registre Mercantil del domicili de la societat dins dels dos mesos següents a l'atorgament.

Article 52. Responsabilitat dels atorgants.

Si hi ha retard en l'atorgament de l'escriptura de constitució o en la seva presentació per inscriure-la en el Registre Mercantil, les persones a què es refereix l'article anterior han de respondre solidàriament dels danys i perjudicis causats.

Article 53. Obligacions anteriors a la inscripció.

1. Els promotors responen solidàriament de les obligacions assumides davant de tercers amb la finalitat de constituir la societat.

2. Una vegada inscrita, la societat assumeix les obligacions concretes legítimament pels promotors i els s'ha de reemborsar les despeses efectuades, sempre que la seva gestió hagi estat aprovada per la junta constituent o que les despeses hagin sigut necessàries.

3. Els promotors no poden exigir aquestes responsabilitats dels simples subscriptors, llevat que aquests hagin incorregut en dol o culpa.

Article 54. Responsabilitat dels promotors.

Els promotors responen solidàriament davant de la societat i davant de tercers de la realitat i exactitud de les llistes de subscripció que han de presentar a la junta constituent; dels desemborsaments inicials que exigeixi el programa de fundació i de la seva adequada inversió; de la veracitat de les declaracions incloses en l'esmentat programa i en el fulllet informatiu, i de la realitat i el lliurament efectiu a la societat de les aportacions no dineràries.

Article 55. Conseqüències de la no-inscripció.

En tot cas, transcorregut un any des del dipòsit del programa de fundació i del fulllet informatiu en el Registre Mercantil sense que s'hagi procedit a inscriure l'escriptura de constitució, els subscriptors poden exigir la restitució de les aportacions realitzades amb els fruits que hagin produït.

CAPÍTOL V

La nul·litat de la societat

Article 56. *Causas de nul·litat.*

1. Una vegada inscrita la societat, l'acció de nul·litat només es pot exercir per les causes següents:

a) Perquè no ha concorregut a l'acte constitutiu la voluntat efectiva de dos socis fundadors, com a mínim, en el cas que n'hi hagi més d'un, o del soci fundador, quan es tracti d'una societat unipersonal.

b) Per la incapacitat de tots els socis fundadors.

c) Perquè no s'han expressat en l'escriptura de constitució les aportacions dels socis.

d) Perquè no s'ha expressat en els estatuts la denominació de la societat.

e) Perquè no s'ha expressat en els estatuts l'objecte social o perquè aquest és il·lícit o contrari a l'ordre públic.

f) Perquè no s'han expressat en els estatuts la xifra del capital social i les aportacions dels socis.

g) Perquè no s'ha desemborsat íntegrament el capital social, en les societats de responsabilitat limitada; i perquè no s'ha realitzat el desemborsament mínim exigint per la llei, en les societats anònimes.

2. Excepte en els casos enunciats en l'apartat anterior no es pot declarar la inexistència ni la nul·litat de la societat ni tampoc se'n pot declarar l'anul·lació.

Article 57. *Efectes de la declaració de nul·litat.*

1. La sentència que declari la nul·litat de la societat n'obre la liquidació, que se segueix pel procediment que preveu la present Llei per als casos de dissolució.

2. La nul·litat no afecta la validesa de les obligacions o dels crèdits de la societat davant de tercers, ni la dels contrets per aquests davant de la societat, i les unes i les altres se sotmeten al règim propi de la liquidació.

3. En les societats de responsabilitat limitada, quan la societat sigui declarada nul·la perquè no s'ha desemborsat íntegrament el capital social, els socis estan obligats a desemborsar la part que hagi quedat pendent. En les societats anònimes, quan el pagament a tercers de les obligacions contretes per la societat declarada nul·la així ho exigeixi, els socis estan obligats a desemborsar la part que hagi quedat pendent.

TÍTOL III

Les aportacions socials

CAPÍTOL I

Les aportacions socials

Secció 1a Disposicions generals

Article 58. *Objecte de l'aportació.*

1. En les societats de capital només poden ser objecte d'aportació els béns o drets patrimonials susceptibles de valoració econòmica.

2. En cap cas poden ser objecte d'aportació el treball o els serveis.

Article 59. *Efectivitat de l'aportació.*

1. És nul·la la creació de participacions socials i l'emissió d'accions que no responguin a una efectiva aportació patrimonial a la societat.
2. No es poden crear participacions o emetre's accions per una xifra inferior a la del seu valor nominal.

Article 60. *Títol de l'aportació.*

Totes les aportacions s'entenen realitzades a títol de propietat, llevat que expressament s'estipuli d'una altra manera.

Secció 2a. Aportacions dineràries i aportacions no dineràries

Subsecció 1a Aportacions dineràries

Article 61. *Aportacions dineràries.*

1. Les aportacions dineràries s'han d'establir en euros.
2. Si l'aportació és en una altra moneda, se n'ha de determinar l'equivalència en euros d'acord amb la llei.

Article 62. *Acreditació de la realitat de les aportacions.*

1. Davant el notari que autoritzi l'escriptura de constitució o d'execució d'augment del capital social o, en el cas de les societats anònimes, de les escriptures en les quals constin els successius desemborsaments, s'ha d'acreditar la realitat de les aportacions dineràries mitjançant una certificació del dipòsit de les quantitats corresponents a nom de la societat en entitat de crèdit, que el notari ha d'incorporar a l'escriptura, o mitjançant el seu lliurament perquè aquell el constitueixi a nom d'aquesta.
2. La vigència de la certificació és de dos mesos a comptar de la seva data.
3. Mentre no transcorri el període de vigència de la certificació, la cancel·lació del dipòsit per part de qui l'hagi constituït exigeix la devolució prèvia de la certificació a l'entitat de crèdit emissora.

Subsecció 2a Aportacions no dineràries

Article 63. *Aportacions no dineràries.*

En l'escriptura de constitució o en la d'execució de l'augment del capital social s'hi han de descriure les aportacions no dineràries amb les seves dades registrals si n'hi ha, la valoració en euros que se'ls atribueixi, així com la numeració de les accions o participacions atribuïdes.

Article 64. *Aportació de béns mobles o immobles.*

Si l'aportació consisteix en béns mobles o immobles o drets assimilats a aquests, l'aportador està obligat al lliurament i sanejament de la cosa objecte de l'aportació en els termes que estableix el Codi civil per al contracte de compravenda, i s'apliquen les regles del Codi de comerç sobre el mateix contracte en matèria de transmissió de riscos.

Article 65. *Aportació de dret de crèdit.*

Si l'aportació consisteix en un dret de crèdit, l'aportador ha de respondre de la seva legitimitat i de la solvència del deutor.

Article 66. *Aportació d'empresa.*

1. Si s'aporta una empresa o establiment, l'aportador està obligat a sanejar-ne el conjunt, si el vici o l'evicció afecten la totalitat o algun dels elements essencials per a la seva normal explotació.
2. També és procedent el sanejament individualitzat dels elements de l'empresa aportada que siguin importants pel seu valor patrimonial.

CAPÍTOL II

La valoració de les aportacions no dineràries a la societat anònima

Article 67. *Informe de l'expert.*

1. En la constitució o en els augments de capital de les societats anònimes, les aportacions no dineràries, sigui quina sigui la naturalesa, han de ser objecte d'un informe elaborat per un o diversos experts independents amb competència professional, designats pel registrador mercantil del domicili social de conformitat amb el procediment que per reglament es determini.
2. L'informe ha de contenir la descripció de l'aportació, amb les seves dades registrals, si n'hi ha, i la valoració de l'aportació, amb expressió dels criteris utilitzats i si es correspon amb el valor nominal i, si s'escau, amb la prima d'emissió de les accions que s'emetin com a contrapartida.
3. El valor que es doni a l'aportació en l'escriptura social no pot ser superior a la valoració realitzada pels experts.

Article 68. *Responsabilitat de l'expert.*

1. L'expert respon davant de la societat, davant dels accionistes i davant dels creditors dels danys causats per la valoració, i queda exonerat si acredita que ha aplicat la diligència i els estàndards propis de l'actuació que li hagi estat encomanada.
2. L'acció per exigir aquesta responsabilitat prescriu al cap de quatre anys de la data de l'informe.

Article 69. *Excepcions a l'exigència de l'informe.*

L'informe de l'expert no és necessari en els casos següents:

a) Quan l'aportació no dinerària consisteixi en valors mobiliaris que cotitzin en un mercat secundari oficial o en un altre mercat regulat o en instruments del mercat monetari. Aquests béns es valoren al preu mitjà ponderat al qual hagin estat negociats en un o diversos mercats regulats en l'últim trimestre anterior a la data de la realització efectiva de l'aportació, d'acord amb la certificació emesa per la societat rectora del mercat secundari oficial o del mercat regulat de què es tracti.

Si aquest preu ha resultat afectat per circumstàncies excepcionals que hagin pogut modificar significativament el valor dels béns en la data efectiva de l'aportació, els administradors de la societat han de sol·licitar el nomenament d'un expert independent perquè n'emeti un informe.

b) Quan l'aportació consisteixi en béns diferents dels que assenyala la lletra anterior el valor raonable dels quals l'hagi determinat, dins dels sis mesos anteriors a la data de la realització efectiva de l'aportació, un expert independent amb competència professional no designat per les parts, de conformitat amb els principis i les normes de valoració generalment reconeguts per a aquests béns.

Si concorren noves circumstàncies que puguin modificar significativament el valor raonable dels béns a la data de l'aportació, els administradors de la societat han de sol·licitar el nomenament d'un expert independent perquè n'emeti un informe.

En aquest cas, si els administradors no han sol·licitat el nomenament d'un expert i ho haurien d'haver fet, l'accionista o els accionistes que representin, almenys, el cinc per cent del capital social, el dia en què s'adopti l'acord d'augment del capital, poden sol·licitar del registrador mercantil del domicili social que, amb càrrec a la societat, nomeni un expert perquè s'efectuï la valoració dels actius. La sol·licitud la poden fer fins al dia de la realització efectiva de l'aportació, sempre que en el moment de presentar-la continuïn representant almenys el cinc per cent del capital social.

Article 70. *Informe substitutiu dels administradors.*

Quan les aportacions no dineràries s'efectuïn sense un informe d'experts independents designats pel Registre Mercantil, els administradors han d'elaborar un informe que ha de contenir:

- a) La descripció de l'aportació.
- b) El valor de l'aportació, l'origen d'aquesta valoració i, quan sigui procedent, el mètode seguit per determinar-la.

Si l'aportació ha consistit en valors mobiliaris cotitzats en mercat secundari oficial o del mercat regulat del qual es tracti o en instruments del mercat monetari, s'ha d'unir a l'informe la certificació emesa per la seva societat rectora.

- c) Una declaració en la qual es precisi si el valor obtingut correspon, com a mínim, al nombre i al valor nominal i, si s'escau, a la prima d'emissió de les accions emeses com a contrapartida.

- d) Una declaració en la qual s'indiqui que no han aparegut circumstàncies noves que puguin afectar la valoració inicial.

Article 71. *Publicitat dels informes.*

1. Una còpia autenticada de l'informe de l'expert o, si s'escau, de l'informe dels administradors s'ha de dipositar en el Registre Mercantil en el termini màxim d'un mes a partir de la data efectiva de l'aportació.

2. L'informe de l'expert o, si s'escau, l'informe dels administradors, s'ha d'incorporar com a annex a l'escriptura de constitució de la societat o a la d'execució de l'augment del capital social.

Article 72. *Adquisicions oneroses.*

1. Les adquisicions de béns a títol oneros realitzades per una societat anònima des de l'atorgament de l'escriptura de constitució o des de la transformació en aquest tipus social i fins a dos anys de la inscripció en el Registre Mercantil les ha d'aprovar la junta general d'accionistes si l'import d'aquelles excedeix la desena part del capital social.

2. Amb la convocatòria de la junta s'ha de posar a disposició dels accionistes un informe elaborat pels administradors que en justifiqui l'adquisició, així com l'exigit en aquest capítol per a la valoració de les aportacions no dineràries. És aplicable el que preveu l'article anterior.

3. No és aplicable el que disposen els apartats anteriors a les adquisicions incloses en les operacions ordinàries de la societat ni a les que es verifiquin en mercat secundari oficial o en subhasta pública.

CAPÍTOL III

La responsabilitat per les aportacions no dineràries

Secció 1a Règim de responsabilitat en les societats de responsabilitat limitada

Article 73. *Responsabilitat solidària.*

1. Els fundadors, les persones que tinguin la condició de soci en el moment d'acordar-se l'augment de capital i els qui adquireixin alguna participació desemborsada mitjançant aportacions no dineràries, responen solidàriament davant de la societat i davant dels creditors socials de la realitat d'aquestes aportacions i del valor que se'ls hagi atribuït en l'escriptura.

La responsabilitat dels fundadors abasta les persones per compte de les quals aquests hagin actuat.

2. Si l'aportació s'ha efectuat com a contravalor d'un augment del capital social, queden exempts d'aquesta responsabilitat els socis que hagin fet constar en acta la seva oposició a l'acord o a la valoració atribuïda a l'aportació.

3. En cas d'augment del capital social amb càrrec a aportacions no dineràries, a més de les persones a què es refereix l'apartat primer, també han de respondre solidàriament els administradors per la diferència entre la valoració que hagin realitzat i en valor real de les aportacions.

Article 74. *Legitimació per a l'exercici de l'acció de responsabilitat.*

1. L'acció de responsabilitat l'han d'exercir els administradors o els liquidadors de la societat. Per a l'exercici de l'acció no és necessari l'acord previ de la societat.

2. L'acció de responsabilitat la pot exercir, a més, qualsevol soci que hagi votat en contra de l'acord sempre que representi, almenys, el cinc per cent de la xifra del capital social, i qualsevol creditor en cas d'insolvència de la societat.

Article 75. *Prescripció de l'acció.*

La responsabilitat davant de la societat i davant dels creditors socials a què es refereix aquesta secció prescriu al cap de cinc anys a comptar del moment en què s'hagi realitzat l'aportació.

Article 76. *Exclusió del règim legal de responsabilitat.*

Els socis les aportacions no dineràries dels quals siguin sotmeses a valoració pericial d'acord amb el que s'ha previst per a les societats anònimes queden exclosos de la responsabilitat solidària a què es refereixen els articles anteriors.

Secció 2a Règim de responsabilitat en les societats anònimes

Article 77. *Responsabilitat solidària.*

Els fundadors responen solidàriament davant de la societat, els accionistes i els tercers de la realitat de les aportacions socials i de la valoració de les no dineràries.

La responsabilitat dels fundadors abasta les persones per compte de les quals aquest hagin obrat.

CAPÍTOL IV

El desemborsament

Secció 1a Regles generals

Article 78. *El desemborsament del valor nominal de les participacions socials.*

Les participacions socials en què es divideixi el capital de la societat de responsabilitat limitada han d'estar íntegrament assumides pels socis, i ha d'estar íntegrament desemborsat el valor nominal de cadascuna en el moment d'atorgar l'escriptura de constitució de la societat o d'execució de l'augment del capital social.

Article 79. *El desemborsament mínim del valor nominal de les accions.*

Les accions en què es divideixi el capital de la societat anònima han d'estar íntegrament subscrietes pels socis, i ha d'estar desemborsat, almenys, en una quarta part, el valor nominal de cadascuna en el moment d'atorgar l'escriptura de constitució de la societat o d'execució de l'augment del capital social.

Article 80. *Aportacions no dineràries ajornades.*

1. En les societats anònimes, en cas de desemborsament parcial de les accions subscrietes, l'escriptura ha d'expressar si els futurs desemborsaments s'efectuaran en metàl·lic o en noves aportacions no dineràries. En aquest últim cas, se n'ha de determinar en l'escriptura la naturalesa, valor i contingut, la forma i el procediment per efectuar-les, amb menció expressa del termini del seu desemborsament.

2. El termini de desemborsament amb càrrec a aportacions no dineràries no pot excedir els cinc anys des de la constitució de la societat o de l'acord d'augment del capital social.

3. L'informe de l'expert o, si s'escau, l'informe dels administradors s'ha d'incorporar com a annex a l'escriptura en què consti la realització dels desemborsaments ajornats.

Secció 2a Els desemborsaments pendents

Article 81. *Els desemborsaments pendents.*

1. En les societats anònimes, l'accionista ha d'aportar a la societat la porció de capital que hagi quedat pendent de desemborsament de la manera i dins el termini que preveuen els estatuts socials.

2. L'exigència del pagament dels desemborsaments pendents s'ha de notificar als afectats o anunciar-se en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil». Entre la data de l'enviament de la comunicació o la de l'anunci i la data del pagament ha d'haver-hi el termini d'un mes, com a mínim.

Article 82. *Mora de l'accionista.*

Es troba en mora l'accionista una vegada vençut el termini fixat pels estatuts socials per al pagament de la porció de capital no desemborsada o l'acordat o decidit pels administradors de la societat, d'acord amb el que estableix l'article anterior.

Article 83. *Efectes de la mora.*

1. L'accionista que es trobi en mora en el pagament dels desemborsaments pendents no pot exercitar el dret de vot. L'import de les seves accions és deduït del capital social per al còmput del quòrum.

2. El soci morós tampoc té dret a percebre dividends ni a la subscripció preferent de noves accions ni d'obligacions convertibles.

Una vegada abonat l'import dels desemborsaments pendents juntament amb els interessos deguts, l'accionista pot reclamar el pagament dels dividends no prescrits, però no pot reclamar la subscripció preferent, si el termini per al seu exercici ja ha transcorregut.

Article 84. *Reintegració de la societat.*

1. Quan l'accionista es trobi en mora, la societat pot reclamar, segons els casos i atesa la naturalesa de l'aportació no efectuada, el compliment de l'obligació de desemborsament, amb abonament de l'interès legal i dels danys i perjudicis causats per la morositat o alienar les accions a compte i risc del soci morós.

2. Quan s'hagi de procedir a la venda de les accions, l'alienació s'ha de verificar per mitjà d'un membre del mercat secundari oficial en què estiguin admeses a negociació, o per mitjà d'un fedatari públic si passa altrament, i comporta, si és procedent, la substitució del títol originari per un duplicat.

Si la venda no es pot efectuar, l'acció ha de ser amortitzada, amb la consegüent reducció del capital, i queden en benefici de la societat les quantitats ja desemborsades.

Article 85. *Responsabilitat en la transmissió d'accions no alliberades.*

1. L'adquirent d'acció no alliberada respon solidàriament amb tots els transmissors que el precedeixin i, a elecció dels administradors de la societat, del pagament de la part no desemborsada.

2. La responsabilitat dels transmissors dura tres anys, comptats des de la data de la respectiva transmissió. Qualsevol pacte contrari a la responsabilitat solidària així determinada és nul.

3. L'adquirent que pagui pot reclamar la totalitat del que ha pagat dels adquirents posteriors.

CAPÍTOL V

Les prestacions accessòries

Article 86. *Caràcter estatutari.*

1. En els estatuts de les societats de capital es poden establir prestacions accessòries diferents de les aportacions, amb expressió del seu contingut concret i determinat i si s'han de realitzar gratuïtament o mitjançant retribució, així com les eventuais clàusules penals inherents al seu incompliment.

2. En cap cas les prestacions accessòries poden integrar el capital social.

3. Els estatuts poden establir-les amb caràcter obligatori per a tots o alguns dels socis o vincular l'obligació de realitzar les prestacions accessòries a la titularitat d'una o diverses participacions socials o accions concretament determinades.

Article 87. *Prestacions accessòries retribuïdes.*

1. En cas que les prestacions accessòries siguin retribuïdes, els estatuts han de determinar la compensació que hagin de rebre els socis que les realitzin.

2. La quantia de la retribució no pot excedir en cap cas el valor que correspongui a la prestació.

Article 88. *Transmissió de participacions o d'accions amb prestació accessòria.*

1. És necessària l'autorització de la societat per a la transmissió voluntària per actes entre vius de qualsevol participació o acció pertanyent a un soci personalment obligat a realitzar prestacions accessòries i per a la transmissió de les participacions socials o accions concretes que portin vinculada la referida obligació.

2. Llevat de disposició contrària dels estatuts, en les societats de responsabilitat limitada l'autorització és competència de la junta general; i, en les societats anònimes, dels administradors.

En qualsevol cas, transcorregut el termini de dos mesos des que s'hagi presentat la sol·licitud d'autorització sense que la societat hi hagi respost, es considera que l'autorització ha estat concedida.

Article 89. *Modificació de l'obligació de realitzar prestacions accessòries.*

1. La creació, la modificació i l'extinció anticipada de l'obligació de realitzar prestacions accessòries s'ha d'acordar amb els requisits previstos per a la modificació dels estatuts i requereix, a més, el consentiment individual dels obligats.

2. Llevat de disposició contrària dels estatuts, la condició de soci no es perd per la falta de realització de les prestacions accessòries per causes involuntàries.

TÍTOL IV

Participacions socials i accions

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 90. *Participacions socials i accions.*

Les participacions socials a la societat de responsabilitat limitada i les accions a la societat anònima són parts alíquotes indivisibles i acumulables del capital social.

Article 91. *Atribució de la condició de soci.*

Cada participació social i cada acció confereixen al seu titular legítim la condició de soci i li atribueixen els drets reconeguts en aquesta Llei i en els estatuts.

Article 92. *L'acció com a valor mobiliari.*

1. Les accions poden estar representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En un cas i en l'altre cas tenen la consideració de valors mobiliaris.

2. Les participacions socials no poden estar representades per mitjà de títols o d'anotacions en compte, ni es poden denominar accions, i en cap cas tenen el caràcter de valors.

CAPÍTOL II

Els drets del soci

Secció 1a Els drets del soci

Article 93. *Drets del soci.*

En els termes que estableix aquesta Llei, llevat dels casos que s'hi preveuen, el soci té, com a mínim, els drets següents:

a) El de participar en el repartiment dels guanys socials i en el patrimoni resultant de la liquidació.

- b) El d'assumpció preferent en la creació de noves participacions o el de subscripció preferent en l'emissió de noves accions o d'obligacions convertibles en accions.
- c) El d'assistir i votar en les juntes generals i el d'impugnar els acords socials.
- d) El d'informació.

Article 94. *Diversitat de drets.*

1. Les participacions socials i les accions atribueixen als socis els mateixos drets, amb les excepcions establertes a l'empara de la llei.

Les participacions socials i les accions poden atorgar drets diferents. Les accions que tinguin el mateix contingut de drets constitueixen una mateixa classe d'acció. Quan dins d'una classe es constitueixin diverses sèries, totes les que integren una sèrie han de tenir igual valor nominal.

2. Per a la creació de participacions socials i l'emissió d'accions que confereixin algun privilegi davant les ordinàries, s'han d'observar les formalitats prescrites per a la modificació d'estatuts.

Article 95. *Privilegi en el repartiment dels guanys socials.*

1. Quan el privilegi consisteixi en el dret a obtenir un dividend preferent, les altres participacions socials o accions no poden rebre dividends amb càrrec als beneficis mentre no s'hagi satisfet el dividend privilegiat corresponent a l'exercici.

2. La societat, llevat que els seus estatuts disposin una altra cosa, està obligada a acordar el repartiment d'aquest dividend si existeixen beneficis distribuïbles.

3. Els estatuts han d'establir les conseqüències de la manca de pagament total o parcial del dividend preferent, si aquest té caràcter acumulatiu o no en té en relació amb els dividends no satisfets, així com els eventuais drets dels titulars d'aquestes participacions o accions privilegiades en relació amb els dividends que puguin correspondre a les altres.

Article 96. *Prohibicions en matèria de privilegi.*

1. No és vàlida la creació de participacions socials ni l'emissió d'accions amb dret a percebre un interès, sigui quina sigui la forma de la seva determinació.

2. No es poden emetre accions que de manera directa o indirecta alterin la proporcionalitat entre el valor nominal i el dret de vot o el dret de preferència.

3. No es poden crear participacions socials que de manera directa o indirecta alterin la proporcionalitat entre el valor nominal i el dret de preferència.

Article 97. *Igualtat de tracte.*

La societat ha de donar un tracte igual als socis que es trobin en condicions idèntiques.

Secció 2a Participacions socials i accions sense vot

Article 98. *Creació o emissió.*

Les societats de responsabilitat limitada poden crear participacions socials sense dret de vot per un import nominal no superior a la meitat del capital i les societats anònimes poden emetre accions sense dret de vot per un import nominal no superior a la meitat del capital social desemborsat.

Article 99. *Dividend preferent.*

1. Els titulars de participacions socials i les accions sense vot tenen dret a percebre el dividend anual mínim fix o variable, que estableixin els estatuts socials. Una vegada

acordat el dividend mínim, els seus titulars tenen dret al mateix dividend que correspongui a les participacions socials o a les accions ordinàries.

2. Si hi ha beneficis distribuïbles, la societat està obligada a acordar el repartiment del dividend mínim a què es refereix el paràgraf anterior.

3. Si no hi ha beneficis distribuïbles o no n'hi ha en una quantitat suficient, la part de dividend mínim no pagada ha de ser satisfeta dins dels cinc exercicis següents. Mentre no se satisfaci el dividend mínim, les participacions i accions sense vot tenen aquest dret en igualtat de condicions que les ordinàries i conserven, en tot cas, els seus avantatges econòmics.

Article 100. *Privilegi en cas de reducció de capital per pèrdues.*

1. Les participacions socials i les accions sense vot no queden afectades per la reducció del capital social per pèrdues, sigui quina sigui la forma en què es realitzi, llevat que la reducció superi el valor nominal de les restants. Si, com a conseqüència de la reducció, el valor nominal de les participacions socials o de les accions sense vot excedeix la meitat del capital social de la societat de responsabilitat limitada o del desemborsat en l'anònima, aquesta proporció s'ha de restablir en el termini màxim de dos anys. En cas contrari, és procedent la dissolució de la societat.

2. Quan en virtut de la reducció del capital s'amortitzin totes les participacions socials o totes les accions ordinàries, les sense vot tenen aquest dret fins que es restableixi la proporció prevista legalment amb les ordinàries.

Article 101. *Privilegi en la quota de liquidació.*

En el cas de liquidació de la societat, les participacions socials sense vot confereixen al seu titular el dret a obtenir el reemborsament del seu valor abans que es distribueixi cap quantitat a les restants. En les societats anònimes el privilegi inclou el reemborsament del valor desemborsat de les accions sense vot.

Article 102. *Altres drets.*

1. Les participacions socials i les accions sense vot atribueixen als seus titulars els altres drets de les ordinàries, llevat del que disposen els articles anteriors.

2. Les accions sense vot no es poden agrupar als efectes de la designació de vocals del Consell d'Administració pel sistema de representació proporcional. El valor nominal d'aquestes accions no es té en compte a efectes que els restants accionistes exercitin aquest dret.

3. Les participacions socials sense vot estan sotmeses a les normes estatutàries i supletòries legals sobre transmissió i dret d'assumpció preferent.

Article 103. *Modificacions estatutàries lesives.*

Totes les modificacions estatutàries que lesionin directament o indirectament els drets de les participacions socials o d'accions sense vot exigeixen l'acord de la majoria de les participacions socials o de les accions sense vot afectades.

CAPÍTOL III

Del llibre registre de socis i el règim de transmissió de les participacions en les societats de responsabilitat limitada

Secció 1a El llibre registre de socis

Article 104. *Llibre registre de socis.*

1. La societat limitada porta un llibre registre de socis, en el qual es fan constar la titularitat originària i les successives transmissions, voluntàries o forçoses, de les participacions socials, així com la constitució de drets reals i altres gravàmens sobre aquestes.

2. La societat només considera soci qui està inscrit en aquest llibre.

3. En cada anotació s'indiquen la identitat i domicili del titular de la participació o del dret o gravamen constituït sobre aquella.

4. La societat només pot rectificar el contingut del llibre registre si els interessats no s'han oposat a la rectificació en el termini d'un mes des de la notificació fefaent del propòsit de procedir a la rectificació.

Les dades personals dels socis es poden modificar a la seva instància, i mentrestant no tenen efectes davant de la societat.

Article 105. *Examen i certificació.*

1. Qualsevol soci pot examinar el llibre registre de socis, i correspon a l'òrgan d'administració portar-lo i custodiar-lo.

2. El soci i els titulars de drets reals o de gravàmens sobre les participacions socials tenen dret a obtenir certificació de les participacions, drets o gravàmens registrats a nom seu.

Secció 2a La transmissió de les participacions

Article 106. *Documentació de les transmissions.*

1. La transmissió de les participacions socials, així com la constitució del dret real de penyora sobre aquestes, han de constar en document públic.

La constitució de drets reals diferents de l'esmentat en el paràgraf anterior sobre les participacions socials ha de constar en escriptura pública.

2. L'adquirent de les participacions socials pot exercitar els drets de soci davant de la societat des que aquesta tingui coneixement de la transmissió o constitució del gravamen.

Article 107. *Règim de la transmissió voluntària per actes entre vius.*

1. Llevat de disposició contrària dels estatuts, és lliure la transmissió voluntària de participacions per actes entre vius entre socis, així com la realitzada a favor del cònjuge, ascendent o descendent del soci, o a favor de societats pertanyents al mateix grup que la transmissora. En els altres casos, la transmissió està sotmesa a les regles i limitacions que estableixin els estatuts i, si no n'hi ha, les que estableix aquesta Llei.

2. A falta de regulació estatutària, la transmissió voluntària de participacions socials per actes entre vius es regeix per les regles següents:

a) El soci que es proposi transmetre la seva participació o participacions ho ha de comunicar per escrit als administradors, i ha de fer constar el nombre i característiques de les participacions que pretén transmetre, la identitat de l'adquirent i el preu i altres condicions de la transmissió.

b) La transmissió queda sotmesa al consentiment de la societat, que s'expressa mitjançant acord de la junta general, amb la inclusió prèvia de l'assumpte en l'ordre del dia, adoptat per la majoria ordinària establerta per la llei.

c) La societat només pot denegar el consentiment si comunica al transmissor, per conducte notarial, la identitat d'un o diversos socis o tercers que adquireixin la totalitat de les participacions. No és necessària cap comunicació al transmissor si va concórrer a la junta general on es van adoptar aquests acords. Els socis concurrents a la junta general tenen preferència per a l'adquisició. Si són diversos els socis concurrents interessats a adquirir, s'han de distribuir les participacions entre tots ells a prorrata de la seva participació en el capital social.

Quan no sigui possible comunicar la identitat d'un o diversos socis o tercers adquirents de la totalitat de les participacions, la junta general pot acordar que sigui la mateixa societat la que adquireixi les participacions que cap soci o tercer acceptat per la junta vulgui adquirir, d'acord amb el que estableix l'article 140.

d) El preu de les participacions, la forma de pagament i les altres condicions de l'operació són les convingudes i comunicades a la societat pel soci transmissor. Si el pagament de la totalitat o de part del preu està ajornat en el projecte de transmissió, per a l'adquisició de les participacions és requisit previ que una entitat de crèdit garanteixi el pagament del preu ajornat.

En els casos en què la transmissió projectada sigui a títol oneros diferent de la compravenda o a títol gratuït, el preu d'adquisició és el fixat de comú acord per les parts i, si no, el valor raonable de les participacions el dia en què s'hagi comunicat a la societat el propòsit de transmetre. S'entén per valor raonable el que determini un auditor de comptes, diferent a l'auditor de la societat, designat a aquest efecte pels administradors de la societat.

En els casos d'aportació a societat anònima o comanditària per accions, s'entén per valor real de les participacions el que resulti de l'informe elaborat per l'expert independent nomenat pel registrador mercantil.

e) El document públic de transmissió s'ha d'atorgar en el termini d'un mes a comptar de la comunicació per la societat de la identitat de l'adquirent o adquirents.

f) El soci pot transmetre les participacions en les condicions comunicades a la societat, quan hagin transcorregut tres mesos des que hagi posat en coneixement d'aquesta el seu propòsit de transmetre sense que la societat li hagi comunicat la identitat de l'adquirent o adquirents.

3. En els estatuts no es pot atribuir a l'auditor de comptes de la societat la fixació del valor que s'hagi de determinar als efectes de la seva transmissió.

Article 108. *Clàusules estatutàries prohibides.*

1. Són nul·les les clàusules estatutàries que facin pràcticament lliure la transmissió voluntària de les participacions socials per actes entre vius.

2. Són nul·les les clàusules estatutàries per les quals el soci que ofereixi la totalitat o part de les seves participacions quedi obligat a transmetre'n un nombre diferent del de les ofertes.

3. Només són vàlides les clàusules que prohibeixin la transmissió voluntària de les participacions socials per actes entre vius, si els estatuts reconeixen al soci el dret a separar-se de la societat en qualsevol moment. La incorporació d'aquestes clàusules als estatuts socials exigeix el consentiment de tots els socis.

4. No obstant el que estableix l'apartat anterior, els estatuts poden impedir la transmissió voluntària de les participacions per actes entre vius, o l'exercici del dret de separació, durant un període de temps no superior a cinc anys a comptar de la constitució de la societat, o per a les participacions procedents d'una ampliació de capital, des de l'atorgament de l'escriptura pública de la seva execució.

Article 109. Règim de la transmissió forçosa.

1. L'embargament de participacions socials, en qualsevol procediment de constrenyiment, ha de ser notificat immediatament a la societat pel jutge o l'autoritat administrativa que l'hagi decretat, i s'hi ha de fer constar la identitat de l'embargador, així com les participacions embargades. La societat ha de fer l'anotació de l'embargament en el llibre registre de socis, i remetre immediatament a tots els socis una còpia de la notificació rebuda.

2. Celebrada la subhasta o, si es tracta de qualsevol altra forma d'alienació forçosa legalment prevista, en el moment anterior a l'adjudicació, queda en suspens l'aprovació de la rematada i l'adjudicació de les participacions socials embargades. El jutge o l'autoritat administrativa remetent a la societat testimoni literal de l'acta de subhasta o de l'acord d'adjudicació i, si s'escau, de l'adjudicació sol·licitada pel creditor. La societat ha de traslladar una còpia d'aquest testimoni a tots els socis en el termini màxim de cinc dies a comptar de la seva recepció.

3. La rematada o l'adjudicació al creditor seran fermes transcorregut un mes a comptar de la recepció per la societat del testimoni a què es refereix l'apartat anterior. Fins que no adquireixin fermesa, els socis i, si no, i només per al cas que els estatuts estableixin en el seu favor el dret d'adquisició preferent, la societat, es poden subrogar en lloc del més-dient o, si s'escau, del creditor, mitjançant l'acceptació expressa de totes les condicions de la subhasta i la consignació íntegra de l'import de la rematada o, si s'escau, de l'adjudicació al creditor i de totes les despeses causades. Si la subrogació l'exerceixen diversos socis, les participacions es distribueixen entre tots a prorrata de les seves respectives parts socials.

Article 110. Règim de la transmissió per causa de mort.

1. L'adquisició d'alguna participació social per successió hereditària confereix a l'hereu o legatari la condició de soci.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, els estatuts poden establir a favor dels socis supervivents, i, si no, a favor de la societat, un dret d'adquisició de les participacions del soci mort, apreciades en el valor raonable que tinguessin el dia de la mort del soci, el preu de les quals es paga al comptat. La valoració es regeix pel que disposa aquesta Llei per als casos de separació de socis i el dret d'adquisició s'ha d'exercitar en el termini màxim de tres mesos a comptar de la comunicació a la societat de l'adquisició hereditària.

Article 111. Règim general de les transmissions.

El règim de la transmissió de les participacions socials és el vigent en la data en què el soci hagi comunicat a la societat el propòsit de transmetre o, si s'escau, en la data de mort del soci o en la de l'adjudicació judicial o administrativa.

Article 112. Ineficàcia de les transmissions amb infracció de llei o dels estatuts.

Les transmissions de participacions socials que no s'ajustin al que preveu la llei o, si s'escau, al que estableixen els estatuts no produeixen cap efecte davant de la societat.

CAPÍTOL IV

La representació i la transmissió de les accions*Secció 1a Representació de les accions*

Subsecció 1a Representació mitjançant títols

Article 113. *Representació mitjançant títols.*

1. Les accions representades per mitjà de títols poden ser nominatives o al portador, però revesteixen necessàriament la forma nominativa mentre no se n'hagi desemborsat completament l'import, quan la seva transmissibilitat estigui subjecta a restriccions, quan comportin prestacions accessòries o quan així ho exigeixin disposicions especials.

2. Quan les accions s'hagin de representar per mitjà de títols, l'accionista té dret a rebre els que li corresponguin, lliures de despeses.

Article 114. *Títol de l'acció.*

1. Els títols, sigui quina sigui la classe, estan numerats correlativament, s'estenen en llibres talonaris, poden incorporar una o més accions de la mateixa sèrie i han de contenir, com a mínim, els aspectes següents:

a) La denominació i domicili de la societat, les dades identificadores de la seva inscripció en el Registre Mercantil i el número d'identificació fiscal.

b) El valor nominal de l'acció, el seu número, la sèrie a què pertany i, en cas que sigui privilegiada, els drets especials que atorgui.

c) La seva condició de nominativa o al portador.

d) Les restriccions a la seva lliure transmissibilitat, quan s'hagin establert.

e) La suma desemborsada o la indicació d'estar l'acció completament alliberada.

f) Les prestacions accessòries, en cas que les comportin.

g) La subscripció d'un o diversos administradors, que es pot fer mitjançant reproducció mecànica de la signatura. En aquest cas s'estén acta notarial per la qual s'acrediti la identitat de les signatures reproduïdes mecànicament amb les que s'estampin en presència del notari autoritzant. L'acta s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil abans de posar en circulació els títols.

2. En el supòsit d'accions sense vot, aquesta circumstància s'ha de fer constar de forma destacada en el títol.

Article 115. *Resguards provisionals.*

1. Els resguards provisionals de les accions revesteixen necessàriament forma nominativa.

2. Les disposicions dels articles 114, 116 i 122 s'han d'observar, en el que siguin aplicables, per als resguards provisionals.

Article 116. *Llibre registre d'accions nominatives.*

1. Les accions nominatives figuren en un llibre registre que porta la societat, en el qual s'inscriuen les successives transferències de les accions, amb expressió del nom, cognoms, raó o denominació social, si s'escau, nacionalitat i domicili dels successius titulars, així com la constitució de drets reals i altres gravàmens sobre aquelles.

2. La societat només considera accionista qui estigui inscrit en aquest llibre.

3. Qualsevol accionista que ho sol·liciti pot examinar el llibre registre d'accions nominatives.

4. La societat només pot rectificar les inscripcions que consideri falses o inexactes quan hagi notificat als interessats la seva intenció de procedir en aquest sentit i aquests no hagin manifestat la seva oposició durant els trenta dies següents a la notificació.

5. Mentre que no s'hagin imprès i lliurat els títols de les accions nominatives, l'accionista té dret a obtenir certificació de les inscrites a nom seu.

Article 117. *Substitució de títols.*

1. Sempre que sigui procedent la substitució dels títols de les accions o d'altres títols emesos per la societat, aquesta els pot anul·lar quan no s'hagin presentat per al seu bescanvi dins el termini publicat a aquest en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un dels diaris de més circulació a la província on la societat tingui el seu domicili. Aquest termini no pot ser inferior a un mes.

2. Els títols anul·lats són substituïts per altres l'emissió dels quals també s'anuncia en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en el diari en el qual s'hagi publicat l'anunci del bescanvi.

Si els títols són nominatius, es lliuren o es remeten a la persona a nom de la qual figurin o als seus hereus, amb la justificació prèvia del seu dret.

Si aquella no es pot trobar o si els títols són al portador, queden dipositats per compte de qui en justifiqui la titularitat.

3. Transcorreguts tres anys des del dia de la constitució del dipòsit, els títols emesos en lloc dels anul·lats poden ser venuts per la societat a compte i risc dels interessats i a través d'un membre de la bossa, si estan admesos a negociació al mercat borsari, o amb la intervenció de notari si no n'estan.

L'import líquid de la venda dels títols s'ha de dipositar a disposició dels interessats al Banc d'Espanya o a la Caixa General de Dipòsits.

Subsecció 2a Representació mitjançant anotacions en compte

Article 118. *Representació mitjançant anotacions en compte.*

1. Les accions representades per mitjà d'anotacions en compte es regeixen pel que disposa la normativa reguladora del mercat de valors.

2. Aquesta modalitat de representació de les accions també es pot adoptar en els supòsits de nominativitat obligatòria que preveu l'article 113.

En aquest cas, quan les accions no hagin estat completament desemborsades, o quan comportin prestacions accessòries, aquestes circumstàncies s'han de consignar en l'anotació en compte.

3. Les entitats que d'acord amb la normativa reguladora del mercat de valors hagin de portar els registres dels valors representats per mitjà d'anotacions en compte estan obligades a comunicar a la societat emissora les dades necessàries per a la identificació dels seus accionistes.

Article 119. *Modificació de les anotacions en compte.*

La modificació de les característiques de les accions representades per mitjà d'anotacions en compte s'ha de fer pública una vegada que hagi estat formalitzada d'acord amb el que preveuen la present Llei i la normativa reguladora del mercat de valors, en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un dels diaris de més circulació a la província on la societat tingui el seu domicili.

Secció 2a Transmissió de les accions

Article 120. Transmissió d'accions.

1. Mentre no s'hagin imprès i lliurat els títols, la transmissió d'accions procedeix d'acord amb les normes sobre la cessió de crèdits i altres drets incorporals.

Si es tracta d'accions nominatives, els administradors, una vegada que resulti acreditada la transmissió, la inscriuen immediatament en el llibre registre d'accions nominatives.

2. Una vegada impresos i lliurats els títols, la transmissió de les accions al portador s'ha de subjectar al que disposa l'article 545 del Codi de comerç.

Les accions nominatives també es poden transmetre mitjançant endossament, cas en què són aplicables, en la mesura que siguin compatibles amb la naturalesa del títol, els articles 15, 16, 19 i 20 de la Llei canviària i del xec. La transmissió s'ha d'acreditar davant de la societat mitjançant l'exhibició del títol. Els administradors, una vegada comprovada la regularitat de la cadena d'endossaments, inscriuen la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 121. Constitució de drets reals limitats sobre les accions.

1. La constitució de drets reals limitats sobre les accions procedeix d'acord amb el que disposa el dret comú.

2. Si es tracta d'accions nominatives, la constitució de drets reals es pot efectuar per mitjà d'endossament acompanyat, segons els casos, de la clàusula valor en garantia o valor en usdefruit o de qualsevol altra d'equivalent.

La inscripció en el llibre registre d'accions nominatives té lloc de conformitat amb el que estableix per a la transmissió l'article anterior.

En cas que els títols sobre els quals recau el seu dret no hagin estat impresos i lliurats, el creditor pignoratiu i l'usufructuari tenen dret a obtenir de la societat una certificació de la inscripció del seu dret en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 122. Legitimació de l'accionista.

Una vegada impresos i lliurats els títols, l'exhibició d'aquests o, si s'escau, del certificat acreditatiu del seu dipòsit en una entitat autoritzada és necessària per exercitar els drets de l'accionista. Si es tracta d'accions nominatives, l'exhibició només és necessària per obtenir la corresponent inscripció en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 123. Restriccions a la lliure transmissibilitat.

1. Només són vàlides davant de la societat les restriccions o condicionaments a la lliure transmissibilitat de les accions quan recaiguin sobre accions nominatives i estiguin expressament imposades pels estatuts.

Quan les limitacions s'estableixin a través d'una modificació estatutària, els accionistes afectats que no hagin votat a favor d'aquest acord no hi queden sotmesos durant un termini de tres mesos a comptar de la publicació de l'acord en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

2. Són nul·les les clàusules estatutàries que facin pràcticament intransmissible l'acció.

3. La transmissibilitat de les accions només es pot condicionar a l'autorització prèvia de la societat quan els estatuts esmentin les causes que permetin denegar-la.

Llevat de prescripció contrària dels estatuts, l'autorització és concedida o denegada pels administradors de la societat.

En qualsevol cas, transcorregut el termini de dos mesos des que es va presentar la sol·licitud d'autorització sense que la societat hi hagi respost, es considera que l'autorització ha estat concedida.

Article 124. *Transmissions per causa de mort.*

1. Les restriccions estatutàries a la transmissibilitat de les accions només són aplicables a les adquisicions per causa de mort quan així ho estableixin expressament els mateixos estatuts.

2. En aquest supòsit, per rebutjar la inscripció de la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives, la societat ha de presentar a l'hereu un adquiridor de les accions o oferir-se a adquirir-les ella mateixa pel seu valor raonable en el moment en què es va sol·licitar la inscripció, d'acord amb el que preveu l'article 146 per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies.

S'entén per valor raonable el que determini un auditor de comptes, diferent de l'auditor de la societat, que, a sol·licitud de qualsevol interessat, nomenin a aquest efecte els administradors de la societat.

Article 125. *Transmissions forçoses.*

El que estableix l'article anterior s'aplica quan l'adquisició de les accions s'ha produït com a conseqüència d'un procediment judicial o administratiu d'execució.

CAPÍTOL V

Copropietat i drets reals sobre participacions socials o accions

Article 126. *Copropietat de participacions socials o d'accions.*

En cas de copropietat sobre una o diverses participacions o accions, els copropietaris han de designar una sola persona per a l'exercici dels drets de soci, i han de respondre solidàriament davant de la societat de totes les obligacions que derivin d'aquesta condició. La mateixa regla s'aplica als altres supòsits de cotitularitat de drets sobre participacions o accions.

Article 127. *Usdefruit de participacions socials o d'accions.*

1. En cas d'usdefruit de participacions o d'accions la qualitat de soci resideix en el nu propietari, però l'usufructuari té dret en tot cas als dividendes acordats per la societat durant l'usdefruit. Llevat de disposició contrària dels estatuts, l'exercici dels altres drets del soci correspon al nu propietari.

L'usufructuari queda obligat a facilitar al nu propietari l'exercici d'aquests drets.

2. En les relacions entre l'usufructuari i el nu propietari regeix el que determini el títol constitutiu de l'usdefruit i, si no, el que preveu aquesta Llei i, supletòriament, el que disposa el Codi civil.

Article 128. *Regles de liquidació de l'usdefruit.*

1. Finalitzat l'usdefruit, l'usufructuari pot exigir del nu propietari l'increment de valor experimentat per les participacions o accions usufructuades que correspongui als beneficis propis de l'explotació de la societat integrats durant l'usdefruit en les reserves expressades que figurin en el balanç de la societat, sigui quina sigui la naturalesa o denominació.

2. Dissolta la societat durant l'usdefruit, l'usufructuari pot exigir del nu propietari una part de la quota de liquidació equivalent a l'increment de valor de les participacions o accions usufructuades que preveu l'apartat anterior. L'usdefruit s'estén a la resta de la quota de liquidació.

3. Si les parts no arriben a un acord sobre l'import a abonar en els supòsits que preveuen els dos apartats anteriors, aquest l'ha de fixar, a petició de qualsevol de les parts i a costa de totes dues, un auditor de comptes, diferent de l'auditor de la societat, que designa a aquest efecte el Registre Mercantil.

4. El títol constitutiu de l'usdefruit de participacions pot disposar regles de liquidació diferents de les que preveu aquest article.

Article 129. Usdefruit i drets de preferència.

1. En els casos d'augment del capital de la societat, si el nu propietari no ha exercitat o alienat el dret d'assumpció o de subscripció preferent deu dies abans de l'extinció del termini fixat per al seu exercici, l'usufructuari està legitimat per procedir a la venda dels drets o a l'assumpció o subscripció de les participacions o accions.

2. Quan s'alienin els drets d'assumpció o de subscripció, bé pel nu propietari, bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estén a l'import obtingut per l'alienació.

3. Quan s'assumeixin noves participacions o se subscriuguin noves accions, bé pel nu propietari, bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estén a les participacions o accions el desemborsament de les quals s'ha pogut realitzar amb el valor total dels drets utilitzats en l'assumpció o subscripció, calculat pel seu valor teòric. La resta de les participacions assumides o de les accions subscrietes pertany en plena propietat a aquell que n'hagi desemborsat l'import.

4. Si durant l'usdefruit s'augmenta el capital amb càrrec als beneficis o reserves constituïdes durant aquest, les noves participacions o accions corresponen al nu propietari, però l'usdefruit s'hi estén.

5. El títol constitutiu de l'usdefruit de participacions pot establir regles diferents de les que preveuen els apartats anteriors.

6. En la societat anònima, l'usufructuari té els mateixos drets en els casos d'emissió d'obligacions convertibles en accions de la societat.

Article 130. Usdefruit d'accions no alliberades.

1. Quan l'usdefruit recaigui sobre accions no alliberades totalment, el nu propietari és l'obligat davant de la societat a efectuar el pagament de la part no desemborsada. Efectuat el pagament, té dret a exigir de l'usufructuari, fins a l'import dels fruits, l'interès legal de la quantitat invertida.

2. Si no ha complert aquesta obligació cinc dies abans del venciment del termini fixat per realitzar el pagament, l'usufructuari ho pot fer, sense perjudici de repetir contra el nu propietari en acabar l'usdefruit.

Article 131. Pagament de compensacions.

1. Les quantitats que s'hagin de pagar en virtut del que disposa l'article 128 es poden abonar bé en metàl·lic, bé en participacions o accions de la mateixa classe que les que hagin estat subjectes a usdefruit, i se'n calcula el valor en virtut del que els correspongui de conformitat amb l'últim balanç de la societat que s'hagi aprovat.

2. La mateixa regla s'aplica respecte de les quantitats que s'hagin d'abonar en virtut de l'article 129, quan l'usdefruit sigui d'accions, i de l'article 130. Quan l'usdefruit recaigui sobre participacions, les quantitats que ha de pagar el nu propietari a l'usufructuari en virtut de l'article 129 s'abonen en diners.

Article 132. Penyora de participacions o d'accions.

1. Llevat de disposició contrària dels estatuts, en cas de penyora de participacions o accions correspon al propietari l'exercici dels drets de soci.

El creditor pignoratiu queda obligat a facilitar l'exercici d'aquests drets.

2. En cas d'execució de la penyora de participacions s'apliquen les regles previstes per al cas de transmissió forçosa per l'article 109.

3. En la societat anònima, si el propietari incompleix l'obligació de desemborsament pendent, el creditor pignoratiu pot complir per si mateixa aquesta obligació o procedir a la realització de la penyora.

Article 133. *Embargament de participacions o d'accions.*

En cas d'embargament de participacions o d'accions, s'observen les disposicions que conté l'article anterior sempre que siguin compatibles amb el règim específic de l'embargament.

CAPÍTOL VI

Els negocis sobre les participacions i accions pròpies

Secció 1a Adquisició originària

Article 134. *Prohibició.*

En cap cas les societats de capital poden assumir o subscriure les seves pròpies participacions o accions ni les creades o emeses per la seva societat dominant.

Article 135. *Adquisició originària per la societat de responsabilitat limitada.*

L'adquisició originària per la societat de responsabilitat limitada de participacions pròpies o de participacions o accions de la societat dominant és nul·la de ple dret.

Article 136. *Adquisició originària per la societat anònima.*

1. Les accions subscrietes infringint la prohibició de l'article 134 són propietat de la societat anònima subscriptora.
2. Quan es tracti de subscripció d'accions pròpies, l'obligació de desemborsar recau solidàriament sobre els socis fundadors o els promotors i, en cas d'augment de capital social, sobre els administradors.
3. Quan es tracti d'assumpció de participacions socials o de subscripció d'accions de la societat dominant, l'obligació de desemborsar recau solidàriament sobre els administradors de la societat adquirent i els de la societat dominant.

Article 137. *Adquisició realitzada per persona interposada.*

1. En cas que l'assumpció o la subscripció hagi estat realitzada per persona interposada, els fundadors i, si s'escau, els administradors responen solidàriament del desemborsament de les participacions assumides o de les accions subscrietes.
2. La mateixa responsabilitat abasta els promotors de la societat anònima.

Article 138. *Exempció de responsabilitat.*

Queden exempts de la responsabilitat que preveuen els dos articles anteriors els qui demostrin no haver incorregut en culpa.

Article 139. *Conseqüències de la infracció.*

1. Les participacions socials i les accions adquirides per societat anònima en contravenció del que disposa l'article 134 s'han d'alienar en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la primera adquisició.
2. Transcorregut aquest termini sense que hagi tingut lloc l'alienació, els administradors procedeixen immediatament a convocar junta general perquè acordi l'amortització de les accions pròpies amb la consegüent reducció del capital social.
3. En cas que la societat no hagi reduït el capital social dins dels dos mesos següents a la data de finalització del termini per a l'alienació, qualsevol interessat pot sol·licitar la reducció del capital al jutge mercantil del lloc del domicili social. Els administradors estan

obligats a sol·licitar la reducció judicial del capital social quan l'acord de la junta hagi estat contrari a aquesta reducció o no es pugui aconseguir.

4. Les participacions socials o accions de la societat dominant són alienades judicialment a instància de part interessada.

Secció 2a Adquisició derivativa

Subsecció 1a. Adquisició derivativa realitzada per societat de responsabilitat limitada

Article 140. *Adquisicions derivatives permeses.*

1. La societat de responsabilitat limitada només pot adquirir les seves pròpies participacions, o participacions o accions de la seva societat dominant en els casos següents:

a) Quan formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal, o siguin adquirides a títol gratuït o com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat contra el seu titular.

b) Quan les participacions pròpies s'adquireixin en execució d'un acord de reducció del capital adoptat per la junta general.

c) Quan les participacions pròpies s'adquireixin en el cas que preveu l'article 109.3.

d) Quan l'adquisició hagi estat autoritzada per la junta general, s'efectuï amb càrrec a beneficis o reserves de lliure disposició i tingui per objecte participacions d'un soci separat o exclòs de la societat, participacions que s'adquireixin com a conseqüència de l'aplicació d'una clàusula restrictiva de la seva transmissió, o participacions transmeses per causa de mort.

2. Les adquisicions realitzades fora d'aquests casos són nul·les de ple dret.

Article 141. *Amortització o alienació.*

1. Les participacions pròpies adquirides per la societat de responsabilitat limitada s'han d'amortitzar o alienar, respectant en aquest cas el règim legal i estatutari de transmissió, en el termini de tres anys. L'alienació no es pot efectuar a un preu inferior al valor raonable de les participacions, fixat d'acord amb el que preveu aquesta Llei per als casos de separació de socis. Quan l'adquisició no comporti devolució d'aportacions als socis, la societat ha de dotar una reserva per l'import del valor nominal de les participacions amortitzades, la qual és indisponible fins que transcorrin cinc anys a comptar de la publicació de la reducció en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil», llevat que abans del venciment d'aquest termini s'hagin satisfet tots els deutes socials contrets amb anterioritat a la data en què la reducció sigui oposable a tercers.

2. Si les participacions no són alienades en el termini assenyalat, la societat n'ha d'acordar immediatament l'amortització i la reducció del capital. Si la societat omet aquestes mesures, qualsevol interessat pot sol·licitar que l'autoritat judicial les adopti. Els administradors de la societat adquirent estan obligats a sol·licitar l'adopció judicial d'aquestes mesures quan, per les circumstàncies que siguin, no es pugui aconseguir el corresponent acord d'amortització i de reducció del capital.

3. Les participacions o accions de la societat dominant s'han d'alienar en el termini màxim d'un any a comptar de l'adquisició. Mentre que no siguin alienades, és aplicable el que disposa l'article 148.

Article 142. *Règim de les participacions pròpies i de les participacions o accions de la societat dominant.*

1. Mentre estiguin en poder de la societat adquirent, queden en suspens tots els drets corresponents a les participacions pròpies i a les participacions o accions de la societat dominant.

2. En el patrimoni net del balanç s'ha d'establir una reserva equivalent a l'import de les participacions o accions adquirides, computat en l'actiu, que s'ha de mantenir fins que no siguin alienades.

Article 143. Negocis prohibits a la societat de responsabilitat limitada.

1. La societat de responsabilitat limitada no pot acceptar en penyora o en una altra forma de garantia les seves pròpies participacions o les participacions creades ni les accions emeses per societat del grup a què pertanyi.

2. La societat de responsabilitat limitada no pot anticipar fons, concedir crèdits o préstecs, prestar garantia, ni facilitar assistència financera per a l'adquisició de les seves pròpies participacions o de les participacions creades o les accions emeses per societat del grup a què la societat pertanyi.

Subsecció 2a Adquisició derivativa realitzada per societat anònima

Article 144. Supòsits de lliure adquisició.

La societat anònima pot adquirir les seves pròpies accions, o les participacions o accions de la seva societat dominant, en els casos següents:

a) Quan les accions pròpies s'adquireixin en execució d'un acord de reducció del capital adoptat per la junta general de la societat.

b) Quan les participacions o accions formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal.

c) Quan les participacions o les accions que estiguin íntegrament alliberades siguin adquirides a títol gratuït.

d) Quan les participacions o les accions íntegrament alliberades s'adquireixin com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat davant del seu titular.

Article 145. Obligació d'alienar.

1. Les participacions o accions adquirides d'acord amb el que disposen les lletres b) i c) de l'article anterior s'han d'alienar en un termini màxim de tres anys a comptar de la data d'adquisició, llevat que prèviament s'hagin amortitzat mitjançant reducció del capital social o que, sumades a les que ja posseeixin la societat adquirent i les seves filials i, si s'escau, la societat dominant i les seves filials, no excedeixin el vint per cent del capital social.

2. Transcorregut el termini a què es refereix l'apartat anterior sense que hagi tingut lloc l'alienació, és aplicable el que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 139.

Article 146. Adquisicions derivatives condicionades.

1. La societat anònima també pot adquirir les seves pròpies accions i les participacions creades o les accions emeses per la seva societat dominant, quan concorrin les condicions següents:

a) Que l'adquisició hagi estat autoritzada mitjançant acord de la junta general, que ha d'establir les modalitats de l'adquisició, el nombre màxim de participacions o d'accions a adquirir, el contravalor mínim i màxim quan l'adquisició sigui onerosa, i la durada de l'autorització, que no pot excedir els cinc anys.

Quan l'adquisició tingui per objecte participacions o accions de la societat dominant, l'autorització ha de procedir també de la junta general d'aquesta societat.

Quan l'adquisició tingui per objecte accions que s'hagin de lliurar directament als treballadors o administradors de la societat, o com a conseqüència de l'exercici de drets d'opció de què aquells siguin titulars, l'acord de la junta ha d'expressar que l'autorització es concedeix amb aquesta finalitat.

b) Que l'adquisició, incloses les accions que la societat o persona que actuï en nom propi però per compte d'aquella hagi adquirit amb anterioritat i tingui en cartera, no produeixi l'efecte que el patrimoni net resulti inferior a l'import del capital social més les reserves legalment o estatutàriament indisponibles.

A aquests efectes, es considera patrimoni net l'import que es qualifiqui com a tal conforme als criteris per confeccionar els comptes anuals, minorat en l'import dels beneficis imputats directament a aquest, i incrementat en l'import del capital social subscrit no exigit, així com en l'import del nominal i de les primes d'emissió del capital social subscrit que estigui registrat comptablement com a passiu.

2. El valor nominal de les accions adquirides directament o indirectament, sumades al de les que ja posseeixin la societat adquirent i les seves filials, i, si s'escau, la societat dominant i les seves filials, no pot ser superior al vint per cent.

3. Els administradors han de controlar especialment que, en el moment de qualsevol adquisició autoritzada, es respectin les condicions que estableix aquest article.

4. És nul·la l'adquisició per la societat d'accions pròpies parcialment desemborsades, llevat que l'adquisició sigui a títol gratuït, i de les que comportin l'obligació de realitzar prestacions accessòries.

Article 147. *Conseqüències de la infracció.*

És aplicable el que estableix l'article 139 a les adquisicions derivatives realitzades per la societat anònima en contravenció al que disposa l'article anterior.

Article 148. *Règim de les accions pròpies i de les participacions o accions de la societat dominant.*

Quan una societat hagi adquirit accions pròpies o participacions o accions de la seva societat dominant s'apliquen les normes següents:

a) Queda en suspens l'exercici del dret de vot i dels altres drets polítics incorporats a les accions pròpies i a les participacions o accions de la societat dominant.

Els drets econòmics inherents a les accions pròpies, a excepció del dret a l'assignació gratuïta de noves accions, s'atribueixen proporcionalment a la resta de les accions.

b) Les accions pròpies es computen en el capital als efectes de calcular les quotes necessàries per a la constitució i adopció d'acords a la junta.

c) S'estableix en el patrimoni net una reserva indisponible equivalent a l'import de les participacions o accions de la societat dominant computat en l'actiu. Aquesta reserva s'ha de mantenir mentre les participacions o accions no siguin alienades.

d) L'informe de gestió de la societat adquirent i, si s'escau, el de la societat dominant, han d'esmentar com a mínim:

1r. Els motius de les adquisicions i alienacions realitzades durant l'exercici.

2n. El nombre i valor nominal de les participacions o accions adquirides i alienades durant l'exercici i la fracció del capital social que representen.

3r. En cas d'adquisició o alienació a títol oneros, la contraprestació per les participacions o accions.

4t. El nombre i valor nominal del total de les participacions o accions adquirides i conservades en cartera per la mateixa societat o per persona interposada i la fracció del capital social que representen.

Secció 3a Acceptació en garantia i assistència financera a la societat anònima

Article 149. *Acceptació en garantia d'accions pròpies i de participacions o accions de la societat dominant.*

1. La societat anònima només pot acceptar en penyora o en una altra forma de garantia les seves pròpies accions o les participacions creades o les accions emeses per

la societat dominant dins dels límits i amb els mateixos requisits aplicables a la seva adquisició.

2. El que disposa l'apartat anterior no s'aplica a les operacions fetes en l'àmbit de les activitats ordinàries dels bancs i altres entitats de crèdit. Aquestes operacions, tanmateix, han de complir el requisit a què es refereix la norma tercera de l'article anterior.

3. El que estableix l'article anterior és aplicable, en el que sigui compatible, a les participacions o accions posseïdes en concepte de penyora o d'una altra forma de garantia.

Article 150. Assistència financera per a l'adquisició d'accions pròpies i de participacions o accions de la societat dominant.

1. La societat anònima no pot anticipar fons, concedir préstecs, prestar garanties ni facilitar cap tipus d'assistència financera per a l'adquisició de les seves accions o de participacions o accions de la seva societat dominant per un tercer.

2. La prohibició que estableix l'apartat anterior no s'aplica als negocis dirigits a facilitar al personal de la societat l'adquisició de les accions de la mateixa societat o de participacions o accions de qualsevol altra societat pertanyent al mateix grup.

3. La prohibició que estableix l'apartat primer no s'aplica a les operacions efectuades per bancs i altres entitats de crèdit en l'àmbit de les operacions ordinàries pròpies del seu objecte social que se sufraguin amb càrrec a béns lliures de la societat.

En el patrimoni net del balanç, la societat ha d'establir una reserva equivalent a l'import dels crèdits anotats en l'actiu.

Secció 4a Les participacions recíproques

Article 151. Participacions recíproques.

No es poden establir participacions recíproques que excedeixin el deu per cent de la xifra de capital de les societats participades. La prohibició afecta també les participacions circulars constituïdes per mitjà de societats filials.

Article 152. Conseqüències de la infracció.

1. La violació del que disposa l'article anterior determina l'obligació a càrrec de la societat que rebi abans la notificació a què es refereix l'article 155 de reduir al deu per cent la seva participació en el capital de l'altra societat.

Si totes dues societats reben simultàniament la notificació esmentada, l'obligació de reduir és a càrrec de les dues, tret que arribin a un acord perquè només una d'aquestes societats faci la reducció.

2. La reducció a què es refereix l'apartat anterior s'ha de portar a terme en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la notificació, i mentrestant queda en suspens el dret de vot corresponent a les participacions excedents.

El termini per a la reducció és de tres anys per a les participacions adquirides en qualsevol de les circumstàncies que preveu l'article 144.

3. L'incompliment de l'obligació de reducció que estableixen els apartats anteriors determina la venda judicial de les participacions excedents a instància de part interessada i la suspensió dels drets corresponents a totes les participacions que la societat incomplidora detingui en l'altra societat.

Article 153. Reserva de participacions recíproques.

En el patrimoni net de la societat obligada a la reducció s'ha d'establir una reserva equivalent a l'import de les participacions recíproques que excedeixin el deu per cent del capital computades en l'actiu.

Article 154. *Exclusió del règim de participacions recíproques.*

La disciplina que contenen els tres articles anteriors no és aplicable a les participacions recíproques establertes entre una societat filial i la seva societat dominant.

Article 155. *Notificació.*

1. La societat que, per si mateixa o per mitjà d'una societat filial, arribi a tenir més del deu per cent del capital d'una altra societat l'hi ha de notificar immediatament, i mentrestant queden suspesos els drets corresponents a les seves participacions.

La notificació esmentada s'ha de repetir per a cada una de les adquisicions successives que superin el 5 per cent del capital.

2. Les notificacions que preveu l'apartat anterior s'han de recollir en les memòries explicatives de totes dues societats.

Secció 5a Disposicions comunes

Article 156. *Persona interposada.*

1. Es reputa nul qualsevol acord entre la societat i una altra persona en virtut del qual aquesta s'obligui o es legítimi per fer en nom propi però per compte d'aquella alguna de les operacions que en aquest capítol es prohibeix realitzar a la societat.

Els negocis que faci la persona interposada amb tercers s'entenen efectuats per compte propi i no produeixen cap efecte sobre la societat.

2. Els negocis que faci la persona interposada, quan la seva realització no estigui prohibida a la societat, així com les participacions o accions pròpies, o de la societat dominant, sobre les quals recaiguin aquests negocis, queden sotmesos a les disposicions d'aquest capítol.

Article 157. *Règim sancionador.*

1. Es reputa infracció l'incompliment de les obligacions o la vulneració de les prohibicions que estableixen per a les societats anònimes les seccions 1a i 3a, així com la subsecció 2a de la secció 2a d'aquest capítol.

Es reputa infracció la vulneració de les prohibicions que estableixen per a les societats de responsabilitat limitada la secció 1a i la subsecció 1a de la secció 2a d'aquest capítol.

2. Les infraccions anteriors se sancionen amb una multa per import de fins al valor nominal de les participacions assumides o les accions subscrietes, adquirides o acceptades en garantia per la societat o adquirides per un tercer amb assistència financera o, si s'escau, les no alienades o amortitzades. L'incompliment del deure d'alienar o amortitzar es considera com a infracció independent.

Per a la graduació de la multa s'atén l'entitat de la infracció, així com els perjudicis ocasionats a la societat, als seus socis, i a tercers.

3. Es reputen com a responsables de la infracció els administradors de la societat infractora i, si s'escau, els de la societat dominant que hagin induït a cometre la infracció. Es consideren com a administradors no només els membres del consell d'administració, sinó també els directius o persones amb poder de representació de la societat infractora. La responsabilitat s'exigeix de conformitat amb els criteris que preveuen els articles 225, 226, 236 i 237.

4. Les infraccions i les sancions que conté el present article prescriuen als tres anys, que es computen d'acord amb el que disposa l'article 132 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

5. A la societat de responsabilitat limitada, les infraccions se sancionen prèvia instrucció del procediment pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb audiència dels interessats i de conformitat amb el Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora.

6. A la societat anònima, la competència per a la iniciació, instrucció i resolució dels expedients sancionadors resultants del que disposa aquest capítol s'atribueix a la Comissió Nacional del Mercat de Valors. En cas que l'expedient sancionador recaigui sobre els administradors d'una entitat de crèdit o d'una entitat asseguradora, o sobre els administradors d'una entitat integrada en un grup consolidable d'entitats financeres subjecte a la supervisió del Banc d'Espanya o de la Direcció General d'Assegurances, la Comissió Nacional del Mercat de Valors ha de comunicar a les entitats supervisoras esmentades l'obertura de l'expedient, les quals també han d'informar amb caràcter previ a la resolució.

Article 158. *Aplicació a societats estrangeres.*

Les disposicions d'aquest capítol referides a operacions que tenen per objecte participacions o accions de la societat dominant són aplicables encara que la societat que les faci no sigui de nacionalitat espanyola.

TÍTOL V

La junta general

CAPÍTOL I

La junta general

Article 159. *Junta general.*

1. Els socis, reunits en junta general, decideixen per la majoria legal o estatutàriament establerta, en els assumptes propis de la competència de la junta.

2. Tots els socis, fins i tot els dissidents i els que no hagin participat en la reunió, queden sotmesos als acords de la junta general.

CAPÍTOL II

Competència de la junta

Article 160. *Competència de la junta.*

És competència de la junta general deliberar i acordar sobre els assumptes següents:

- a) L'aprovació dels comptes anuals, l'aplicació del resultat i l'aprovació de la gestió social.
- b) El nomenament i la separació dels administradors, dels liquidadors i, si s'escau, dels auditors de comptes, així com l'exercici de l'acció social de responsabilitat contra qualsevol d'ells.
- c) La modificació dels estatuts socials.
- d) L'augment i la reducció del capital social.
- e) La supressió o limitació del dret de subscripció preferent i d'assumpció preferent.
- f) La transformació, la fusió, l'escissió o la cessió global d'actiu i passiu i el trasllat de domicili a l'estranger.
- g) La dissolució de la societat.
- h) L'aprovació del balanç final de liquidació.
- i) Qualsevol altres assumptes que determinin la llei o els estatuts.

Article 161. *Intervenció de la junta general en assumptes de gestió.*

Llevat de disposició contrària dels estatuts, la junta general de la societat de responsabilitat limitada pot impartir instruccions a l'òrgan d'administració o sotmetre a autorització l'adopció per l'òrgan esmentat de decisions o acords sobre determinats assumptes de gestió, sense perjudici del que estableix l'article 234.

Article 162. *Concessió de crèdits i garanties a socis i administradors.*

1. A la societat de responsabilitat limitada la junta general, mitjançant un acord concret per a cada cas, pot anticipar fons, concedir préstecs, prestar garanties i facilitar assistència financera als seus socis i administradors.

2. No és necessari l'acord de la junta general per dur a terme els actes anteriors a favor d'una altra societat pertanyent al mateix grup.

CAPÍTOL III

Classes de juntes

Article 163. *Classes de juntes.*

Les juntes generals de les societats de capital poden ser ordinàries o extraordinàries.

Article 164. *Junta ordinària.*

1. La junta general ordinària, prèviament convocada a l'efecte, es reuneix necessàriament dins dels sis primers mesos de cada exercici, per, si s'escau, aprovar la gestió social, els comptes de l'exercici anterior i resoldre sobre l'aplicació del resultat.

2. La junta general ordinària és vàlida encara que hagi estat convocada o tingui lloc fora de termini.

Article 165. *Junta extraordinària.*

Tota junta que no sigui la que preveu l'article anterior té la consideració de junta general extraordinària.

CAPÍTOL IV

Convocatòria

Article 166. *Competència per convocar.*

La junta general la convoquen els administradors i, si s'escau, els liquidadors de la societat.

Article 167. *Deure de convocar.*

Els administradors han de convocar la junta general sempre que ho considerin necessari o convenient per als interessos socials, i en tot cas, en les dates o períodes que determinin la llei i els estatuts.

Article 168. *Sol·licitud de convocatòria per la minoria.*

Els administradors han de convocar la junta general quan ho sol·licitin un o diversos socis que representin, almenys, el cinc per cent del capital social, i han d'expressar en la sol·licitud els assumptes a tractar.

En aquest cas, la junta general ha de ser convocada perquè tingui lloc dins del mes següent a la data en què s'hagi requerit notarialment els administradors per convocar-la, i s'han d'incloure necessàriament en l'ordre del dia els assumptes que hagin estat objecte de sol·licitud.

Article 169. *Convocatòria judicial.*

1. Si la junta general ordinària o les juntes generals previstes en els estatuts no es convoquen dins del corresponent termini legal o estatutàriament establert, les pot convocar,

a sol·licitud de qualsevol soci, el jutge mercantil del domicili social, amb l'audiència prèvia dels administradors.

2. Si els administradors no atenen oportunament la sol·licitud de convocatòria de la junta general efectuada per la minoria, pot fer la convocatòria el jutge mercantil del domicili social, amb l'audiència prèvia dels administradors.

Article 170. Règim de la convocatòria judicial.

1. Quan sigui procedent la convocatòria judicial de la junta, el jutge ha de resoldre en el termini d'un mes des que li hagi estat formulada la sol·licitud i, si l'acorda, ha de designar lliurement el president i el secretari de la junta.

2. Contra la resolució per la qual s'acordi la convocatòria judicial de la junta no es pot interposar cap recurs.

3. Les despeses de la convocatòria judicial són a compte de la societat.

Article 171. Convocatòria en casos especials.

En cas de mort o de cessament de l'administrador únic, de tots els administradors solidaris, d'algun dels administradors mancomunats, o de la majoria dels membres del consell d'administració, sense que hi hagi suplents, qualsevol soci pot sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la convocatòria de junta general per al nomenament dels administradors.

A més, qualsevol dels administradors que continuïn en l'exercici del càrrec pot convocar la junta general amb aquest únic objecte.

Article 172. Complement de convocatòria.

1. A la societat anònima, els accionistes que representin, almenys, el cinc per cent del capital social poden sol·licitar que es publiqui un complement a la convocatòria d'una junta general d'accionistes que inclogui un o més punts en l'ordre del dia. L'exercici d'aquest dret s'ha de fer mitjançant una notificació fefaent que s'ha de rebre en el domicili social dins dels cinc dies següents a la publicació de la convocatòria.

2. El complement de la convocatòria s'ha de publicar amb quinze dies d'antelació com a mínim a la data establerta per a la reunió de la junta.

La falta de publicació del complement de la convocatòria en el termini fixat legalment és causa de nul·litat de la junta.

Article 173. Forma de la convocatòria.

1. La junta general s'ha de convocar mitjançant un anunci publicat en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un dels diaris de més circulació a la província en què estigui situat el domicili social.

2. Els estatuts de les societats de responsabilitat limitada poden establir, en substitució del sistema anterior, que la convocatòria es faci mitjançant un anunci publicat en un determinat diari de circulació al terme municipal en què estigui situat el domicili social, o per qualsevol procediment de comunicació, individual i escrita, que asseguri la recepció de l'anunci per tots els socis en el domicili designat a l'efecte o en el que consti en el llibre registre de socis. En cas de socis que resideixin a l'estranger, els estatuts poden preveure que només siguin convocats individualment si han designat un lloc del territori nacional per a notificacions.

Article 174. Contingut de la convocatòria.

1. En tot cas, la convocatòria ha d'expressar el nom de la societat, la data i l'hora de la reunió, així com l'ordre del dia, en què s'han d'incloure els assumptes a tractar.

2. A la societat de responsabilitat limitada, en l'anunci de convocatòria per mitjà de comunicació individual i escrita hi ha de constar, així mateix, el nom de la persona o persones que facin la comunicació.

Article 175. *Lloc de celebració.*

Llevat de disposició contrària dels estatuts, la junta general té lloc al terme municipal on la societat tingui el domicili. Si en la convocatòria no consta el lloc de celebració, s'entén que la junta ha estat convocada perquè tingui lloc en el domicili social.

Article 176. *Termini previ de la convocatòria.*

1. Entre la convocatòria i la data prevista perquè tingui lloc la reunió hi ha d'haver un termini de, com a mínim, un mes a les societats anònimes i quinze dies a les societats de responsabilitat limitada. Això llevat del que s'estableix per al complement de convocatòria.

2. En els casos de convocatòria individual a cada soci, el termini es computa a partir de la data en què s'hagi remès l'anunci a l'últim d'ells.

Article 177. *Segona convocatòria.*

1. En l'anunci de la convocatòria de les societats anònimes, s'hi pot fer constar, així mateix, la data en què la junta, si escau, s'ha de reunir en segona convocatòria.

2. Entre la primera i la segona reunió ha de passar, almenys, un termini de vint-i-quatre hores.

3. Si la junta general degudament convocada no té lloc en primera convocatòria, ni s'ha previst en l'anunci la data de la segona, aquesta s'ha d'anunciar, amb els mateixos requisits de publicitat que la primera, dins dels quinze dies següents a la data de la junta no celebrada i amb vuit d'antelació a la data de la reunió.

CAPÍTOL V

Junta universal

Article 178. *Junta universal.*

1. La junta general queda vàlidament constituïda per tractar qualsevol assumpte, sense necessitat de convocatòria prèvia, sempre que estigui present o representada la totalitat del capital social i els concurrents acceptin per unanimitat la celebració de la reunió.

2. La junta universal es pot reunir en qualsevol lloc del territori nacional o de l'estranger.

CAPÍTOL VI

Assistència, representació i vot

Article 179. *Dret d'assistència.*

1. A la societat de responsabilitat limitada tots els socis tenen dret a assistir a la junta general. Els estatuts no poden exigir per a l'assistència a la junta general la titularitat d'un nombre mínim de participacions.

2. A les societats anònimes els estatuts poden exigir, respecte de totes les accions, sigui quina sigui la seva classe o sèrie, la possessió d'un nombre mínim per assistir a la junta general sense que, en cap cas, el nombre exigint pugui ser superior a l'u per mil del capital social.

3. A la societat anònima els estatuts poden condicionar el dret d'assistència a la junta general a la legitimació anticipada de l'accionista, però en cap cas poden impedir l'exercici d'aquest dret als titulars d'accions nominatives i d'accions representades per mitjà d'anotacions en compte que les tinguin inscrites en els seus registres respectius amb cinc dies d'antelació a aquell en què hagi de tenir lloc la junta, ni als tenidors d'accions al portador que amb la mateixa antelació hagin efectuat el dipòsit de les seves accions o, si s'escau, del certificat acreditatiu del seu dipòsit en una entitat autoritzada, en la forma prevista pels estatuts. Si els estatuts no contenen una previsió sobre aquest últim respecte, el dipòsit es pot fer en el domicili social.

El document que acrediti el compliment d'aquests requisits és nominatiu i té eficàcia legitimadora davant la societat.

Article 180. *Deure d'assistència dels administradors.*

Els administradors han d'assistir a les juntes generals.

Article 181. *Autorització per assistir.*

1. Els estatuts poden autoritzar o ordenar l'assistència de directors, gerents, tècnics i altres persones que tinguin interès en la bona marxa dels afers socials.

2. El president de la junta general pot autoritzar l'assistència de qualsevol altra persona que consideri convenient. La junta, no obstant això, pot revocar aquesta autorització.

3. El que disposa l'apartat anterior és aplicable a la societat de responsabilitat limitada, llevat que els estatuts disposin una altra cosa.

Article 182. *Assistència telemàtica.*

Si a les societats anònimes els estatuts preveuen la possibilitat d'assistència a la junta per mitjans telemàtics, que garanteixin degudament la identitat del subjecte, en la convocatòria s'han de descriure els terminis, formes i maneres d'exercici dels drets dels accionistes previstos pels administradors per permetre el desenvolupament ordenat de la junta. En particular, els administradors poden determinar que les intervencions i propostes d'acords que, de conformitat amb aquesta Llei, tinguin intenció de formular els qui hagin d'assistir per mitjans telemàtics es remetin a la societat amb anterioritat al moment de la constitució de la junta. Les respostes als accionistes que exercitin el seu dret d'informació durant la junta s'han de produir per escrit durant els set dies següents a la finalització de la junta.

Article 183. *Representació voluntària a la junta general de la societat de responsabilitat limitada.*

1. El soci només es pot fer representar a la junta general pel seu cònjuge, ascendent o descendent, per un altre soci o per una persona que tingui poder general conferit en un document públic amb facultats per administrar tot el patrimoni que el representat tingui en territori nacional.

Els estatuts poden autoritzar la representació per mitjà d'altres persones.

2. La representació s'ha de conferir per escrit. Si no consta en un document públic, ha de ser especial per a cada junta.

3. La representació comprèn la totalitat de les participacions de què sigui titular el soci representat.

Article 184. *Representació voluntària a la junta general de la societat anònima.*

1. Tot accionista que tingui dret d'assistència es pot fer representar a la junta general per mitjà d'una altra persona, encara que aquesta no sigui accionista. Els estatuts poden limitar aquesta facultat.

2. La representació s'ha de conferir per escrit o per mitjans de comunicació a distància que compleixin els requisits que estableix aquesta Llei per a l'exercici del dret de vot a distància i amb caràcter especial per a cada junta.

Article 185. *Revocació de la representació.*

La representació és sempre revocable. L'assistència personal a la junta del representat té valor de revocació.

Article 186. *Sol·licitud pública de representació a les societats anònimes.*

1. A les societats anònimes, en cas que els mateixos administradors, les entitats dipositàries dels títols o les encarregades del registre d'anotacions en compte sol·licitin la representació per a si mateixos o per a un altre i, en general, sempre que la sol·licitud es formuli de manera pública, el document en què consti el poder ha de contenir o portar annex l'ordre del dia, així com la sol·licitud d'instruccions per a l'exercici del dret de vot i la indicació del sentit en què vota el representant en cas que no s'imparteixin instruccions precises.

2. Per excepció, el representant pot votar en sentit diferent quan es presentin circumstàncies ignorades en el moment de l'enviament de les instruccions i es corri el risc de perjudicar els interessos del representat. En cas de vot emès en sentit diferent de les instruccions, el representant ha d'informar immediatament el representat, per mitjà d'un escrit en què expliqui les raons del vot.

3. S'entén que hi ha hagut sol·licitud pública quan una mateixa persona té la representació de més de tres accionistes.

4. El que disposa aquest article és aplicable als membres del consell de control d'una societat anònima europea domiciliada a Espanya que hagi optat pel sistema dual.

Article 187. *Inaplicabilitat de les restriccions.*

Les restriccions legals que preveuen els articles 184 i 186 no són aplicables quan el representant sigui el cònjuge o un ascendent o descendent del representat ni tampoc quan aquell tingui poder general conferit en un document públic amb facultats per administrar tot el patrimoni que el representat tingui en territori nacional.

Article 188. *Dret de vot.*

1. A la societat de responsabilitat limitada, llevat de disposició contrària dels estatuts socials, cada participació social concedeix al seu titular el dret a emetre un vot.

2. A la societat anònima no és vàlida la creació d'accions que de manera directa o indirecta alterin la proporcionalitat entre el valor nominal de l'acció i el dret de vot.

3. A la societat anònima, els estatuts poden fixar amb caràcter general el nombre màxim de vots que pot emetre un mateix accionista o societats pertanyents a un mateix grup, llevat del que es preveu per a les societats cotitzades.

Article 189. *Especialitats en l'exercici dels drets d'assistència i vot a les societats anònimes.*

1. Per a l'exercici del dret d'assistència a les juntes i el de vot és lícita l'agrupació d'accions.

2. De conformitat amb el que disposin els estatuts, el vot de les propostes sobre punts inclosos en l'ordre del dia de qualsevol classe de junta general el pot delegar o exercitar l'accionista mitjançant correspondència postal, electrònica o qualsevol altre mitjà de comunicació a distància, sempre que es garanteixi degudament la identitat del subjecte que exerceix el dret de vot.

3. Els accionistes que emetin els vots a distància han de ser tinguts en compte als efectes de constitució de la junta com a presents.

Article 190. *Conflicte d'interessos a la societat de responsabilitat limitada.*

1. A les societats de responsabilitat limitada el soci no pot exercir el dret de vot corresponent a les seves participacions quan es tracti d'adoptar un acord que l'autoritzi a transmetre participacions de les quals sigui titular, que l'exclouï de la societat, que l'alliberi d'una obligació o li concedeixi un dret, o pel qual la societat decideixi anticipar-li fons, concedir-li crèdits o préstecs, prestar garanties en favor seu o facilitar-li assistència financera, així com quan, sent administrador, l'acord es refereixi a la dispensa de la prohibició de competència o a l'establiment amb la societat d'una relació de prestació de qualsevol tipus d'obres o serveis.

2. Les participacions socials del soci que es trobi en alguna de les situacions de conflicte d'interessos que preveu l'apartat anterior s'han de deduir del capital social per al còmput de la majoria de vots que sigui necessària en cada cas.

CAPÍTOL VII

Constitució de la junta i adopció d'acords

Secció 1a Constitució de la junta

Article 191. *Mesa de la junta.*

Llevat de disposició contrària dels estatuts, el president i el secretari de la junta general són els del consell d'administració i, si no n'hi ha, els que designin els socis concurrents al començament de la reunió.

Article 192. *Llista d'assistents.*

1. Abans d'entrar en l'ordre del dia s'ha d'elaborar la llista dels assistents, en què s'expressin el caràcter o representació de cadascun i el nombre de participacions o d'accions pròpies o alienes amb què concorrin.

2. Al final de la llista s'ha de determinar el nombre de socis presents o representats, així com l'import del capital del qual siguin titulars, especificant el que correspon als socis amb dret de vot.

3. A les societats de responsabilitat limitada la llista d'assistents s'ha d'incloure necessàriament en l'acta.

Article 193. *Constitució de la junta de la societat anònima.*

1. A les societats anònimes la junta general d'accionistes queda vàlidament constituïda en primera convocatòria quan els accionistes presents o representats tinguin, almenys, el vint-i-cinc per cent del capital subscrit amb dret de vot. Els estatuts poden fixar un quòrum superior.

2. En segona convocatòria, és vàlida la constitució de la junta sigui quin sigui el capital que hi concorri, llevat que els estatuts fixin un quòrum determinat, el qual, necessàriament, ha de ser inferior al que aquests estatuts hagin establert o exigeixi la llei per a la primera convocatòria.

Article 194. *Quòrum de constitució reforçat en casos especials.*

1. A les societats anònimes, per tal que la junta general ordinària o extraordinària pugui acordar vàlidament l'augment o la reducció del capital i qualsevol altra modificació dels estatuts socials, l'emissió d'obligacions, la supressió o la limitació del dret d'adquisició preferent de noves accions, així com la transformació, la fusió, l'escissió o la cessió global d'actiu i passiu i el trasllat de domicili a l'estranger, és necessària, en primera convocatòria,

la concurrència d'accionistes presents o representats que tinguin, almenys, el cinquanta per cent del capital subscrit amb dret de vot.

2. En segona convocatòria n'hi ha prou amb la concurrència del vint-i-cinc per cent del capital esmentat.

3. Els estatuts socials poden elevar els quòrums que preveuen els apartats anteriors.

Article 195. *Pròrroga de les sessions.*

1. Les juntes generals tenen lloc el dia que assenyala la convocatòria, però les sessions es poden prorrogar durant un o més dies consecutius.

2. La pròrroga es pot acordar a proposta dels administradors o a petició d'un nombre de socis que representi la quarta part del capital present a la junta.

3. Sigui quin sigui el nombre de les sessions en què tingui lloc la junta, es considera única, i s'aixeca una sola acta per a totes les sessions.

Secció 2a Dret d'informació

Article 196. *Dret d'informació a la societat de responsabilitat limitada.*

1. Els socis de la societat de responsabilitat limitada poden sol·licitar per escrit, amb anterioritat a la reunió de la junta general o verbalment durant aquesta reunió, els informes o aclariments que considerin necessaris sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia.

2. L'òrgan d'administració està obligat a proporcionar-los-els, en forma oral o escrita d'acord amb el moment i la naturalesa de la informació sol·licitada, llevat dels casos en què, segons el parer del mateix òrgan, la publicitat d'aquesta informació perjudiqui l'interès social.

3. No és procedent la denegació de la informació quan la sol·licitud tingui el suport de socis que representin, almenys, el vint-i-cinc per cent del capital social.

Article 197. *Dret d'informació a la societat anònima.*

1. Els accionistes poden sol·licitar dels administradors, sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia, les informacions o aclariments que considerin necessaris, o formular per escrit les preguntes que considerin pertinents fins al setè dia anterior al que es preveu per a la celebració de la junta.

Els administradors estan obligats a facilitar la informació per escrit fins al dia de la celebració de la junta general.

2. Durant la celebració de la junta general, els accionistes de la societat poden sol·licitar verbalment les informacions o aclariments que considerin convenients sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia i, en cas que no sigui possible satisfer el dret de l'accionista en aquell moment, els administradors estan obligats a facilitar aquesta informació per escrit dins dels set dies següents al de la finalització de la junta.

3. Els administradors estan obligats a proporcionar la informació sol·licitada a l'empara dels dos apartats anteriors, llevat dels casos en què, segons el parer del president, la publicitat de la informació sol·licitada perjudiqui l'interès social.

4. No és procedent la denegació d'informació quan la sol·licitud tingui el suport d'accionistes que representin, almenys, la quarta part del capital social.

Secció 3a Adopció d'acords

Subsecció 1a Majories a la societat de responsabilitat limitada

Article 198. *Majoria ordinària.*

A la societat de responsabilitat limitada els acords socials s'adopten per majoria dels vots emesos vàlidament, sempre que representin almenys un terç dels vots corresponents

a les participacions socials en què es divideixi el capital social. No es computen els vots en blanc.

Article 199. *Majoria legal reforçada.*

Per excepció al que disposa l'article anterior:

a) L'augment o la reducció del capital i qualsevol altra modificació dels estatuts socials requereixen el vot favorable de més de la meitat dels vots corresponents a les participacions en què es divideixi el capital social.

b) L'autorització als administradors perquè es dediquin, per compte propi o aliè, al mateix, gènere d'activitat que constitueixi l'objecte social, o a un d'anàleg o complementari; la supressió o la limitació del dret de preferència en els augments del capital; la transformació, la fusió, l'escissió, la cessió global d'actiu i passiu i el trasllat del domicili a l'estranger, i l'exclusió de socis requereixen el vot favorable de, com a mínim, dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es divideixi el capital social.

Article 200. *Majoria estatutària reforçada.*

1. Per a tots o alguns assumptes determinats, els estatuts poden exigir un percentatge de vots favorables superior al que estableix la llei, sense arribar a la unanimitat.

2. Els estatuts poden exigir, a més de la proporció de vots legalment o estatutàriament establerta, el vot favorable d'un determinat nombre de socis.

Subsecció 2a Majories a la societat anònima

Article 201. *Majories.*

1. A la societat anònima els acords socials s'adopten per majoria ordinària dels vots dels accionistes presents o representats.

2. Per a l'adopció dels acords a què es refereix l'article 194, és necessari el vot favorable dels dos terços del capital present o representat a la junta quan en segona convocatòria concorrin accionistes que representin el vint-i-cinc per cent o més del capital subscrit amb dret de vot sense arribar al cinquanta per cent.

3. Els estatuts socials poden elevar les majories que preveuen els apartats anteriors.

CAPÍTOL VIII

L'acta de la junta

Article 202. *Acta de la junta.*

1. Tots els acords socials han de constar en acta.

2. L'acta l'ha d'aprovar la mateixa junta al final de la reunió o, si no n'hi ha, i dins el termini de quinze dies, el president de la junta general i dos socis interventors, un en representació de la majoria i un altre per la minoria.

3. Els acords socials es poden dur a terme a partir de la data de l'aprovació de l'acta en la qual constin.

Article 203. *Acta notarial.*

1. Els administradors poden requerir la presència d'un notari perquè aixequi l'acta de la junta general i estan obligats a fer-ho sempre que, amb cinc dies d'antelació al dia previst per a la celebració de la junta, ho sol·licitin socis que representin, almenys, l'u per cent del capital social a la societat anònima o el cinc per cent a la societat de responsabilitat limitada. En aquest cas, els acords només són eficaços si consten en una acta notarial.

2. L'acta notarial no s'ha de sotmetre a tràmit d'aprovació, té la consideració d'acta de la junta i els acords que hi constin es poden dur a terme a partir de la data del seu tancament.

3. Els honoraris notariais són a càrrec de la societat.

CAPÍTOL IX

La impugnació d'acords

Article 204. *Acords impugnables.*

1. Són impugnables els acords socials que siguin contraris a la llei, s'oposin als estatuts o lesionin l'interès social en benefici d'un o diversos socis o de tercers.

2. Són nuls els acords contraris a la llei. Els altres acords a què es refereix l'apartat anterior són anul·lables.

3. No és procedent la impugnació d'un acord social quan s'hagi deixat sense efecte o s'hagi substituït vàlidament per un altre.

Article 205. *Caducitat de l'acció d'impugnació.*

1. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any. Queden exceptuats d'aquesta regla els acords que per la seva causa o contingut siguin contraris a l'ordre públic.

2. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca als quaranta dies.

3. Els terminis de caducitat que preveuen els apartats anteriors es computen des de la data d'adopció de l'acord i, si són inscriptibles, des de la data de la seva publicació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

Article 206. *Legitimació per impugnar.*

1. Per a la impugnació dels acords nuls estan legitimats tots els socis, els administradors i qualsevol tercer que acrediti interès legítim.

2. Per a la impugnació d'acords anul·lables estan legitimats els socis assistents a la junta que hagin fet constar en acta la seva oposició a l'acord, els absents i els que hagin estat il·legítimament privats del vot, així com els administradors.

3. Les accions d'impugnació s'han de dirigir contra la societat.

Quan l'actor tingui la representació exclusiva de la societat i la junta no hagi designat ningú a aquest efecte, el jutge ha de nomenar la persona que l'ha de representar en el procés, entre els socis que hagin votat a favor de l'acord impugnat.

4. Els socis que hagin votat a favor de l'acord impugnat poden intervenir a costa seva en el procés per mantenir-ne la validesa.

Article 207. *Procediment d'impugnació.*

1. Per a la impugnació dels acords socials s'han de seguir els tràmits del judici ordinari i les disposicions que conté la Llei d'enjudiciament civil.

2. En cas que sigui possible eliminar la causa d'impugnació, el jutge, a sol·licitud de la societat demandada, ha d'atorgar un termini raonable perquè la causa esmentada es pugui solucionar.

Article 208. *Sentència estimatòria de la impugnació.*

1. La sentència ferma que declari la nul·litat d'un acord inscriptible s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil. El «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» n'ha de publicar un extracte.

2. En cas que l'acord impugnat estigui inscrit en el Registre Mercantil, la sentència ha de determinar, a més, la cancel·lació de la inscripció, així com la dels assentaments posteriors que hi siguin contradictoris.

TÍTOL VI

L'administració de la societat

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 209. *Competència de l'òrgan d'administració.*

És competència dels administradors la gestió i la representació de la societat en els termes que estableix aquesta Llei.

Article 210. *Maneres d'organitzar l'administració.*

1. L'administració de la societat es pot confiar a un administrador únic, a diversos administradors que actuïn de manera solidària o de manera conjunta o a un consell d'administració.

2. A la societat anònima, quan l'administració conjunta es confii a dos administradors, aquests han d'actuar de manera mancomunada, i quan es confii a més de dos administradors, han de constituir consell d'administració.

3. A la societat de responsabilitat limitada els estatuts socials poden establir diferents maneres d'organitzar l'administració i atribuir a la junta de socis la facultat d'optar alternativament per qualsevol d'aquestes maneres sense necessitat de modificació estatutària.

4. Tot acord que alteri la manera d'organitzar l'administració de la societat, constitueixi o no modificació dels estatuts socials, s'ha de consignar en una escriptura pública i s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil.

Article 211. *Determinació del nombre d'administradors.*

Quan els estatuts estableixin només el mínim i el màxim, correspon a la junta general la determinació del nombre d'administradors, sense més límits que els que estableix la llei.

CAPÍTOL II

Els administradors

Article 212. *Requisits subjectius.*

1. Els administradors de la societat de capital poden ser persones físiques o jurídiques.

2. Llevat de disposició contrària dels estatuts, per ser nomenat administrador no es requereix la condició de soci.

Article 213. *Prohibicions.*

1. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els incapacitats judicialment, les persones inhabilitades de conformitat amb la Llei concursal mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'ordre socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat, així com aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç.

2. Tampoc poden ser administradors els funcionaris al servei de l'Administració pública amb funcions al seu càrrec que es relacionin amb les activitats pròpies de les societats de què es tracti, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.

Article 214. *Nomenament i acceptació.*

1. La competència per al nomenament dels administradors correspon a la junta de socis sense més excepcions que les que estableix la llei.

2. A falta de disposició estatutària, la junta general pot fixar les garanties que han de prestar els administradors o rellevar-los d'aquesta prestació.

3. El nomenament dels administradors té efecte des del moment de la seva acceptació.

Article 215. *Inscripció del nomenament.*

1. El nomenament dels administradors, una vegada acceptat, ha de ser presentat a inscripció en el Registre Mercantil fent constar la identitat dels nomenats i, en relació amb els administradors que tinguin atribuïda la representació de la societat, si poden actuar per si sols o necessiten fer-ho conjuntament.

2. La presentació a la inscripció s'ha de fer dins els deu dies següents a la data de l'acceptació.

Article 216. *Administradors suplents.*

1. Llevat de disposició contrària dels estatuts socials, es poden nomenar suplents dels administradors per al cas que un o diversos d'ells cessin per qualsevol causa. El nomenament i l'acceptació dels suplents com a administradors s'han d'inscriure en el Registre Mercantil una vegada produït el cessament del titular anterior.

2. Si els estatuts socials estableixen un termini determinat de durada del càrrec d'administrador, el nomenament del suplent s'entén efectuat pel període pendent de complir per la persona la vacant de la qual es cobreixi.

Article 217. *Remuneració dels administradors.*

1. El càrrec d'administrador és gratuït, llevat que els estatuts socials estableixin el contrari i determinin el sistema de retribució.

2. Quan la retribució no tingui com a base una participació en els beneficis, la remuneració dels administradors s'ha de fixar per a cada exercici per acord de la junta general de conformitat amb el que preveuen els estatuts.

Article 218. *Remuneració mitjançant participació en beneficis.*

1. A la societat de responsabilitat limitada quan la retribució tingui com a base una participació en els beneficis, els estatuts socials han de determinar concretament la participació o el percentatge màxim d'aquesta, que en cap cas pot ser superior al deu per cent dels beneficis repartibles entre els socis.

2. A la societat anònima quan la retribució consisteixi en una participació en els guanys, només es pot detreure dels beneficis líquids i després d'estar cobertes les atencions de la reserva legal i de l'estatutària i d'haver-se reconegut als accionistes un dividend del quatre per cent, o el tipus més alt que els estatuts hagin establert.

Article 219. *Remuneració mitjançant lliurament d'accions.*

1. A la societat anònima la retribució consistent en el lliurament d'accions o de drets d'opció sobre aquestes o que estigui referenciada al valor de les accions s'ha de preveure expressament en els estatuts, i la seva aplicació requereix un acord de la junta general.

2. L'acord de la junta general ha d'expressar, si s'escau, el nombre d'accions a lliurar, el preu d'exercici dels drets d'opció, el valor de les accions que es prengui com a referència i el termini de durada d'aquest sistema de retribució.

Article 220. *Prestació de serveis dels administradors.*

A la societat de responsabilitat limitada l'establiment o la modificació de qualsevol classe de relacions de prestació de serveis o d'obra entre la societat i un o diversos dels seus administradors requereixen un acord de la junta general.

Article 221. *Durada del càrrec.*

1. Els administradors de la societat de responsabilitat limitada exerceixen el càrrec per temps indefinit, llevat que els estatuts estableixin un termini determinat, cas en què poden ser reelegits una o més vegades per períodes de la mateixa durada.

2. Els administradors de la societat anònima exerceixen el càrrec durant el termini que assenyalin els estatuts socials, que no pot excedir els sis anys i ha de ser igual per a tots ells.

Els administradors poden ser reelegits per al càrrec, una o diverses vegades, per períodes de la mateixa durada màxima.

Article 222. *Caducitat.*

El nomenament dels administradors caduca quan, vençut el termini, s'hagi celebrat una junta general o hagi transcorregut el termini per a la celebració de la junta que ha de resoldre sobre l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior.

Article 223. *Cessament dels administradors.*

1. Els administradors poden ser separats del càrrec en qualsevol moment per la junta general encara que la separació no consti en l'ordre del dia.

2. A la societat limitada els estatuts poden exigir per a l'acord de separació una majoria reforçada que no pot ser superior als dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es divideixi el capital social.

Article 224. *Supòsits especials de cessament d'administradors de la societat anònima.*

1. Els administradors que hagin incorregut en qualsevol de les prohibicions legals han de ser destituïts immediatament, a sol·licitud de qualsevol accionista, sense perjudici de la responsabilitat en què puguin incórrer per la seva conducta deslleial.

2. Els administradors i les persones que sota qualsevol forma tinguin interessos oposats als de la societat han de cessar en el càrrec a sol·licitud de qualsevol soci per acord de la junta general.

CAPÍTOL III

Els deures dels administradors

Article 225. *Deure d'administració diligent.*

1. Els administradors han d'exercir el càrrec amb la diligència d'un empresari ordenat.
2. Cadascun dels administradors s'ha d'informar diligentment de la marxa de la societat.

Article 226. *Deure de lleialtat.*

Els administradors han d'exercir el càrrec com un representant lleial en defensa de l'interès social, entès com a interès de la societat, i han de complir els deures que imposen les lleis i els estatuts.

Article 227. *Prohibició d'utilitzar el nom de la societat i d'invocar la condició d'administrador.*

Els administradors no poden utilitzar el nom de la societat ni invocar la condició d'administradors d'aquesta societat per a la realització d'operacions per compte propi o de persones vinculades a ells.

Article 228. *Prohibició d'aprofitar oportunitats de negoci.*

Cap administrador pot realitzar, en benefici propi o de persones vinculades a ell, inversions o qualssevol operacions relacionades amb els béns de la societat, de les quals hagi tingut coneixement en ocasió de l'exercici del càrrec, quan la inversió o l'operació s'hagi ofert a la societat o la societat hi tingui interès, sempre que la societat no hagi desestimat aquesta inversió o operació sense que hi hagi influència de l'administrador.

Article 229. *Situacions de conflicte d'interessos.*

1. Els administradors han de comunicar al consell d'administració i, si no n'hi ha, als altres administradors o, en cas d'administrador únic, a la junta general qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que puguin tenir amb l'interès de la societat.

L'administrador afectat s'ha d'abstenir d'intervenir en els acords o decisions relatius a l'operació a què el conflicte es refereixi.

2. Els administradors, així mateix, han de comunicar la participació directa o indirecta que, tant ells com les persones vinculades a què es refereix l'article 231, tinguin en el capital d'una societat amb el mateix gènere d'activitat que constitueixi l'objecte social, o un d'anàleg o complementari, i han de comunicar igualment els càrrecs o les funcions que hi exerceixin.

3. Les situacions de conflicte d'interessos que preveuen els apartats anteriors han de ser objecte d'informació en la memòria.

Article 230. *Prohibició de competència.*

1. Els administradors no es poden dedicar, per compte propi o aliè, al mateix gènere d'activitat que constitueixi l'objecte social, o a un d'anàleg o complementari, llevat d'autorització expressa de la societat, mitjançant acord de la junta general, a l'efecte de la qual han de realitzar la comunicació que preveu l'article anterior.

2. A la societat de responsabilitat limitada qualsevol soci pot sol·licitar del jutge mercantil del domicili social el cessament de l'administrador que hagi infringit la prohibició anterior.

3. A la societat anònima, a petició de qualsevol accionista, la junta general resol sobre el cessament dels administradors que ho siguin d'una altra societat competidora.

Article 231. *Persones vinculades als administradors.*

1. Als efectes dels articles anteriors, tenen la consideració de persones vinculades als administradors:

a) El cònjuge de l'administrador o les persones amb una relació d'afectivitat anàloga.

b) Els ascendents, descendents i germans de l'administrador o del cònjuge de l'administrador.

c) Els cònjuges dels ascendents, dels descendents i dels germans de l'administrador.

d) Les societats en les quals l'administrador, per si mateix o per una persona interposada, es trobi en alguna de les situacions que preveu l'apartat primer de l'article 42 del Codi de comerç.

2. Respecte de l'administrador persona jurídica, s'entenen que són persones vinculades les següents:

- a) Els socis que es trobin, respecte de l'administrador persona jurídica, en alguna de les situacions que preveu l'apartat primer de l'article 42 del Codi de comerç.
- b) Els administradors, de dret o de fet, els liquidadors, i els apoderats amb poders generals de l'administrador persona jurídica.
- c) Les societats que formin part del mateix grup i els seus socis.
- d) Les persones que respecte del representant de l'administrador persona jurídica tinguin la consideració de persones vinculades als administradors de conformitat amb el que estableix el paràgraf anterior.

Article 232. *Deure de secret.*

1. Els administradors, fins i tot després de cessar en les seves funcions, han de guardar secret de les informacions de caràcter confidencial, i estan obligats a guardar reserva de les informacions, dades, informes o antecedents que coneguin com a conseqüència de l'exercici del càrrec, sense que aquests puguin ser comunicats a tercers o ser objecte de divulgació quan puguin tenir conseqüències perjudicials per a l'interès social.

2. S'exceptuen del deure a què es refereix l'apartat anterior els supòsits en què les lleis en permetin la comunicació o divulgació a tercers o que, si s'escau, siguin requerits o hagin de remetre a les autoritats de supervisió respectives, cas en què la cessió d'informació s'ha d'ajustar al que disposen les lleis.

3. Quan l'administrador sigui persona jurídica, el deure de secret recau sobre el seu representant, sense perjudici del compliment de l'obligació que tinguin d'informar-la.

CAPÍTOL IV

La representació de la societat

Article 233. *Atribució del poder de representació.*

1. A la societat de capital la representació de la societat, en un judici o fora d'aquest, correspon als administradors en la forma determinada pels estatuts, sense perjudici del que disposa l'apartat següent.

2. L'atribució del poder de representació es regeix per les regles següents:

a) En el cas d'administrador únic, el poder de representació correspon necessàriament a aquest.

b) En cas de diversos administradors solidaris, el poder de representació correspon a cada administrador, sense perjudici de les disposicions estatutàries o dels acords de la junta sobre distribució de facultats, que tenen un abast merament intern.

c) A la societat de responsabilitat limitada, si hi ha més de dos administradors conjunts, el poder de representació l'exerceixen mancomunadament almenys dos d'ells en la forma determinada en els estatuts. Si la societat és anònima, el poder de representació s'exerceix mancomunadament.

d) En el cas de consell d'administració, el poder de representació correspon al mateix consell, que actua col·legiadament. No obstant això, els estatuts poden atribuir el poder de representació a un o diversos membres del consell a títol individual o conjunt.

Quan el consell, mitjançant l'acord de delegació, nomeni una comissió executiva o un o diversos consellers delegats, s'ha d'indicar el règim de la seva actuació.

Article 234. *Àmbit del poder de representació.*

1. La representació s'estén a tots els actes compresos en l'objecte social delimitat en els estatuts.

Qualsevol limitació de les facultats representatives dels administradors, encara que es trobi inscrita en el Registre Mercantil, és ineficaç davant de tercers.

2. La societat queda obligada davant de tercers que hagin actuat de bona fe i sense culpa greu, tot i que dels estatuts inscrits en el Registre Mercantil se'n desprengui que l'acte no està comprès en l'objecte social.

Article 235. *Notificacions a la societat.*

Quan l'administració no s'hagi organitzat en forma col·legiada, les comunicacions o notificacions a la societat es poden adreçar a qualsevol dels administradors. En cas de consell d'administració, s'han d'adreçar al seu president.

CAPÍTOL V

La responsabilitat dels administradors

Article 236. *Pressupostos de la responsabilitat.*

1. Els administradors de dret o de fet, com a tals, han de respondre davant de la societat, davant dels socis i davant dels creditors socials del dany que causin per actes o omissions contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats incomplint els deures inherents a l'exercici del càrrec.

2. En cap cas exonera de responsabilitat la circumstància que l'acte o acord lesiu l'hagi adoptat, autoritzat o ratificat la junta general.

Article 237. *Caràcter solidari de la responsabilitat.*

Tots els membres de l'òrgan d'administració que hagi adoptat l'acord o realitzat l'acte lesiu han de respondre solidàriament, llevat dels que provin que, sense haver intervingut en la seva adopció i execució, en desconeixien l'existència o, coneixent-la, van fer tot el que va ser convenient per evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

Article 238. *Acció social de responsabilitat.*

1. L'acció de responsabilitat contra els administradors l'ha d'entaular la societat, amb l'acord previ de la junta general, que pot ser adoptat a sol·licitud de qualsevol soci encara que no consti en l'ordre del dia. Els estatuts no poden establir una majoria diferent de l'ordinària per a l'adopció d'aquest acord.

2. En qualsevol moment la junta general pot transigir o renunciar a l'exercici de l'acció, sempre que no s'hi oposin socis que representin el cinc per cent del capital social.

3. L'acord de promoure l'acció o de transigir determina la destitució dels administradors afectats.

4. L'aprovació dels comptes anuals no impedeix l'exercici de l'acció de responsabilitat ni suposa la renúncia a l'acció acordada o exercitada.

Article 239. *Legitimació subsidiària de la minoria.*

1. Els socis que representin, almenys, el cinc per cent del capital social poden sol·licitar la convocatòria de la junta general perquè aquesta decideixi sobre l'exercici de l'acció de responsabilitat.

2. Poden també entaular conjuntament l'acció de responsabilitat en defensa de l'interès social quan els administradors no convoquin la junta general sol·licitada amb aquesta finalitat, quan la societat no l'entauli dins el termini d'un mes, comptat des de la data d'adopció de l'acord corresponent, o bé quan aquest hagi estat contrari a l'exigència de responsabilitat.

Article 240. *Legitimació subsidiària dels creditors per a l'exercici de l'acció social.*

Els creditors de la societat poden exercitar l'acció social de responsabilitat contra els administradors quan no l'hagi exercitat la societat o els seus socis, sempre que el patrimoni social sigui insuficient per satisfer els seus crèdits.

Article 241. *Acció individual de responsabilitat.*

Queden exceptuades les accions d'indemnització que puguin correspondre als socis i a tercers per actes d'administradors que lesionin directament els seus interessos.

CAPÍTOL VI

El consell d'administració

Article 242. *Composició.*

1. El consell d'administració està format per un mínim de tres membres. Els estatuts han de fixar el nombre de membres del consell d'administració o bé el màxim i el mínim, cas en què correspon a la junta de socis determinar-ne el nombre concret de components.

2. A la societat de responsabilitat limitada, en cas de consell d'administració, el nombre màxim dels components del consell no pot ser superior a dotze.

Article 243. *Sistema de representació proporcional.*

1. A la societat anònima les accions que s'agrupin voluntàriament, fins a constituir una xifra del capital social igual o superior a la que resulti de dividir aquest últim pel nombre de components del consell, tenen dret a designar els que, superant fraccions senceres, es dedueixin de la proporció corresponent.

2. En cas que es faci ús d'aquesta facultat, les accions així agrupades no intervenen en la votació de la resta dels components del consell.

Article 244. *Cooptació.*

A la societat anònima si durant el termini per al qual es van nomenar els administradors es produeixen vacants sense que hi hagi suplents, el consell pot designar entre els accionistes les persones que les hagin d'ocupar fins que es reuneixi la primera junta general.

Article 245. *Organització i funcionament del consell d'administració.*

1. A la societat de responsabilitat limitada els estatuts estableixen el règim d'organització i funcionament del consell d'administració, que ha de comprendre, en tot cas, les regles de convocatòria i constitució de l'òrgan, així com la manera de deliberar i adoptar acords per majoria.

2. A la societat anònima, quan els estatuts no disposin una altra cosa, el consell d'administració pot designar el seu president, regular el seu propi funcionament i acceptar la dimissió dels consellers.

Article 246. *Convocatòria del consell d'administració.*

A la societat anònima el consell d'administració el convoca el president o qui en faci les funcions.

Article 247. *Constitució del consell d'administració.*

1. A la societat de responsabilitat limitada el consell d'administració queda vàlidament constituït quan concorrin, presents o representats, el nombre de consellers que preveuen els estatuts, sempre que representin, com a mínim, la majoria dels vocals.

2. A la societat anònima, el consell d'administració queda vàlidament constituït quan concorrin a la reunió, presents o representats, la majoria dels vocals.

Article 248. Adopció d'acords pel consell d'administració a la societat anònima.

1. A la societat anònima els acords del consell d'administració s'adopten per majoria absoluta dels consellers concurrents a la sessió.

2. A la societat anònima la votació per escrit i sense sessió només s'admet quan cap conseller s'oposi a aquest procediment.

Article 249. Delegació de facultats del consell d'administració.

1. Quan els estatuts de la societat no disposin una altra cosa, el consell d'administració pot designar del seu si una comissió executiva o un o més consellers delegats, sense perjudici dels apoderaments que pugui conferir a qualsevol persona.

2. En cap cas poden ser objecte de delegació la rendició de comptes de la gestió social i la presentació de balanços a la junta general, ni les facultats que aquesta concedeixi al consell, llevat que ho autoritzi expressament la mateixa junta.

3. La delegació permanent d'alguna facultat del consell d'administració en la comissió executiva o en el conseller delegat i la designació dels administradors que hagin d'ocupar aquests càrrecs requereixen per a la seva validesa el vot favorable de les dues terceres parts dels components del consell i no produeixen cap efecte fins a la seva inscripció en el Registre Mercantil.

Article 250. Acta del consell d'administració.

Les discussions i acords del consell d'administració s'inclouen en un llibre d'actes, que són signades pel president i el secretari.

Article 251. Impugnació d'acords del consell d'administració.

1. Els administradors poden impugnar els acords nuls i anul·lables del consell d'administració o de qualsevol altre òrgan col·legiat d'administració, en el termini de trenta dies des de la seva adopció. Igualment poden impugnar aquests acords els socis que representin un cinc per cent del capital social, en el termini de trenta dies des que en tinguin coneixement i sempre que no hagi transcorregut un any des de la seva adopció.

2. La impugnació es tramita de conformitat amb el que s'estableix per a la impugnació dels acords de la junta general.

CAPÍTOL VII

Administració de la societat comanditària per accions

Article 252. Administració de la societat comanditària per accions.

1. L'administració de la societat ha d'estar necessàriament a càrrec dels socis col·lectius, que tenen les facultats, els drets i els deures dels administradors a la societat anònima. El nou administrador assumeix la condició de soci col·lectiu des del moment en què accepti el nomenament.

2. La separació del càrrec d'administrador requereix la modificació dels estatuts socials. Si la separació té lloc sense una causa justa el soci té dret a la indemnització de danys i perjudicis.

3. El cessament del soci col·lectiu com a administrador posa fi a la seva responsabilitat il·limitada amb relació als deutes socials que es contreguin amb posterioritat a la publicació de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

4. En els acords que tinguin per objecte la separació d'un administrador el soci afectat s'ha d'abstenir de participar en la votació.

TÍTOL VII

Els comptes anuals

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 253. *Formulació.*

1. Els administradors de la societat estan obligats a formular, en el termini màxim de tres mesos comptats a partir del tancament de l'exercici social, els comptes anuals, l'informe de gestió i la proposta d'aplicació del resultat, així com, si s'escau, els comptes i l'informe de gestió consolidats.

2. Els comptes anuals i l'informe de gestió els han de signar tots els administradors. Si hi falta la signatura d'algun d'ells s'ha d'assenyalar a cadascun dels documents en què falti, amb indicació expressa de la causa.

Article 254. *Contingut dels comptes anuals.*

1. Els comptes anuals comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, un estat que reflecteixi els canvis en el patrimoni net de l'exercici, un estat de fluxos d'efectiu i la memòria.

2. Aquests documents, que formen una unitat, s'han de redactar amb claredat i han de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb aquesta Llei i amb el que preveu el Codi de comerç.

3. L'estructura i el contingut dels documents que integren els comptes anuals s'han d'ajustar als models aprovats per reglament.

Article 255. *Separació de partides.*

1. En els documents que integren els comptes anuals les partides previstes en els models aprovats per reglament han d'aparèixer per separat, en l'ordre que s'indica en aquests models.

2. Es pot fer una subdivisió més detallada d'aquestes partides, sempre que es respecti l'estructura dels esquemes establerts.

Igualment s'hi poden afegir noves partides en la mesura que el seu contingut no estigui inclòs en cap de les partides ja previstes en aquests esquemes.

Article 256. *Agrupació de partides.*

Es poden agrupar determinades partides dels documents que integren els comptes anuals, quan només representin un import irrellevant per mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, així com dels resultats de la societat o quan s'afavoreixi la claredat, sempre que les partides agrupades es presentin de manera diferenciada en la memòria.

Article 257. *Balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats.*

1. Poden formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats les societats que durant dos exercicis consecutius compleixin, a la data de tancament de cadascun d'aquests exercicis, almenys dues de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides de l'actiu no superi els dos milions vuit-cents cinquanta mil euros.

b) Que l'import net de la seva xifra anual de negocis no superi els cinc milions set-cents mil euros.

c) Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a cinquanta.

Les societats perden aquesta facultat si deixen de complir, durant dos exercicis consecutius, dues de les circumstàncies a què es refereix el paràgraf anterior.

2. En el primer exercici social des de la seva constitució, transformació o fusió, les societats poden formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats si compleixen, al tancament de l'exercici esmentat, almenys dues de les tres circumstàncies expressades en l'apartat anterior.

3. Quan es pugui formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net en model abreujat, l'estat de fluxos d'efectiu no és obligatori.

Article 258. *Compte de pèrdues i guanys abreujat.*

1. Poden formular compte de pèrdues i guanys abreujat les societats que durant dos exercicis consecutius compleixin, a la data de tancament de cadascun d'aquests exercicis, almenys dues de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides d'actiu no superi els onze milions quatre-cents mil euros.

b) Que l'import net de la seva xifra anual de negocis no superi els vint-i-dos milions vuit-cents mil euros.

c) Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a dos-cents cinquanta.

Les societats perden la facultat de formular compte de pèrdues i guanys abreujat si deixen de complir, durant dos exercicis consecutius, dues de les circumstàncies a què es refereix el paràgraf anterior.

2. En el primer exercici social des de la seva constitució, transformació o fusió, les societats poden formular compte de pèrdues i guanys abreujat si compleixen, al tancament de l'exercici esmentat, almenys dues de les tres circumstàncies expressades en l'apartat anterior.

CAPÍTOL II

La memòria

Article 259. *Objecte de la memòria.*

La memòria ha de completar, ampliar i comentar el contingut dels altres documents que integren els comptes anuals.

Article 260. *Contingut de la memòria.*

La memòria ha de contenir, a més de les indicacions que preveuen específicament el Codi de comerç, aquesta Llei i els seus desplegaments reglamentaris, almenys, les següents:

Primera.—Els criteris de valoració aplicats a les diverses partides dels comptes anuals i els mètodes de càlcul de les correccions de valor.

Per als elements continguts en els comptes anuals que en l'actualitat o a l'origen s'hagin expressat en una moneda diferent de l'euro, s'ha d'indicar el procediment utilitzat per calcular el tipus de canvi a euros.

Segona.—La denominació, domicili i forma jurídica de les societats en les quals la societat sigui soci col·lectiu o en les quals tingui, directament o indirectament, un percentatge no inferior al vint per cent del seu capital, o en les quals sense arribar a aquest percentatge exerceixi una influència significativa.

S'ha d'indicar la participació en el capital i el percentatge de drets de vot, així com l'import del patrimoni net de l'últim exercici social d'aquestes societats.

Tercera.—Quan hi hagi diverses classes d'accions, el nombre i el valor nominal de les pertanyents a cadascuna d'aquestes.

Quarta.—L'existència de bons de gaudi, d'obligacions convertibles i de valors o drets similars, amb indicació del seu nombre i de l'extensió dels drets que confereixen.

Cinquena.—L'import dels deutes de la societat la durada residual dels quals sigui superior a cinc anys, així com el de tots els deutes que tinguin garantia real, amb indicació de la seva forma i naturalesa.

Aquestes indicacions han de constar separatament per a cada una de les partides relatives a deutes.

Sisena.

a) L'import global de les garanties compromeses amb tercers, sense perjudici del seu reconeixement dins del passiu del balanç quan sigui probable que d'aquestes garanties en derivi el compliment efectiu d'una obligació.

S'han d'esmentar amb la deguda claredat i separació els compromisos existents en matèria de pensions, així com els referents a empreses del grup.

b) La naturalesa i el propòsit de negoci dels acords de l'empresa que no constin en el balanç, així com el seu impacte financer, sempre que aquesta informació sigui significativa i necessària per a la determinació de la situació financera de l'empresa.

c) Transaccions significatives entre l'empresa i tercers que hi estiguin vinculats, indicant la naturalesa de la vinculació, l'import i qualsevol altra informació sobre les transaccions que sigui necessària per a la determinació de la situació financera de l'empresa.

Setena.—La distribució de l'import net de la xifra de negocis corresponent a les activitats ordinàries de la societat, per categories d'activitats, així com per mercats geogràfics, en la mesura que, des del punt de vista de l'organització de la venda de productes i de la prestació de serveis o altres ingressos corresponents a les activitats ordinàries de la societat, aquestes categories i mercats difereixin entre si d'una manera considerable. Poden ometre aquests esments les societats que poden formular compte de pèrdues i guanys abreujat.

Vuitena.—El nombre mitjà de persones ocupades en el curs de l'exercici, expressat per categories, així com les despeses de personal que es refereixin a l'exercici, desglossant els imports relatius a sous i salaris i els referits a càrregues socials, amb menció separada dels que cobreixen les pensions, quan no estiguin així consignades en el compte de pèrdues i guanys.

La distribució per sexes en finalitzar l'exercici del personal de la societat, desglossat en un nombre suficient de categories i nivells, entre els quals han de constar el d'alts directius i el de consellers.

Novena.—L'import dels sous, dietes i remuneracions de qualsevol classe meritats en el curs de l'exercici pel personal d'alta direcció i els membres de l'òrgan d'administració, sigui quina sigui la causa, així com de les obligacions contretes en matèria de pensions o de pagament de primes d'assegurances de vida respecte dels membres antics i actuals de l'òrgan d'administració i personal d'alta direcció. Quan els membres de l'òrgan d'administració siguin persones jurídiques, els requeriments anteriors es refereixen a les persones físiques que els representen.

Aquestes informacions es poden donar de manera global per concepte retributiu.

Desena.—L'import dels avançaments i crèdits concedits al personal d'alta direcció i als membres dels òrgans d'administració, amb indicació del tipus d'interès, les característiques essencials i els imports tornats eventualment, així com les obligacions assumides per compte d'ells a títol de garantia. Quan els membres de l'òrgan d'administració siguin persones jurídiques, els requeriments anteriors es refereixen a les persones físiques que els representen.

Aquestes informacions es poden donar de manera global per cada categoria.

Oznena.—L'import desglossat per conceptes dels honoraris per auditoria de comptes i altres serveis prestats per l'auditor de comptes, així com els corresponents a les persones o entitats vinculades a l'auditor de comptes, d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes.

Dotzena.—El grup al qual, si s'escau, pertanyi la societat i el Registre Mercantil on estiguin dipositats els comptes anuals consolidats o, si escau, les circumstàncies que eximeixin de l'obligació de consolidar.

Tretzena.—Quan la societat sigui la de major actiu del conjunt de societats domiciliades a Espanya, sotmeses a una mateixa unitat de decisió, perquè estiguin controlades per qualsevol mitjà per una o diverses persones físiques o jurídiques, no obligades a consolidar, que actuïn conjuntament, o perquè es trobin sota direcció única per acords o clàusules estatutàries, ha d'incloure una descripció de les societats esmentades, en què s'assenyali el motiu pel qual es troben sota una mateixa unitat de decisió, i ha d'informar sobre l'import agregat dels actius, passius, patrimoni net, xifra de negocis i resultat del conjunt de les societats esmentades.

S'entén per societat de major actiu aquella que en el moment de la seva incorporació a la unitat de decisió presenti una xifra superior en el total actiu del model de balanç.

La resta de les societats sotmeses a una unitat de decisió han d'indicar en la memòria dels seus comptes anuals la unitat de decisió a la qual pertanyen i el Registre Mercantil on estiguin dipositats els comptes anuals de la societat que conté la informació exigida en el paràgraf primer d'aquesta indicació.

Article 261. *Memòria abreujada.*

Les societats que poden formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats poden ometre en la memòria les indicacions que es determinin per reglament. En tot cas s'ha de subministrar la informació que requereixen les indicacions primera, segona, tercera, novena i desena de l'article anterior. A més, la memòria ha d'expressar de manera global les dades a què es refereix la indicació cinquena de l'article esmentat.

CAPÍTOL III

L'informe de gestió

Article 262. *Contingut de l'informe de gestió.*

1. L'informe de gestió ha de contenir una exposició fidel sobre l'evolució dels negocis i la situació de la societat, juntament amb una descripció dels principals riscos i incerteses a què s'enfronta.

L'exposició ha de consistir en una anàlisi equilibrada i exhaustiva de l'evolució i els resultats dels negocis i la situació de la societat, tenint en compte la seva magnitud i complexitat.

En la mesura necessària per a la comprensió de l'evolució, els resultats o la situació de la societat, aquesta anàlisi ha d'incloure tant indicadors clau financers com, quan sigui procedent, de caràcter no financer, que siguin pertinents respecte de l'activitat empresarial concreta, inclosa informació sobre qüestions relatives al medi ambient i al personal. S'exceptuen de l'obligació d'incloure informació de caràcter no financer les societats que puguin presentar compte de pèrdues i guanys abreujat.

En proporcionar aquesta anàlisi, l'informe de gestió ha d'incloure, si és procedent, referències i explicacions complementàries sobre els imports detallats en els comptes anuals.

2. Ha d'informar igualment sobre els esdeveniments importants per a la societat que hagin tingut lloc després del tancament de l'exercici, l'evolució previsible de la societat, les activitats en matèria de recerca i desenvolupament i, en els termes que estableix aquesta Llei, les adquisicions d'accions pròpies.

3. Les societats que formulin balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats no estan obligades a elaborar l'informe de gestió. En aquest cas, si la societat ha adquirit accions pròpies o de la seva societat dominant, ha d'incloure en la memòria, com a mínim, les mencions que exigeix la lletra d) de l'article 148.

4. Respecte a l'ús d'instruments financers per la societat, i quan sigui rellevant per a la valoració dels seus actius, passius, situació financera i resultats, l'informe de gestió ha d'incloure el següent:

a) Objectius i polítiques de gestió del risc financer de la societat, inclosa la política aplicada per cobrir cada tipus significatiu de transacció prevista per a la qual s'utilitzi la comptabilitat de cobertura.

b) L'exposició de la societat al risc de preu, risc de crèdit, risc de liquiditat i risc de flux d'efectiu.

5. La informació continguda en l'informe de gestió en cap cas justifica la seva absència en els comptes anuals quan aquesta informació s'hi hagi d'incloure de conformitat amb el que preveuen els articles anteriors i les disposicions que els despleguen.

CAPÍTOL IV

La verificació dels comptes anuals

Article 263. *Auditor de comptes.*

Els comptes anuals i, si s'escau, l'informe de gestió els ha de revisar un auditor de comptes.

Article 264. *Nomenament per la junta general.*

1. La persona que hagi d'exercir l'auditoria de comptes l'ha de nomenar la junta general abans que finalitzi l'exercici que s'ha d'auditar, per un període de temps inicial que no pot ser inferior a tres anys ni superior a nou a comptar de la data en què s'iniciï el primer exercici que s'ha d'auditar, i la junta general la pot reelegir per períodes màxims de tres anys una vegada hagi finalitzat el període inicial.

2. La junta pot designar una o diverses persones físiques o jurídiques que han d'actuar conjuntament. Quan els designats siguin persones físiques, la junta ha de nomenar tants suplents com auditors titulars.

3. La junta general no pot revocar l'auditor abans que finalitzi el període inicial per al qual va ser nomenat, o abans que finalitzi cadascun dels treballs per als quals va ser contractat una vegada finalitzat el període inicial, a menys que hi hagi una causa justa.

Article 265. *Nomenament pel registrador mercantil.*

1. Quan la junta general no hagi nomenat l'auditor abans que finalitzi l'exercici que s'ha d'auditar, i ho hagi de fer, o la persona nomenada no acceptin el càrrec o no pugui complir les seves funcions, els administradors i qualsevol soci poden sol·licitar del registrador mercantil del domicili social la designació de la persona o persones que hagin de fer l'auditoria, d'acord amb el que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

A les societats anònimes, la sol·licitud també la pot fer el comissari del sindicat d'obligacionistes.

2. A les societats que no estiguin obligades a sotmetre els comptes anuals a verificació per un auditor, els socis que representin, almenys, el cinc per cent del capital social poden sol·licitar del registrador mercantil del domicili social que, amb càrrec a la societat, nomeni un auditor de comptes perquè efectuï la revisió dels comptes anuals d'un exercici determinat sempre que no hagin transcorregut tres mesos a comptar de la data de tancament de l'exercici esmentat.

Article 266. *Nomenament judicial.*

Quan concorri una causa justa, els administradors de la societat i les persones legitimades per sol·licitar el nomenament d'un auditor poden demanar al jutge la revocació del que hagi designat la junta general o el registrador mercantil i el nomenament d'un altre.

Article 267. *Remuneració de l'auditor.*

1. La remuneració dels auditors de comptes d'acord amb el que estableix la Llei d'auditoria de comptes.
2. Per l'exercici de la funció esmentada no pot percebre cap altra remuneració o avantatge de la societat auditada.

Article 268. *Objecte de l'auditoria.*

L'auditor de comptes ha de comprovar si els comptes anuals ofereixen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, així com, si s'escau, la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals de l'exercici.

Article 269. *Informe de l'auditor.*

Els auditors de comptes han d'emetre un informe detallat sobre el resultat de la seva actuació de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes.

Article 270. *Termini per a l'emissió de l'informe.*

1. L'auditor de comptes disposa com a mínim d'un termini d'un mes, a partir del moment en què li lliurin els comptes signats pels administradors, per presentar el seu informe.
2. Si com a conseqüència de l'informe els administradors es veuen obligats a alterar els comptes anuals, l'auditor ha d'ampliar el seu informe i incorporar-hi els canvis produïts.

Article 271. *Acció social de responsabilitat. Legitimació.*

La legitimació per exigir responsabilitats davant de la societat a l'auditor de comptes es regeix pel que es disposa per als administradors de la societat.

CAPÍTOL V

L'aprovació dels comptes

Article 272. *Aprovació dels comptes.*

1. Els comptes anuals els aprova la junta general.
2. A partir de la convocatòria de la junta general, qualsevol soci pot obtenir de la societat, de manera immediata i gratuïta, els documents que s'han de sotmetre a la seva aprovació, així com, si s'escau, l'informe de gestió i l'informe de l'auditor de comptes.
En la convocatòria s'ha de fer esment d'aquest dret.
3. Llevat de disposició contrària dels estatuts, durant aquest mateix termini, el soci o socis de la societat de responsabilitat limitada que representin almenys el cinc per cent del capital poden examinar en el domicili social, per si mateixos o en unió d'un expert comptable, els documents que serveixin de suport i d'antecedent dels comptes anuals.

El que disposa el paràgraf anterior no impedeix ni limita el dret de la minoria que es nomeni un auditor de comptes amb càrrec a la societat.

Article 273. *Aplicació del resultat.*

1. La junta general resol sobre l'aplicació del resultat de l'exercici d'acord amb el balanç aprovat.

2. Una vegada cobertes les atencions que preveuen la llei o els estatuts, només es poden repartir dividends amb càrrec al benefici de l'exercici, o a reserves de lliure disposició, si el valor del patrimoni net no és o, a conseqüència del repartiment, no resulta ser inferior al capital social. A aquests efectes, els beneficis imputats directament al patrimoni net no poden ser objecte de distribució, directa ni indirecta.

Si hi ha pèrdues d'exercicis anteriors que fan que aquest valor del patrimoni net de la societat sigui inferior a la xifra del capital social, el benefici s'ha de destinar a la compensació d'aquestes pèrdues.

3. Es prohibeix igualment tota distribució de beneficis llevat que l'import de les reserves disponibles sigui, com a mínim, igual a l'import de les despeses de recerca i desenvolupament que constin en l'actiu del balanç.

4. En tot cas, s'ha de dotar una reserva indisponible equivalent al fons de comerç que aparegui en l'actiu del balanç, i s'ha de destinar a aquest efecte una xifra del benefici que representi, almenys, un cinc per cent de l'import del fons de comerç esmentat. Si no hi ha benefici, o aquest és insuficient, s'han d'utilitzar reserves de lliure disposició.

Article 274. *Reserva legal.*

1. En tot cas, una xifra igual al deu per cent del benefici de l'exercici s'ha de destinar a la reserva legal fins que aquesta arribi, almenys, al vint per cent del capital social.

2. La reserva legal, mentre no superi el límit indicat, només es pot destinar a la compensació de pèrdues en cas que no hi hagi altres reserves disponibles suficients per a aquest fi.

Article 275. *Distribució de dividends.*

1. A la societat de responsabilitat limitada, llevat de disposició contrària dels estatuts, la distribució de dividends als socis s'ha de fer en proporció a la seva participació en el capital social.

2. A la societat anònima la distribució de dividends a les accions ordinàries s'ha de fer en proporció al capital que hagin desemborsat.

Article 276. *Moment i forma del pagament del dividend.*

1. A l'acord de distribució de dividends la junta general hi ha de determinar el moment i la forma del pagament.

2. A falta de determinació sobre aquests particulars, el dividend és pagador en el domicili social a partir de l'endemà de l'acord.

Article 277. *Quantitats a càrrec de dividends.*

La distribució entre els socis de quantitats a càrrec de dividends només la poden acordar la junta general o els administradors sota les condicions següents:

a) Els administradors han de formular un estat comptable en què es posi de manifest que hi ha prou liquiditat per a la distribució. Aquest estat s'ha d'incloure posteriorment en la memòria.

b) La quantitat que s'ha de distribuir no pot excedir la quantia dels resultats obtinguts des de la fi de l'últim exercici, deduïdes les pèrdues procedents d'exercicis anteriors i les quantitats amb què s'hagin de dotar les reserves obligatòries per llei o per disposició estatutària, així com l'estimació de l'impost a pagar sobre els resultats esmentats.

Article 278. *Restitució de dividends.*

Qualsevol distribució de dividends o de quantitats a càrrec de dividends que contravingui el que estableix aquesta llei l'han de restituir els socis que els hagin percebut, amb l'interès

legal corresponent, quan la societat provi que els perceptors coneixien la irregularitat de la distribució o que, tenint en compte les circumstàncies, no la podien ignorar.

CAPÍTOL VI

Dipòsit i publicitat dels comptes anuals

Article 279. *Dipòsit dels comptes.*

Dins del mes següent a l'aprovació dels comptes anuals, s'ha de presentar per al seu dipòsit en el Registre Mercantil del domicili social una certificació dels acords de la junta general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació del resultat, així com, si s'escau, dels comptes consolidats, a la qual s'ha d'adjuntar un exemplar de cadascun dels comptes esmentats, així com de l'informe de gestió i de l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria o aquesta s'hagi practicat a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'han formulat en forma abreujada, s'ha de fer constar així en la certificació amb expressió de la causa.

Article 280. *Qualificació registral.*

1. Dins dels quinze dies següents a la data de l'assentament de presentació, el registrador ha de qualificar sota la seva responsabilitat si els documents presentats són els que exigeix la llei, si la junta general els ha aprovat degudament i si hi consten les signatures preceptives. Si no hi aprecia defectes, dóna per efectuat el dipòsit, i practica l'assentament corresponent en el llibre de dipòsit de comptes i en el full corresponent a la societat dipositant. En cas contrari, procedeix de conformitat amb el que s'estableix respecte dels títols defectuosos.

2. El Registre Mercantil ha de conservar els documents dipositats durant el termini de sis anys.

Article 281. *Publicitat del dipòsit.*

1. El primer dia hàbil de cada mes, els registradors mercantils remetent al Registre Central una relació de les societats que durant el mes anterior hagin complert l'obligació de dipòsit dels comptes anuals.

El «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» publica l'anunci de les societats que hagin complert l'obligació de dipòsit.

2. Qualsevol persona pot obtenir informació de tots els documents dipositats.

Article 282. *Tancament registral.*

1. L'incompliment per l'òrgan d'administració de l'obligació de dipositar, dins el termini establert, els documents a què es refereix aquest capítol dóna lloc al fet que no s'inscriu en el Registre Mercantil cap document referit a la societat mentre l'incompliment persisteixi.

2. S'exceptuen els títols relatius al cessament o dimissió d'administradors, gerents, directors generals o liquidadors, i a la revocació o renúncia de poders, així com a la dissolució de la societat i el nomenament de liquidadors i als assentaments ordenats per l'autoritat judicial o administrativa.

Article 283. *Règim sancionador.*

1. L'incompliment per l'òrgan d'administració de l'obligació de dipositar, dins el termini establert, els documents a què es refereix aquest capítol també dóna lloc a la imposició a la societat d'una multa per import de 1.200 a 60.000 euros per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, amb la instrucció prèvia d'un expedient de conformitat amb el procediment establert per reglament, d'acord amb el que disposa la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Quan la societat o, si s'escau, el grup de societats tingui un volum de facturació anual superior a 6.000.000 d'euros el límit de la multa per a cada any de retard s'eleva a 300.000 euros.

2. La sanció que s'ha d'imposar es determina atenent la dimensió de la societat, en funció de l'import total de les partides de l'actiu i de la seva xifra de vendes, totes dues dades referides a l'últim exercici declarat a l'Administració tributària. Aquestes dades les ha de facilitar la societat a l'instructor; el seu incompliment es considera als efectes de la determinació de la sanció. En el supòsit de no disposar de les dades esmentades, la quantia de la sanció es fixa d'acord amb la seva xifra de capital social, que s'ha de sol·licitar a aquest efecte al Registre Mercantil corresponent.

3. En el supòsit que els documents a què es refereix aquest capítol s'hagin dipositat amb anterioritat a la iniciació del procediment sancionador, la sanció s'ha d'imposar en el seu grau mínim i reduïda en un cinquanta per cent.

4. Les infraccions a què es refereix aquest article prescriuen als tres anys.

Article 284. *Publicació.*

En el cas de publicació dels documents dipositats en el Registre Mercantil, s'ha d'indicar si és íntegra o abreujada. En el primer supòsit s'ha de reproduir fidelment el text dels dipositats en el Registre Mercantil, i s'ha d'incloure sempre íntegrament l'informe dels auditors. En el segon cas, s'ha de fer referència a l'oficina del Registre Mercantil en què s'hagin dipositat els documents. L'informe d'auditoria es pot ometre en aquesta publicació, però s'hi ha d'indicar si s'ha emès amb reserves o no.

TÍTOL VIII

La modificació dels estatuts socials

CAPÍTOL I

La modificació dels estatuts socials

Secció 1a Disposicions generals

Article 285. *Competència orgànica.*

1. Qualsevol modificació dels estatuts és competència de la junta general.
2. Per excepció al que estableix l'apartat anterior, llevat de disposició contrària dels estatuts, l'òrgan d'administració és competent per canviar el domicili social dins del mateix terme municipal.

Article 286. *Proposta de modificació.*

Els administradors o, si s'escau, els socis autors de la proposta han de redactar el text íntegre de la modificació que proposen i, a les societats anònimes, han de redactar igualment un informe escrit amb la justificació d'aquesta modificació.

Article 287. *Convocatòria de la junta general.*

En l'anunci de convocatòria de la junta general, s'han d'expressar amb la deguda claredat els aspectes que s'hagin de modificar i fer constar el dret que correspon a tots els socis d'examinar en el domicili social el text íntegre de la modificació proposada i, en el cas de societats anònimes, de l'informe sobre aquesta modificació, així com demanar el lliurament o l'enviament gratuït dels documents esmentats.

Article 288. *Acord de modificació.*

1. A les societats de responsabilitat limitada l'acord de modificació dels estatuts socials s'ha d'adoptar de conformitat amb el que disposa l'article 199 sobre majoria legal reforçada.

2. A les societats anònimes i comanditàries per accions l'acord de modificació dels estatuts socials s'ha d'adoptar de conformitat amb el que disposen els articles 194 i 201.

Article 289. *Publicitat de determinats acords de modificació.*

A les societats anònimes l'acord de canvi de denominació, de domicili, de substitució o qualsevol altra modificació de l'objecte social s'han d'anunciar en dos diaris de gran circulació a la província o províncies respectives, i sense aquesta publicitat no es poden inscriure en el Registre Mercantil.

Article 290. *Esriptura i inscripció registral de la modificació.*

1. En tot cas, l'acord de modificació dels estatuts s'ha de fer constar en una escriptura pública que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil i s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

2. Una vegada inscrit el canvi de denominació social en el Registre Mercantil, s'ha de fer constar en els altres registres per mitjà de notes marginals.

Secció 2a. Regles especials de tutela dels socis

Article 291. *Noves obligacions dels socis.*

Quan la modificació dels estatuts impliqui noves obligacions per als socis s'ha d'adoptar amb el consentiment dels afectats.

Article 292. *La tutela individual dels drets del soci a la societat de responsabilitat limitada.*

Quan la modificació afecti els drets individuals de qualsevol soci d'una societat de responsabilitat limitada s'ha d'adoptar amb el consentiment dels afectats.

Article 293. *La tutela col·lectiva dels drets dels titulars de classes d'accions a la societat anònima.*

1. Perquè sigui vàlida una modificació estatutària que afecti directament o indirectament els drets d'una classe d'accions, és necessari que l'hagi acordat la junta general, amb els requisits que estableix aquesta Llei, i també la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada. Quan les classes afectades siguin diverses, és necessari l'acord separat de cadascuna d'aquestes.

2. Quan la modificació només afecti una part de les accions pertanyents a la mateixa classe i suposi un tracte discriminatori entre aquestes accions, es considera als efectes del que disposa aquest article que constitueixen classes independents les accions afectades i les no afectades per la modificació, i és necessari, per tant, l'acord separat de cadascuna d'aquestes.

3. L'acord dels accionistes afectats s'ha d'adoptar amb els mateixos requisits que preveu aquesta Llei per a la modificació dels estatuts socials, bé en junta especial o a través de votació separada a la junta general, en la convocatòria de la qual s'ha de fer constar expressament.

4. A les juntes especials és aplicable el que disposa aquesta Llei per a la junta general.

Article 294. *La tutela individual dels socis col·lectius a la societat comanditària per accions.*

Quan la modificació dels estatuts de la societat comanditària per accions tingui per objecte el nomenament d'administradors, la modificació del règim d'administració, el canvi d'objecte social o la continuació de la societat més enllà del terme previst en els estatuts

l'acord és necessari que l'hagi acordat la junta general, amb els requisits que estableix aquesta Llei, i també amb el consentiment de tots els socis col·lectius.

CAPÍTOL II

L'augment del capital social

Secció 1a. Modalitats de l'augment

Article 295. *Modalitats de l'augment.*

1. L'augment del capital social es pot fer per creació de noves participacions o emissió de noves accions o per elevació del valor nominal de les ja existents.

2. En els dos casos l'augment del capital es pot fer amb càrrec a noves aportacions dineràries o no dineràries al patrimoni social, inclosa l'aportació de crèdits contra la societat, o amb càrrec a beneficis o reserves que ja constaven en l'últim balanç aprovat.

Secció 2a. L'acord d'augment

Article 296. *L'acord d'augment.*

1. L'augment del capital social l'ha d'acordar la junta general amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials.

2. Quan l'augment s'hagi de fer elevant el valor nominal de les participacions o de les accions és necessari el consentiment de tots els socis, tret en el cas que es faci íntegrament amb càrrec a beneficis o reserves que ja constin en l'últim balanç aprovat.

3. A les societats anònimes, el valor de cadascuna de les accions de la societat, una vegada augmentat el capital, ha d'estar desemborsat en una quarta part com a mínim.

Article 297. *Delegació en els administradors.*

1. A les societats anònimes, la junta general, amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials, pot delegar en els administradors:

a) La facultat d'assenyalar la data en què l'acord ja adoptat d'augmentar el capital social s'hagi de portar a efecte en la xifra acordada i de fixar les condicions d'aquest acord en tot el que no preveu l'acord de la junta. El termini per a l'exercici d'aquesta facultat delegada no pot excedir un any, excepte en el cas de conversió d'obligacions en accions.

b) La facultat d'acordar en un o diversos cops l'augment del capital social fins a una xifra determinada en l'oportunitat i en la quantia que ells decideixin, sense la consulta prèvia a la junta general. Aquests augments no poden ser superiors en cap cas a la meitat del capital de la societat en el moment de l'autorització i s'han de fer mitjançant aportacions dineràries dins el termini màxim de cinc anys a comptar de l'acord de la junta.

2. Pel fet de la delegació els administradors queden facultats per fer una nova redacció de l'article dels estatuts socials relatiu al capital social, una vegada acordat i executat l'augment.

Article 298. *Augment amb prima.*

1. En els augments del capital social és lícita la creació de participacions socials i l'emissió d'accions amb prima.

2. La prima s'ha de satisfer íntegrament en el moment de l'assumpció de les noves participacions socials o de la subscripció de les noves accions.

Article 299. *Augment amb càrrec a aportacions dineràries.*

1. A les societats anònimes, per a tot augment del capital el contravalor del qual consisteixi en noves aportacions dineràries al patrimoni social, és requisit previ, excepte per a les entitats asseguradores, el desemborsament total de les accions emeses anteriorment.
2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, es pot fer l'augment si hi ha una quantitat pendent de desemborsament que no excedeixi el tres per cent del capital social.

Article 300. *Augment amb càrrec a aportacions no dineràries.*

1. Quan per al contravalor de l'augment consisteixi en aportacions no dineràries, és necessari que en el moment de la convocatòria de la junta es posi a disposició dels socis un informe dels administradors en què s'han de descriure amb detall les aportacions projectades, la seva valoració, les persones que les hagin d'efectuar, el nombre i valor nominal de les participacions socials o de les accions que s'hagin de crear o emetre, la quantia de l'augment del capital social i les garanties adoptades per a l'efectivitat de l'augment segons la naturalesa dels béns en què l'aportació consisteixi.
2. En l'anunci de convocatòria de la junta general s'hi ha de fer constar el dret que correspon a tots els socis d'examinar l'informe en el domicili social, així com demanar el lliurament o l'enviament gratuït del document.

Article 301. *Augment per compensació de crèdits.*

1. Quan l'augment del capital de la societat de responsabilitat limitada es faci per compensació de crèdits, aquests han de ser totalment líquids i exigibles. Quan l'augment del capital de l'anònima es faci per compensació de crèdits, almenys, un vint-i-cinc per cent dels crèdits a compensar han de ser líquids, estar vençuts i ser exigibles, i el venciment de la resta no pot ser superior a cinc anys.
2. En el moment de la convocatòria de la junta general s'ha de posar a disposició dels socis en el domicili social un informe de l'òrgan d'administració sobre la naturalesa i característiques dels crèdits a compensar, la identitat dels aportants, el nombre de participacions socials o d'accions que s'hagin de crear o emetre i la quantia de l'augment, en el qual s'ha de fer constar expressament la concordança de les dades relatives als crèdits amb la comptabilitat social.
3. A la societat anònima, en el moment de la convocatòria de la junta general s'ha de posar també a disposició dels accionistes en el domicili social una certificació de l'auditor de comptes de la societat que acrediti que, una vegada verificada la comptabilitat social, són exactes les dades ofertes pels administradors sobre els crèdits que s'han de compensar. Si la societat no té auditor de comptes, la certificació l'ha d'expedir un auditor nomenat pel Registre Mercantil a sol·licitud dels administradors.
4. En l'anunci de convocatòria de la junta general, s'hi ha de fer constar el dret que correspon a tots els socis d'examinar en el domicili social l'informe dels administradors i, en el cas de societats anònimes, la certificació de l'auditor de comptes, així com demanar el lliurament o l'enviament gratuït dels documents esmentats.
5. L'informe dels administradors i, en el cas de les societats anònimes, la certificació de l'auditor s'han d'incorporar a l'escriptura pública que documenta l'execució de l'augment.

Article 302. *Augment per conversió d'obligacions.*

Quan s'augmenti el capital per conversió d'obligacions en accions, s'ha d'aplicar el que estableix l'acord d'emissió de les obligacions.

Article 303. *Augment amb càrrec a reserves.*

1. Quan l'augment del capital es faci amb càrrec a reserves, es poden utilitzar per a aquesta finalitat les reserves disponibles, les reserves per prima d'assumpció de participacions socials o d'emissió d'accions i la reserva legal en la seva totalitat, si la

societat és de responsabilitat limitada, o en la part que excedeixi el deu per cent del capital ja augmentat, si la societat és anònima.

2. A l'operació ha de servir de base un balanç aprovat per la junta general referit a una data compresa dins dels sis mesos immediatament anteriors a l'acord d'augment del capital, verificat per l'auditor de comptes de la societat, o per un auditor nomenat pel Registre Mercantil a sol·licitud dels administradors, si la societat no està obligada a verificació comptable.

Secció 3a. L'execució de l'acord d'augment

Article 304. Dret de preferència.

1. En els augments de capital social amb emissió de noves participacions socials o de noves accions, ordinàries o privilegiades, amb càrrec a aportacions dineràries, cada soci té dret a assumir un nombre de participacions socials o a subscriure un nombre d'accions proporcional al valor nominal de les que tingui.

2. No pertoca el dret de preferència quan l'augment del capital sigui degut a l'absorció d'una altra societat o de tot o part del patrimoni escindit d'una altra societat o a la conversió d'obligacions en accions.

Article 305. Termini per a l'exercici del dret de preferència.

1. A les societats de responsabilitat limitada, el dret de preferència s'ha d'exercitar en el termini que s'hagi fixat en adoptar l'acord d'augment. A les societats anònimes, el dret de preferència s'ha d'exercitar en el termini que determinen els administradors.

2. El termini per a l'exercici del dret no pot ser inferior a un mes des de la publicació de l'anunci de l'oferta d'assumpció de les noves participacions o de subscripció de noves accions en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

3. A les societats de responsabilitat limitada i a les societats anònimes quan totes les accions siguin nominatives, l'òrgan d'administració pot substituir la publicació de l'anunci per una comunicació escrita a cadascun dels socis i, si s'escau, als usufructuaris inscrits en el llibre registre de socis o en el llibre d'accions nominatives, i el termini d'assumpció de les noves participacions o de les noves accions es computa des de l'enviament de la comunicació.

Article 306. Transmissió del dret de preferència.

1. En tot cas, a les societats de responsabilitat limitada, la transmissió voluntària per actes «inter vivos» del dret d'assumpció preferent de les noves participacions socials es pot efectuar a favor de les persones que, de conformitat amb aquesta Llei o amb els estatuts de la societat, puguin adquirir lliurement les participacions socials. Els estatuts poden reconèixer, a més, la possibilitat de la transmissió d'aquest dret a altres persones, la qual se sotmet al mateix sistema i condicions que es preveuen per a la transmissió «inter vivos» de les participacions socials, amb modificació, si s'escau, dels terminis que estableix el sistema esmentat.

2. A les societats anònimes els drets de subscripció preferent són transmissibles en les mateixes condicions que les accions de les quals deriven.

En cas d'augment amb càrrec a reserves, la mateixa regla és aplicable als drets d'assignació gratuïta de les noves accions.

Article 307. Dret de preferència de segon grau.

1. A les societats de responsabilitat limitada, llevat que els estatuts disposin una altra cosa, les participacions no assumides en l'exercici del dret de preferència les ofereix l'òrgan d'administració als socis que l'hagin exercitat, per a la seva assumpció i desemborsament durant un termini no superior a quinze dies des de la conclusió del que s'estableix per a l'assumpció preferent. Si hi ha diversos socis interessats a assumir les participacions

ofertes, aquestes s'han d'adjudicar en proporció a les que cadascun d'ells ja tingui a la societat.

2. Durant els quinze dies següents a la finalització del termini anterior, l'òrgan d'administració pot adjudicar les participacions no assumides a persones estranyes a la societat.

Article 308. Exclusió del dret de preferència.

1. En els casos en què l'interès de la societat així ho exigeixi, la junta general, en decidir l'augment del capital, pot acordar la supressió total o parcial del dret de subscripció preferent.

2. Perquè sigui vàlid l'acord d'exclusió del dret de preferència és necessari:

a) Que els administradors elaborin un informe en el qual especifiquin el valor de les participacions o de les accions de la societat i es justifiquin detalladament la proposta i la contraprestació a satisfer per les noves participacions o per les noves accions, amb la indicació de les persones a qui s'hagin d'atribuir, i, a les societats anònimes, que un auditor de comptes diferent de l'auditor dels comptes de la societat, nomenat a aquests efectes pel Registre Mercantil, elabori un altre informe, sota la seva responsabilitat, sobre el valor raonable de les accions de la societat, sobre el valor teòric del dret de preferència l'exercici del qual es proposa suprimir o limitar i sobre la raonabilitat de les dades contingudes en l'informe dels administradors.

b) Que en la convocatòria de la junta s'hi hagin fet constar la proposta de supressió del dret de preferència, el tipus de creació de les noves participacions socials o d'emissió de les noves accions i el dret dels socis a examinar en el domicili social l'informe o els informes a què es refereix el número anterior, així com demanar el lliurament o l'enviament gratuït d'aquests documents.

c) Que el valor nominal de les noves participacions o de les noves accions, més, si s'escau, l'import de la prima, es correspongui amb el valor real atribuït a les participacions en l'informe dels administradors en el cas de les societats de responsabilitat limitada o amb el valor que resulti de l'informe de l'auditor en el cas de les societats anònimes.

Article 309. Butlletí de subscripció d'accions.

1. A la societat anònima, quan s'ofereixin públicament accions per a la seva subscripció, l'oferta queda subjecta als requisits que estableixen les normes reguladores del mercat de valors i la subscripció s'ha de fer constar en un document que, sota el títol «butlletí de subscripció», s'ha d'estendre per duplicat i ha de contenir, almenys, les indicacions següents:

a) La denominació i el domicili de la societat, així com les dades identificadores de la seva inscripció en el Registre Mercantil.

b) El nom i cognoms o la denominació o raó social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cadascuna d'aquestes accions i la sèrie, si n'hi ha diverses, així com el tipus d'emissió.

d) L'import que abona el subscriptor amb expressió, si s'escau, de la part que correspongui al valor nominal desemborsat i la que correspongui a la prima d'emissió.

e) La identificació de l'entitat de crèdit en la qual es verifiqui la subscripció i es desemborsin els imports esmentats en el butlletí.

f) La data a partir de la qual el subscriptor pot exigir la restitució del desemborsament realitzat en cas que l'execució de l'acord d'augment del capital no s'hagi inscrit degudament en el Registre Mercantil.

g) La data i la signatura del subscriptor o del seu representant, així com de la persona que rep les quantitats desemborsades.

2. Tot subscriptor té dret a obtenir una còpia signada del butlletí de subscripció.

Article 310. Augment incomplet a les societats de responsabilitat limitada.

1. A les societats de responsabilitat limitada, quan l'augment del capital social no s'hagi desemborsat íntegrament dins el termini fixat a l'efecte, el capital queda augmentat en la quantia desemborsada, llevat que a l'acord s'hagi previst que l'augment quedaria sense efecte en cas de desemborsament incomplet.

2. En cas que l'augment del capital quedi sense efecte, l'òrgan d'administració, dins del mes següent al venciment del termini fixat per al desemborsament, ha de restituir les aportacions efectuades. Si les aportacions són dineràries, la restitució es pot fer mitjançant una consignació de l'import a nom dels aportants respectius en una entitat de crèdit del domicili social, i se'ls ha de comunicar per escrit la data de la consignació i l'entitat dipositària.

Article 311. Augment incomplet a les societats anònimes.

1. A les societats anònimes, quan l'augment del capital no s'hagi subscrit íntegrament dins el termini fixat per a la subscripció, el capital només s'augmenta en la quantia de les subscripcions efectuades si les condicions de l'emissió han previst expressament aquesta possibilitat.

2. En cas que l'augment del capital quedi sense efecte, l'òrgan d'administració ho ha de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i, dins del mes següent al venciment del termini de subscripció, ha de restituir les aportacions fetes. Si les aportacions són dineràries, la restitució s'ha de fer directament als aportants respectius o mitjançant una consignació de l'import a nom d'aquests aportants al Banc d'Espanya o a la Caixa General de Dipòsits.

Article 312. El desemborsament en els augments del capital social.

Els qui hagin assumit les noves participacions o subscrit les noves accions queden obligats a fer la seva aportació des del mateix moment de la subscripció.

Secció 4a. La inscripció de l'operació d'augment

Article 313. Facultats dels administradors.

Una vegada executat l'acord d'augment del capital social, els administradors han de fer una nova redacció dels estatuts socials a fi de recollir-hi la nova xifra de capital social, i s'entenen facultats a aquest efecte per l'acord d'augment.

Article 314. L'escriptura d'execució de l'augment.

L'escriptura que documenta l'execució ha d'expressar els béns o drets aportats i, en el cas de les societats de responsabilitat limitada o de les anònimes no cotitzades, si l'augment s'ha realitzat per creació de noves participacions socials o per emissió de noves accions, la identitat de les persones a qui s'hagin adjudicat, la numeració de les participacions o de les accions atribuïdes, així com la declaració de l'òrgan d'administració que la titularitat de les participacions s'ha fet constar en el llibre registre de socis o que la titularitat de les accions nominativa s'ha fet constar en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 315. Inscripció de l'operació d'augment.

1. L'acord d'augment del capital social i la seva execució s'han d'inscriure simultàniament en el Registre Mercantil.

2. Per excepció al que disposa l'apartat anterior, l'acord d'augment del capital de la societat anònima es pot inscriure en el Registre Mercantil abans de l'execució d'aquest acord quan concorrin les dues circumstàncies següents:

a) Quan a l'acord d'augment del capital social s'hagi previst expressament la subscripció incompleta.

b) Quan l'emissió de les noves accions l'hagi autoritzat o verificat la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Article 316. *Dret a la restitució d'aportacions.*

1. Quan hagin transcorregut sis mesos des de l'obertura del termini per a l'exercici de dret de preferència sense que s'hagin presentat per a la seva inscripció en el Registre els documents acreditatius de l'execució de l'augment del capital, els qui hagin assumit les noves participacions socials o els subscriptors de les noves accions poden demanar la resolució de l'obligació d'aportar i exigir la restitució de les aportacions fetes.

2. Si la falta de presentació dels documents a inscripció és imputable a la societat, poden exigir també l'interès legal.

CAPÍTOL III

La reducció del capital social

Secció 1a *Modalitats de la reducció*

Article 317. *Modalitats de la reducció.*

1. La reducció del capital pot tenir per finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni net de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues, la constitució o l'increment de la reserva legal o de les reserves voluntàries o la devolució del valor de les aportacions. A les societats anònimes, la reducció del capital també pot tenir per finalitat la condonació de l'obligació d'efectuar les aportacions pendents.

2. La reducció es pot fer mitjançant la disminució del valor nominal de les participacions socials o de les accions, la seva amortització o la seva agrupació.

Article 318. *L'acord de reducció del capital social.*

1. La reducció del capital social l'ha d'acordar la junta general amb els requisits de la modificació d'estatuts.

2. L'acord de la junta ha d'expressar, com a mínim, la xifra de reducció del capital, la finalitat de la reducció, el procediment mitjançant el qual la societat l'ha de portar a terme, el termini d'execució i la suma que s'hagi d'abonar, si s'escau, als socis.

Article 319. *Publicació de l'acord de reducció.*

L'acord de reducció del capital de les societats anònimes s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un diari de gran circulació a la província en què la societat tingui el domicili.

Secció 2a *La reducció per pèrdues*

Article 320. *Principi de paritat de tracte.*

Quan la reducció tingui per finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni net de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues, ha d'afectar igual totes les participacions socials o totes les accions en proporció al seu valor nominal, però respectant els privilegis que a aquests efectes hagin pogut atorgar la llei o els estatuts per a determinades participacions socials o per a determinades classes d'accions.

Article 321. *Prohibicions.*

La reducció del capital per pèrdues en cap cas pot donar lloc a reemborsaments als socis o, a les societats anònimes, a la condonació de l'obligació de fer les aportacions pendents.

Article 322. Pressupost de la reducció del capital social.

1. A les societats de responsabilitat limitada no es pot reduir el capital per pèrdues en tant la societat compti amb qualsevol classe de reserves.

2. A les societats anònimes no es pot reduir el capital per pèrdues mentre la societat compti amb qualsevol classe de reserves voluntàries o quan la reserva legal, una vegada efectuada la reducció, excedeixi el deu per cent del capital.

Article 323. El balanç.

1. El balanç que serveixi de base a l'operació de reducció del capital per pèrdues s'ha de referir a una data compresa dins dels sis mesos immediatament anteriors a l'acord, amb la verificació prèvia per l'auditor de comptes de la societat i estar aprovat per la junta general. Quan la societat no estigui obligada a sotmetre a auditoria els comptes anuals, l'auditor el nomenen els administradors de la societat.

2. El balanç i l'informe d'auditoria s'han d'incorporar a l'escriptura pública de reducció.

Article 324. Publicitat de l'acord de reducció.

A l'acord de la junta de reducció del capital per pèrdues i al seu anunci públic s'hi ha de fer constar expressament la finalitat de la reducció.

Article 325. Destinació de l'excedent.

A les societats anònimes, l'excedent de l'actiu sobre el passiu que hagi de resultar de la reducció del capital per pèrdues s'ha d'atribuir a la reserva legal sense que aquesta pugui arribar a superar a aquests efectes la desena part de la nova xifra de capital.

Article 326. Condició per al repartiment de dividendes.

Perquè la societat pugui repartir dividendes una vegada reduït el capital és necessari que la reserva legal arribi al deu per cent del nou capital.

Article 327. Caràcter obligatori de la reducció.

A la societat anònima, la reducció del capital té caràcter obligatori quan les pèrdues hagin disminuït el seu patrimoni net per sota de les dues terceres parts de la xifra del capital i hagi transcorregut un exercici social sense que s'hagi recuperat el patrimoni net.

Secció 3a Reducció per dotar la reserva legal

Article 328. Reducció per dotar la reserva legal.

A la reducció del capital per a la constitució o l'increment de la reserva legal li és aplicable el que estableixen els articles 322 a 326.

Secció 4a Reducció per a la devolució del valor de les aportacions

Article 329. Requisits de l'acord de reducció.

Quan l'acord de reducció amb devolució del valor de les aportacions no afecti igual totes les participacions o totes les accions de la societat, és necessari, a les societats de responsabilitat limitada, el consentiment individual dels titulars d'aquestes participacions, i a les societats anònimes, l'acord separat de la majoria dels accionistes interessats, adoptat en la forma que preveu l'article 293.

Article 330. *Regla de la prorrata.*

La devolució del valor de les aportacions als socis s'ha de fer a prorrata del valor desemborsat de les respectives participacions socials o accions, llevat que, per unanimitat, s'acordi un altre sistema.

Secció 5a La tutela dels creditors

Subsecció 1a La tutela dels creditors de societats de responsabilitat limitada

Article 331. *La responsabilitat solidària dels socis de societats de responsabilitat limitada.*

1. Els socis als qui s'hagi restituït la totalitat o part del valor de les seves aportacions han de respondre solidàriament entre si i amb la societat del pagament dels deutes socials contrets amb anterioritat a la data en què la reducció sigui oposable a tercers.

2. La responsabilitat de cada soci té com a límit l'import del que s'hagi percebut en concepte de restitució de l'aportació social.

3. La responsabilitat dels socis prescriu als cinc anys a comptar de la data en què la reducció sigui oposable a tercers.

4. En la inscripció en el Registre Mercantil de l'execució de l'acord de reducció, s'hi ha d'expressar la identitat de les persones a qui s'hagi restituït la totalitat o part de les aportacions socials o, si s'escau, la declaració de l'òrgan d'administració del fet que s'ha constituït la reserva a què es refereix l'article següent.

Article 332. *Exclusió de la responsabilitat solidària.*

1. Quan, en acordar-se la reducció mitjançant la restitució de la totalitat o part del valor de les aportacions socials, es doti una reserva amb càrrec a beneficis o reserves lliures per un import igual al percebut pels socis en concepte de restitució de l'aportació social, no pertoca la responsabilitat solidària dels socis.

2. La reserva és indisponible fins que transcorrin cinc anys a comptar de la publicació de la reducció en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil», llevat que abans del venciment d'aquest termini s'hagin satisfet tots els deutes socials contrets amb anterioritat a la data en què la reducció sigui oposable a tercers.

Article 333. *Dret estatutari d'oposició.*

1. A les societats de responsabilitat limitada, els estatuts poden establir que cap acord de reducció del capital que impliqui restitució de les seves aportacions als socis es pugui portar a efecte sense que transcorri un termini de tres mesos a comptar de la data en què s'hagi notificat als creditors.

2. Aquesta notificació s'ha de fer personalment, i si això no és possible, perquè es desconeix el domicili dels creditors, per mitjà d'anuncis que s'han de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un diari dels de més circulació a la localitat en què es trobi el domicili de la societat.

3. Durant el termini esmentat, els creditors ordinaris es poden oposar a l'execució de l'acord de reducció, si no se satisfan els seus crèdits o la societat no presta garantia.

4. És nul·la tota restitució que es faci abans de transcórrer el termini de tres mesos o malgrat l'oposició entaulada, dins el termini i en la forma escaient, per qualsevol creditor.

5. La devolució de capital s'ha de fer a prorrata de les participacions socials respectives, llevat que, per unanimitat, s'acordi un altre sistema.

Subsecció 1a. La tutela dels creditors de societats anònimes

Article 334. *Dret d'oposició dels creditors de societats anònimes.*

1. Els creditors de la societat anònima els crèdits dels quals hagin nascut abans de la data de l'últim anunci de l'acord de reducció del capital, no hagin vençut en aquell moment i fins que se'ls garanteixin aquests crèdits tenen el dret d'oposar-se a la reducció.

2. Els creditors els crèdits dels quals es trobin ja prou garantits no gaudeixen d'aquest dret.

Article 335. *Exclusió del dret d'oposició.*

Els creditors no es poden oposar a la reducció en els casos següents:

- Quan la reducció del capital tingui per única finalitat restablir l'equilibri entre el capital i el patrimoni net de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues.
- Quan la reducció tingui per finalitat la constitució o l'increment de la reserva legal.
- Quan la reducció es faci amb càrrec a beneficis o a reserves lliures o per via d'amortització de participacions socials o d'accions adquirides per la societat a títol gratuït. En aquest cas, l'import del valor nominal de les participacions socials o de les accions amortitzades o de la disminució del seu valor nominal s'ha de destinar a una reserva de la qual només es pot disposar amb els mateixos requisits exigits per a la reducció del capital social.

Article 336. *Exercici del dret d'oposició.*

El dret d'oposició s'ha d'exercitar en el termini d'un mes a comptar de la data de l'últim anunci de l'acord.

Article 337. *Efectes de l'oposició.*

En cas d'exercici del dret d'oposició, la reducció del capital social no es pot portar a efecte fins que la societat presti garantia a satisfacció del creditor o, si passa altrament, fins que notifiqui al creditor esmentat la prestació d'una fiança solidària a favor de la societat per una entitat de crèdit degudament habilitada per prestar-la per la quantia del crèdit de què sigui titular el creditor i fins que no prescrigui l'acció per exigir-ne el compliment.

Secció 6a *Reducció mitjançant adquisició de participacions o accions pròpies per a la seva amortització*

Article 338. *Requisits de la reducció.*

1. Quan la reducció del capital s'hagi de fer mitjançant l'adquisició de participacions o d'accions de la societat per a la seva posterior amortització, s'ha d'oferir l'adquisició a tots els socis.

2. Si l'acord de reducció ha d'afectar només una classe d'accions, s'ha d'adoptar amb l'acord separat de la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada, adoptat en la forma que preveu l'article 293.

Article 339. *L'oferta d'adquisició.*

1. A les societats de responsabilitat limitada, l'oferta s'ha de remetre a cadascun dels socis per correu certificat amb acusament de recepció.

2. A les societats anònimes, la proposta d'adquisició s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un diari de gran circulació a la província en què la societat tingui el domicili, s'ha de mantenir, almenys, durant un mes, ha d'incloure totes les mencions que siguin raonablement necessàries per a la informació dels accionistes que

vulguin alienar i, si s'escau, ha d'expressar les conseqüències que derivin si les accions ofertes no arriben al nombre fixat a l'acord.

Quan totes les accions siguin nominatives, els estatuts poden permetre que se substitueixi la publicació de l'oferta pel seu enviament a cadascun dels accionistes per correu certificat amb acusament de recepció.

Article 340. *L'acceptació.*

1. El termini d'acceptació de l'oferta es computa des de l'enviament de la comunicació.

2. Si les acceptacions excedeixen el nombre de participacions o d'accions fixat prèviament per la societat, s'han de reduir les ofertes per cada soci en proporció al nombre de la titularitat del qual tingui cadascun d'ells.

3. A menys que l'acord de la junta o la proposta d'adquisició hagin establert una altra cosa, quan les acceptacions no arribin al nombre de participacions o d'accions fixat prèviament, s'entén que el capital queda reduït en la quantitat corresponent a les acceptacions rebudes.

Article 341. *Bons de gaudi.*

1. En la reducció del capital amb amortització d'accions es poden atribuir bons de gaudi als titulars de les accions amortitzades, i s'ha d'especificar a l'acord de reducció el contingut dels drets atribuïts a aquests bons.

2. Els bons de gaudi no poden atribuir el dret de vot.

Article 342. *L'obligació d'amortitzar.*

Les participacions socials adquirides per la societat s'han d'amortitzar en el termini de tres anys a comptar de la data de l'oferiment de l'adquisició. Les accions adquirides per la societat s'han d'amortitzar dins del mes següent a la finalització del termini de l'oferta d'adquisició.

CAPÍTOL IV

Reducció i augment del capital simultanis

Article 343. *Reducció i augment del capital simultanis.*

1. L'acord de reducció del capital social a zero o per sota de la xifra mínima legal només es pot adoptar quan simultàniament s'acordi la transformació de la societat o l'augment del seu capital fins a una quantitat igual o superior a la xifra mínima esmentada.

2. En tot cas s'ha de respectar el dret d'assumpció o de subscripció preferent dels socis.

Article 344. *Eficàcia condicionada de l'acord de reducció.*

En cas d'acord de reducció i d'augment del capital simultanis, l'eficàcia de l'acord de reducció queda condicionada, si s'escau, a l'execució de l'acord d'augment del capital.

Article 345. *La inscripció simultània.*

La inscripció de l'acord de reducció en el Registre Mercantil no es pot practicar si no és que simultàniament es presenta a inscripció l'acord de transformació o d'augment de capital, així com, en aquest últim cas, la seva execució.

TÍTOL IX

Separació i exclusió de socis

CAPÍTOL I

La separació de socis

Article 346. *Causas legals de separació.*

1. Els socis que no hagin votat a favor del corresponent acord, inclosos els socis sense vot, tenen dret a separar-se de la societat de capital en els casos següents:

- a) Substitució de l'objecte social.
- b) Pròrroga de la societat.
- c) Reactivació de la societat.
- d) Creació, modificació o extinció anticipada de l'obligació de realitzar prestacions accessòries, llevat de disposició contrària dels estatuts.

2. En les societats de responsabilitat limitada, a més, tenen dret a separar-se de la societat els socis que no hagin votat a favor de l'acord de modificació del règim de transmissió de les participacions socials.

3. En els casos de transformació de la societat i de trasllat de domicili a l'estranger, els socis tenen dret de separació en els termes que estableix la Llei 3/2009, de 3 d'abril, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils.

Article 347. *Causas estatutàries de separació.*

1. Els estatuts poden establir altres causes de separació diferents de les previstes en aquesta Llei. En aquest cas han de determinar la manera en què s'ha d'acreditar l'existència de la causa, la forma d'exercitar el dret de separació i el termini del seu exercici.

2. Per a la incorporació als estatuts, la modificació o la supressió d'aquestes causes de separació és necessari el consentiment de tots els socis.

Article 348. *Exercici del dret de separació.*

1. Els acords que donin lloc al dret de separació s'han de publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil». En les societats de responsabilitat limitada i en les anònimes quan totes les accions siguin nominatives, els administradors poden substituir la publicació per una comunicació escrita a cadascun dels socis que no hagin votat a favor de l'acord.

2. El dret de separació s'ha d'exercitar per escrit en el termini d'un mes a comptar de la publicació de l'acord o des de la recepció de la comunicació.

Article 349. *Inscripció de l'acord.*

Per a la inscripció en el Registre Mercantil de l'escriptura que documenti l'acord que origina el dret de separació, és necessari que la mateixa escriptura o una altra de posterior contingui la declaració dels administradors que cap soci ha exercitat el dret de separació dins el termini establert o que la societat, amb l'autorització prèvia de la junta general, ha adquirit les participacions socials o accions dels socis separats, o la reducció del capital.

CAPÍTOL II

L'exclusió de socis

Article 350. *Causas legals d'exclusió dels socis.*

La societat de responsabilitat limitada pot excloure el soci que incompleixi voluntàriament l'obligació de realitzar prestacions accessòries, així com el soci administrador que infringeixi

la prohibició de competència o hagi estat condemnat per sentència ferma a indemnitzar la societat pels danys i perjudicis causats per actes contraris a aquesta Llei o als estatuts o realitzats sense la deguda diligència.

Article 351. *Causas estatutàries d'exclusió de socis.*

En les societats de responsabilitat limitada, amb el consentiment de tots els socis, es poden incorporar als estatuts causes determinades d'exclusió o es poden modificar o suprimir les que hi figuraven amb anterioritat.

Article 352. *Procediment d'exclusió.*

1. L'exclusió requereix acord de la junta general. En l'acta de la reunió o a l'annex s'ha de fer constar la identitat dels socis que hagin votat a favor de l'acord.

2. Excepte en el cas de condemna del soci administrador a indemnitzar la societat, l'exclusió d'un soci amb participació igual o superior al vint-i-cinc per cent en el capital social requereix, a més de l'acord de la junta general, resolució judicial ferma, sempre que el soci no es conformi amb l'exclusió acordada.

3. Qualsevol soci que hagi votat a favor de l'acord està legitimat per exercir l'acció d'exclusió en nom de la societat quan aquesta no ho hagi fet en el termini d'un mes a comptar de la data d'adopció de l'acord d'exclusió.

CAPÍTOL III

Normes comunes a la separació i l'exclusió de socis

Artículo 353. *Valoració de les participacions o de les accions del soci.*

1. A falta d'acord entre la societat i el soci sobre el valor raonable de les participacions socials o de les accions, o sobre la persona o persones que les hagin de valorar i el procediment a seguir per fer-ho, les ha de valorar un auditor de comptes diferent al de la societat, designat pel registrador mercantil del domicili social a sol·licitud de la societat o de qualsevol dels socis titulars de les participacions o de les accions objecte de valoració.

2. Si les accions cotitzen en un mercat secundari oficial, el valor de reemborsament ha de ser el del preu mitjà de cotització de l'últim trimestre.

Article 354. *Informe d'auditor.*

1. Per a l'exercici de la seva funció, l'auditor pot obtenir de la societat totes les informacions i documents que consideri útils i procedir a totes les verificacions que estimi necessàries.

2. En el termini màxim de dos mesos a comptar del seu nomenament, l'auditor ha d'emetre el seu informe, que ha de notificar immediatament per conducte notarial a la societat i als socis afectats, amb una còpia, i ha de dipositar-ne una altra en el Registre Mercantil.

Article 355. *Retribució de l'auditor.*

1. La retribució de l'auditor va a càrrec de la societat.

2. No obstant això, en els casos d'exclusió, la societat pot deduir de la quantitat a reemborsar al soci exclòs el que resulti d'aplicar als honoraris satisfets el percentatge que el dit soci tingui en el capital social.

Article 356. *Reemborsament.*

1. Dins dels dos mesos següents a la recepció de l'informe de valoració, els socis afectats tenen dret a obtenir en el domicili social el valor raonable de les seves participacions socials o accions en concepte de preu de les que la societat adquireix o de reemborsament de les que s'amortitzen.

2. Transcorregut el dit termini, els administradors han de consignar en entitat de crèdit del terme municipal en què radiqui el domicili social, a nom dels interessats, la quantitat corresponent al valor referit.

3. Per excepció al que estableixen els apartats anteriors, en tots aquells casos en què els creditors de la societat de capital tinguin dret d'oposició, el reemborsament als socis només es pot produir transcorregut el termini de tres mesos comptats des de la data de notificació personal als creditors o la publicació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i en un dels diaris de més circulació a la localitat en què radiqui el domicili social, i sempre que els creditors ordinaris no hagin exercit el dret d'oposició. Si els creditors han exercitat aquest dret cal atènyer-se al que estableix la secció 5a del capítol III del títol VIII.

Article 357. Protecció dels creditors de les societats de responsabilitat limitada.

Els socis de les societats de responsabilitat limitada a qui s'hagi reemborsat el valor de les participacions amortitzades estan subjectes al règim de responsabilitat pels deutes socials establert per al cas de reducció de capital per restitució d'aportacions.

Article 358. Escripura pública de reducció del capital social.

1. Tret que la junta general que hagi adoptat els acords corresponents autoritzi l'adquisició per la societat de les participacions o de les accions dels socis afectats, efectuat el reemborsament o consignat el seu import, els administradors, sense necessitat d'acord específic de la junta general, han d'atorgar immediatament escriptura pública de reducció del capital social, amb l'expressió de les participacions o accions amortitzades, la identitat del soci o socis afectats, la causa de l'amortització, la data de reemborsament o de la consignació i la xifra a què hagi quedat reduït el capital social.

2. En cas que, com a conseqüència de la reducció, el capital social descendeixi per sota del mínim legal, cal atènyer-se al que disposa aquesta Llei en matèria de dissolució.

Article 359. Escripura pública d'adquisició.

En el cas d'adquisició per la societat de les participacions o accions dels socis afectats, efectuat el pagament del preu o consignat el seu import, els administradors, sense necessitat d'acord específic de la junta general, han d'atorgar escriptura pública d'adquisició de participacions socials o d'accions, sense que sigui preceptiu el concurs dels socis exclosos o separats, amb l'expressió de les participacions o accions adquirides, la identitat del soci o socis afectats, la causa de la separació o de l'exclusió i la data de pagament o consignació.

TÍTOL X

Dissolució i liquidació

CAPÍTOL I

La dissolució

Secció 1a Dissolució de ple dret

Article 360. Dissolució de ple dret.

1. Les societats de capital es dissolen de ple dret en els casos següents:

a) Pel transcurs del terme de durada fixat en els estatuts, si no és que amb anterioritat hagi estat expressament prorrogada i inscrita la pròrroga en el Registre Mercantil.

b) Pel transcurs d'un any des de l'adopció de l'acord de reducció del capital social per sota del mínim legal com a conseqüència del compliment d'una llei, si no s'hagués inscrit en el Registre Mercantil la transformació o la dissolució de la societat, o l'augment del capital social fins a una quantitat igual o superior al mínim legal.

Transcorregut un any sense que s'hagi inscrit la transformació o la dissolució de la societat o l'augment del seu capital, els administradors han de respondre personalment i solidàriament entre si i amb la societat dels deutes socials.

2. El registrador, d'ofici o a instància de qualsevol interessat, ha de fer constar la dissolució de ple dret en el full obert a la societat.

Article 361. *Dissolució i concurs.*

1. La declaració de concurs de la societat de capital no constitueix, per si sola, causa de dissolució.

2. L'obertura de la fase de liquidació en el concurs de creditors produeix la dissolució de ple dret de la societat.

En aquest cas, el jutge del concurs ha de fer constar la dissolució en la resolució d'obertura de la fase de liquidació del concurs.

Secció 2a Dissolució per constatació de l'existència de causa legal o estatutària

Article 362. *Dissolució per constatació de l'existència de causa legal o estatutària.*

Les societats de capital es dissolen per l'existència de causa legal o estatutària degudament constatada per la junta general o per resolució judicial.

Article 363. *Causas de dissolució.*

1. La societat de capital s'ha de dissoldre:

a) Per la conclusió de l'empresa que constitueix el seu objecte.
b) Per la impossibilitat manifesta d'aconseguir el fi social.
c) Per la paralització dels òrgans socials de manera que sigui impossible el seu funcionament.

d) Per pèrdues que deixin reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la meitat del capital social, a menys que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient, i sempre que no sigui procedent sol·licitar la declaració de concurs.

e) Per reducció del capital social per sota del mínim legal, que no sigui conseqüència del compliment d'una llei.

f) Perquè el valor nominal de les participacions socials sense vot o de les accions sense vot excedeixi la meitat del capital social desemborsat i no es restableixi la proporció en el termini de dos anys.

g) Per qualsevol altra causa establerta en els estatuts.

2. La societat de responsabilitat limitada s'ha de dissoldre, a més, per la falta d'exercici de l'activitat o activitats que constitueixen l'objecte social durant tres anys consecutius.

3. La societat comanditària per accions també s'ha de dissoldre per mort, cessament, incapacitat o obertura de la fase de liquidació en el concurs de creditors de tots els socis col·lectius, llevat que en el termini de sis mesos i mitjançant modificació dels estatuts s'incorpori algun soci col·lectiu o s'acordi la transformació de la societat en un altre tipus social.

Article 364. *Acord de dissolució.*

En els casos que preveu l'article anterior, la dissolució de la societat requereix acord de la junta general adoptat amb la majoria ordinària establerta per a les societats de responsabilitat limitada a l'article 198, i amb el quòrum de constitució i les majories establertes per a les societats anònimes en els articles 193 i 201.

Article 365. *Deure de convocatòria.*

1. Els administradors han de convocar la junta general en el termini de dos mesos perquè adopti l'acord de dissolució o, si és insolvent, insti el concurs.

Qualsevol soci pot sol·licitar dels administradors la convocatòria si, segons el seu parer, concorre alguna causa de dissolució o la societat és insolvent.

2. La junta general pot adoptar l'acord de dissolució o, si consta l'ordre del dia, aquell o aquells que siguin necessaris per a la remoció de la causa.

Article 366. *Dissolució judicial.*

1. Si la junta no és convocada, no se celebra, o no adopta algun dels acords previstos a l'article anterior, qualsevol interessat pot instar la dissolució de la societat davant del jutge mercantil del domicili social. La sol·licitud de dissolució judicial s'ha de dirigir contra la societat.

2. Els administradors estan obligats a sol·licitar la dissolució judicial de la societat quan l'acord social és contrari a la dissolució o no pot ser aconseguit.

La sol·licitud s'ha de formular en el termini de dos mesos a comptar de la data prevista per a la celebració de la junta, quan aquesta no s'hagi constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord hagi estat contrari a la dissolució o no s'hagi adoptat.

Article 367. *Responsabilitat solidària dels administradors.*

1. Responen solidàriament de les obligacions socials posteriors a l'esdeveniment de la causa legal de dissolució els administradors que incompleixin l'obligació de convocar en el termini de dos mesos la junta general perquè adopti, si s'escau, l'acord de dissolució, així com els administradors que no sol·licitin la dissolució judicial o, si escau, el concurs de la societat, en el termini de dos mesos a comptar de la data prevista per dur a terme la junta, quan aquesta no s'hagi constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord hagi estat contrari a la dissolució.

2. En aquests casos les obligacions socials reclamades es presumeixen de data posterior a l'esdeveniment de la causa legal de dissolució de la societat, llevat que els administradors acreditin que són de data anterior.

Secció 3a Dissolució per mer acord de la junta general

Article 368. *Dissolució per mer acord de la junta general.*

La societat de capital es pot dissoldre per mer acord de la junta general adoptat amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts.

Secció 4a Disposicions comunes

Article 369. *Publicitat de la dissolució.*

La dissolució de la societat de capital s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil, i s'ha de publicar, a més, en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» i, si és anònima, en un dels diaris de més circulació al lloc del domicili social.

Article 370. *Reactivació de la societat dissolta.*

1. La junta general pot acordar el retorn de la societat dissolta a la vida activa sempre que hagi desaparegut la causa de dissolució, el patrimoni comptable no sigui inferior al capital social i no hagi començat el pagament de la quota de liquidació als socis. No es pot acordar la reactivació en els casos de dissolució de ple dret.

2. L'acord de reactivació s'ha d'adoptar amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts.

3. El soci que no voti a favor de la reactivació té dret a separar-se de la societat.

4. Els creditors socials es poden oposar a l'acord de reactivació, en les mateixes condicions i amb els mateixos efectes que preveu la Llei per al cas de reducció del capital.

CAPÍTOL II

La liquidació

Secció 1a Disposicions generals

Article 371. *Societat en liquidació.*

1. La dissolució de la societat obre el període de liquidació.
2. La societat dissolta conserva la seva personalitat jurídica mentre la liquidació es realitza. Durant aquest temps ha d'afegir a la seva denominació l'expressió «en liquidació».
3. Durant el període de liquidació s'han d'observar les disposicions dels estatuts quant a la convocatòria i reunió de les juntes generals de socis, a les quals han de donar compte els liquidadors de la marxa de la liquidació perquè acordin el que convingui a l'interès comú, i s'han de continuar aplicant a la societat les altres normes previstes en aquesta Llei que no siguin incompatibles amb les que estableix aquest capítol.

Article 372. *Especialitat de la liquidació concursal.*

En cas d'obertura de la fase de liquidació en el concurs de creditors de la societat, la liquidació s'ha de realitzar conforme al que estableix el capítol II del títol V de la Llei concursal.

Article 373. *Intervenció del Govern en les societats anònimes.*

1. Quan el Govern, a instància d'accionistes que representin, almenys, la cinquena part del capital social, o del personal de l'empresa, jutgi convenient per a l'economia nacional o per a l'interès social la continuació de la societat anònima, ho pot acordar per mitjà de reial decret, en què s'ha de concretar la forma en què aquesta ha de subsistir i les compensacions que, en ser expropiats del seu dret, han de rebre els accionistes.
2. En tot cas, el reial decret ha de reservar als accionistes, reunits en junta general, el dret a prorrogar la vida de la societat i a continuar l'explotació de l'empresa, sempre que l'acord s'adopti dins el termini de tres mesos a comptar de la publicació del reial decret.

Secció 2a Els liquidadors

Article 374. *Cessament dels administradors.*

1. Amb l'obertura del període de liquidació cessen en el seu càrrec els administradors, de manera que s'extingeixi el poder de representació.
2. Els antics administradors, si són requerits, han de prestar la seva col·laboració per a la pràctica de les operacions de liquidació.

Article 375. *Els liquidadors.*

1. Amb l'obertura del període de liquidació els liquidadors assumeixen les funcions que estableix aquesta Llei, i han de vetllar per la integritat del patrimoni social mentre no sigui liquidat i repartit entre els socis.
2. Són aplicables als liquidadors les normes establertes per als administradors que no s'oposin al que disposa aquest capítol.

Article 376. *Nomenament de liquidadors.*

1. En la societat de responsabilitat limitada, els qui siguin administradors en el moment de la dissolució de la societat queden convertits en liquidadors, llevat que se n'hagin designat d'altres en els estatuts o que, en acordar la dissolució, els designi la junta general.

2. En la societat anònima, quan els estatuts no hagin establert normes sobre el nomenament de liquidadors, en correspon la designació a la junta general. El nombre de liquidadors sempre ha de ser senar.

3. En els casos en què la dissolució hagi estat conseqüència de l'obertura de la fase de liquidació de la societat en concurs de creditors, no és procedent el nomenament de liquidadors.

Article 377. *Cobertura de vacants.*

1. En cas de mort o de cessament del liquidador únic, de tots els liquidadors solidaris, d'algun dels liquidadors que actuïn conjuntament, o de la majoria dels liquidadors que actuïn col·legiadament, sense que hi hagi suplents, qualsevol soci o persona amb interès legítim pot sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la convocatòria de junta general per al nomenament dels liquidadors. A més, qualsevol dels liquidadors que es mantingui en l'exercici del càrrec pot convocar la junta general amb aquest únic objecte.

2. Quan la junta convocada d'acord amb l'apartat anterior no procedeixi al nomenament de liquidadors, qualsevol interessat en pot sol·licitar la designació al jutge mercantil del domicili social.

Article 378. *Durada del càrrec.*

Llevat de disposició contrària dels estatuts, els liquidadors han d'exercir el seu càrrec per temps indefinit.

Article 379. *Poder de representació.*

1. Llevat de disposició contrària dels estatuts, el poder de representació correspon a cada liquidador individualment.

2. La representació dels liquidadors s'estén a totes aquelles operacions que siguin necessàries per a la liquidació de la societat.

3. Els liquidadors poden comparèixer en judici en representació de la societat i concertar transaccions i arbitratges quan així convingui a l'interès social.

Article 380. *Separació dels liquidadors.*

1. La separació dels liquidadors no designats judicialment pot ser acordada per la junta general encara que no consti a l'ordre del dia. Si els liquidadors han estat designats en els estatuts socials, l'acord ha de ser adoptat amb els requisits de majoria, i, en el cas de societats anònimes de quòrum, establerts per a la modificació dels estatuts.

Els liquidadors de la societat anònima també poden ser separats per decisió judicial, mitjançant justa causa, a petició d'accionistes que representin la vintena part del capital social.

2. La separació dels liquidadors nomenats pel jutge només pot ser decidida per ell, a sol·licitud fundada de qui acrediti interès legítim.

Article 381. *Interventors.*

1. En cas de liquidació de societats anònimes, els accionistes que representin la vintena part del capital social poden sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la designació d'un interventor que fiscalitzi les operacions de liquidació.

2. Si la societat ha emès i té en circulació obligacions, també pot nomenar un interventor el sindicat d'obligacionistes.

Article 382. *Intervenció pública en la liquidació de la societat anònima.*

En les societats anònimes, quan el patrimoni que hagi de ser objecte de liquidació i divisió sigui de molta quantia, quan estiguin repartides entre gran nombre de tenidors les

accions o les obligacions, o la importància de la liquidació per qualsevol altra causa ho justifiqui, el Govern pot designar una persona que s'encarregui d'intervenir i presidir la liquidació de la societat i de vetllar pel compliment de les lleis i de l'estatut social.

Secció 3a Les operacions de liquidació

Article 383. Deure inicial dels liquidadors.

En el termini de tres mesos a comptar de l'obertura de la liquidació, els liquidadors han de formular un inventari i un balanç de la societat amb referència al dia en què s'hagi dissolt.

Article 384. Operacions socials.

Als liquidadors els correspon concloure les operacions pendents i realitzar les noves que siguin necessàries per a la liquidació de la societat.

Article 385. Cobrament dels crèdits i pagament dels deutes socials.

1. Als liquidadors els correspon percebre els crèdits socials i pagar els deutes socials.

2. En les societats anònimes i comanditàries per accions, els liquidadors han de percebre els desemborsaments pendents que estiguin acordats en el moment d'iniciar-se la liquidació. També poden exigir altres desemborsaments pendents fins a completar l'import nominal de les accions en la quantia necessària per satisfer els creditors.

Article 386. Deures de tenidoria de la comptabilitat i de conservació.

Els liquidadors han de portar la comptabilitat de la societat, així com portar i custodiar els llibres, la documentació i la seva correspondència.

Article 387. Deure d'alienació de béns socials.

1. Els liquidadors han d'alienar els béns socials.

2. En les societats anònimes, els immobles s'han de vendre necessàriament en pública subhasta.

Article 388. Deure d'informació als socis.

1. Els liquidadors han de fer arribar periòdicament a coneixement dels socis i dels creditors l'estat de la liquidació pels mitjans que en cada cas es reputin més eficaços.

2. Si la liquidació es prolonga per un termini superior al previst per a l'aprovació dels comptes anuals, els liquidadors han de presentar a la junta general i publicar en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil», dins dels sis primers mesos de cada exercici, un estat anual de comptes i un informe detallat que permetin apreciar amb exactitud la situació de la societat i la marxa de la liquidació.

Article 389. Substitució judicial dels liquidadors per durada excessiva de la liquidació.

1. Transcorreguts tres anys des de l'obertura de la liquidació sense que s'hagi sotmès a l'aprovació de la junta general el balanç final de liquidació, qualsevol soci o persona amb interès legítim pot sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la separació dels liquidadors.

2. El jutge, amb la prèvia audiència dels liquidadors, ha d'acordar la separació si no existeix causa que justifiqui la dilació i ha de nomenar liquidadors la persona o persones que consideri convenient, i fixar-ne el règim d'actuació.

3. Contra la resolució per la qual s'acordi la separació i el nomenament de liquidadors, no es pot interposar cap recurs.

Article 390. *Balanç final de liquidació.*

1. Concloues les operacions de liquidació, els liquidadors han de sotmetre a l'aprovació de la junta general un balanç final, un informe complet sobre les dites operacions i un projecte de divisió entre els socis de l'actiu resultant.

2. L'acord aprovatori pot ser impugnat pels socis que no hagin votat a favor seu, en el termini de dos mesos a comptar de la data de la seva adopció. En admetre la demanda d'impugnació, el jutge ha d'acordar d'ofici l'anotació preventiva de la mateixa demanda en el Registre Mercantil.

Secció 4a La divisió del patrimoni social

Article 391. *Divisió del patrimoni social.*

1. La divisió del patrimoni resultant de la liquidació s'ha de practicar d'acord amb les normes que s'hagin establert en els estatuts o, si no n'hi ha, a les fixades per la junta general d'accionistes.

2. Els liquidadors no poden satisfer la quota de liquidació als socis sense la prèvia satisfacció als creditors de l'import dels seus crèdits o sense consignar-ho en una entitat de crèdit del terme municipal en què radiqui el domicili social.

Article 392. *El dret a la quota de liquidació.*

1. Llevat de disposició contrària dels estatuts socials, la quota de liquidació corresponent a cada soci és proporcional a la seva participació en el capital social.

2. En les societats anònimes i comanditàries per accions, si totes les accions no s'han alliberat en la mateixa proporció, s'ha de restituir en primer terme als accionistes que hagin desemborsat més quantitats l'excés sobre l'aportació del que hagi desemborsat menys i la resta s'ha de distribuir entre els accionistes en proporció a l'import nominal de les seves accions.

Article 393. *Contingut del dret a la quota de liquidació.*

1. Llevat d'acord unànime dels socis, aquests tenen dret a percebre en diners la quota resultant de la liquidació.

2. Els estatuts poden establir a favor d'algun o diversos socis el dret que la quota resultant de la liquidació els sigui satisfeta mitjançant la restitució de les aportacions no dineràries realitzades o mitjançant el lliurament d'altres béns socials, si subsisteixen en el patrimoni social, que han de ser apreciades en el seu valor real en el moment d'aprovar-se el projecte de divisió entre els socis de l'actiu resultant.

En aquest cas, els liquidadors han d'alienar primer els altres béns socials i si, una vegada satisfets els creditors, l'actiu resultant és insuficient per satisfer a tots els socis la quota de liquidació, els socis amb dret a percebre-la en espècie han de pagar prèviament en diners als altres socis la diferència que correspongui.

Article 394. *El pagament de la quota de liquidació.*

1. Transcorregut el terme per impugnar el balanç final de liquidació sense que s'hagin formulat reclamacions en contra o sigui ferma la sentència que les hagi resolt, s'ha de procedir al pagament de la quota de liquidació als socis. Quan hi hagi crèdits no vençuts s'ha d'assegurar prèviament el pagament.

2. Les quotes de liquidació no reclamades en el termini dels noranta dies següents a l'acord de pagament s'han de consignar a la Caixa General de Dipòsits, a disposició dels seus legítims propietaris.

Secció 5a L'extinció de la societat

Article 395. *Espectura pública d'extinció de la societat.*

1. Els liquidadors han d'atorgar espectura pública d'extinció de la societat, que ha de contenir les manifestacions següents:

a) Que ha transcorregut el termini per a la impugnació de l'acord d'aprovació del balanç final sense que s'hagin formulat impugnacions o que ha assolit fermesa la sentència que les hagi resolt.

b) Que s'ha procedit al pagament dels creditors o a la consignació dels seus crèdits.

c) Que s'ha satisfet als socis la quota de liquidació o s'ha consignat l'import.

2. A l'espectura pública s'han d'incorporar el balanç final de liquidació i la relació dels socis, en la qual consti la seva identitat i el valor de la quota de liquidació que els hagi correspost a cadascun.

Article 396. *Cancel·lació dels assentaments registrals.*

1. L'espectura pública d'extinció s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil.

2. En la inscripció s'ha de transcriure el balanç final de liquidació i s'ha de fer constar la identitat dels socis i el valor de la quota de liquidació que hagi correspost a cadascun, i s'ha d'expressar que queden cancel·lats tots els assentaments relatius a la societat.

3. Els liquidadors han de dipositar en el Registre Mercantil els llibres i documents de la societat extingida.

Article 397. *Exigència de responsabilitat als liquidadors després de la cancel·lació de la societat.*

1. Els liquidadors de la societat de responsabilitat limitada són responsables davant els socis i els creditors de qualsevol perjudici que els hagin causat amb dol o culpa en l'exercici del seu càrrec.

2. Els liquidadors de la societat anònima són responsables davant els accionistes i els creditors de qualsevol perjudici que els hagin causat amb frau o negligència greu en l'exercici del seu càrrec.

3. Aquesta responsabilitat s'ha d'exigir en judici ordinari.

Secció 6a Actiu i passiu sobrevinguts

Article 398. *Actiu sobrevingut.*

1. Un cop cancel·lats els assentaments relatius a la societat, si apareixen béns socials els liquidadors han d'adjudicar als antics socis la quota addicional que els correspongui, amb la conversió prèvia dels béns en diners quan sigui necessari.

2. Transcorreguts sis mesos des que els liquidadors siguin requerits per donar compliment al que estableix l'apartat anterior, sense que hagin adjudicat als antics socis la quota addicional, o en cas de defecte de liquidadors, qualsevol interessat pot sol·licitar del jutge de l'últim domicili social el nomenament de persona que els substitueixi en el compliment de les seves funcions.

Article 399. *Passiu sobrevingut.*

1. Els antics socis responen solidàriament dels deutes socials no satisfets fins al límit del que hagin rebut com a quota de liquidació.

2. La responsabilitat dels socis s'entén sense perjudici de la responsabilitat dels liquidadors.

Article 400. *Formalització d'actes jurídics després de la cancel·lació de la societat.*

1. Per al compliment de requisits de forma relatius a actes jurídics anteriors a la cancel·lació dels assentaments de la societat, o quan sigui necessari, els antics liquidadors poden formalitzar actes jurídics en nom de la societat extingida amb posterioritat a la cancel·lació registral d'aquesta.

2. En defecte de liquidadors, qualsevol interessat pot sol·licitar la formalització pel jutge del domicili que hagi tingut la societat.

TÍTOL XI

Les obligacions

CAPÍTOL I

L'emissió de les obligacions

Article 401. *Societat emissora.*

1. La societat anònima i la societat comanditària per accions poden emetre sèries numerades d'obligacions o altres valors que reconeixin o creïn un deute.

2. Llevat del que estableixin lleis especials, els valors que reconeixin o creïn un deute emesos per societat anònima queden sotmesos al règim establert per a les obligacions en el present títol.

Article 402. *Prohibició legal.*

La societat de responsabilitat limitada no pot acordar ni garantir l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions.

Article 403. *Condicions de l'emissió.*

Són condicions necessàries de l'emissió d'obligacions la constitució d'una associació de defensa o sindicat d'obligacionistes i la designació, per part de la societat, d'una persona que, amb el nom de comissari, assisteixi a l'atorgament del contracte d'emissió en nom dels futurs obligacionistes.

Article 404. *Garanties de l'emissió.*

1. La total emissió es pot garantir a favor dels titulars presents i futurs dels valors, especialment:

- a) Amb hipoteca mobiliària o immobiliària.
- b) Amb penyora de valors, que han de ser dipositats en entitat de crèdit.
- c) Amb penyora sense desplaçament.
- d) Amb garantia de l'Estat, de comunitat autònoma, província o municipi.
- e) Amb aval solidari d'entitat de crèdit.
- f) Amb l'aval solidari d'una societat de garantia recíproca inscrita en el registre especial del Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. A més de les garanties esmentades, els obligacionistes poden fer efectius els crèdits sobre els altres béns, drets i accions de l'entitat deutora.

Article 405. *Límit màxim.*

1. L'import total de les emissions no pot ser superior al capital social desemborsat, més les reserves que figurin en l'últim balanç aprovat i els comptes de regularització i actualització de balanços, quan hagin estat acceptades pel Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. En els casos en què l'emissió està garantida amb hipoteca, amb penyora de valors, amb garantia pública o amb aval solidari d'entitat de crèdit, no és aplicable la limitació establerta a l'apartat anterior.

3. En cas que l'emissió estigui garantida amb aval solidari de societat de garantia recíproca, el límit i altres condicions de l'aval queden determinats per la capacitat de garantia de la societat en el moment de prestar-lo, d'acord amb la seva normativa específica.

Article 406. *Competència de la junta general.*

Les condicions de cada emissió, així com la capacitat de la societat per formalitzar-les, quan no hagin estat regulades per la llei, s'han de sotmetre a les clàusules incloses en els estatuts socials, i als acords adoptats per la junta general amb el quòrum de constitució que estableix l'article 194 i amb la majoria exigida a l'apartat segon de l'article 201.

Article 407. *Esriptura pública i inscripció.*

1. L'emissió d'obligacions s'ha de fer constar sempre en escriptura pública, que ha de contenir les dades següents:

- a) El nom, capital, objecte i domicili de la societat emissora.
- b) Les condicions d'emissió i la data i terminis en què s'hagi d'obrir la subscripció.
- c) El valor nominal, interessos, venciment i primes i lots de les obligacions, si en té.
- d) L'import total i les sèries dels valors que s'hagin de llençar al mercat.
- e) Les garanties de l'emissió.
- f) Les regles fonamentals que hagin de regir les relacions jurídiques entre la societat i el sindicat i les característiques d'aquest.

2. No es poden posar en circulació les obligacions fins que s'hagi inscrit l'escriptura en els registres corresponents.

Article 408. *Anunci de l'emissió.*

1. És requisit previ per a la subscripció de les obligacions o per introduir-les al mercat l'anunci de l'emissió per la societat en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil», que ha de contenir, com a mínim, les mateixes dades enumerades a l'article anterior i el nom del comissari.

2. Els administradors de la societat que incompleixin el que estableix l'apartat anterior han de ser solidàriament responsables, davant els obligacionistes, dels danys que, per culpa o negligència, els hagin causat.

Article 409. *Subscripció.*

La subscripció de les obligacions implica per a cada obligacionista la ratificació plena del contracte d'emissió i la seva adhesió al sindicat.

Article 410. *Règim de prelació.*

1. Les primeres emissions gaudeixen de prelació davant de les posteriors pel que fa al patrimoni lliure de la societat emissora, qualssevol que hagin estat les variacions posteriors del seu capital.

2. Els drets dels obligacionistes en relació amb els altres creditors socials es regeixen per les normes generals que determinin la prelació i, si s'escau, pel que estableix la Llei concursal.

Article 411. *Reducció del capital i reserves.*

1. Llevat que l'emissió estigui garantida amb hipoteca, amb penyora de valors, amb garantia pública o amb aval solidari d'entitat de crèdit, es necessita el consentiment del

sindicat d'obligacionistes per reduir la xifra del capital social o l'import de les reserves, de manera que es disminueixi la proporció inicial entre la suma d'aquests i la quantia de les obligacions pendents d'amortitzar.

2. El consentiment del sindicat d'obligacionistes no és necessari quan simultàniament s'augmenti el capital de la societat amb càrrec als comptes de regularització i actualització de balanços o a les reserves.

CAPÍTOL II

Representació de les obligacions

Article 412. *Representació de les obligacions.*

1. Les obligacions es poden representar per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte.

2. Les obligacions representades per mitjà de títols poden ser nominatives o al portador, tenen força executiva i són transferibles amb subjecció a les disposicions del Codi de comerç i a les lleis aplicables.

3. Les obligacions representades per mitjà d'anotacions en compte es regeixen per la normativa reguladora del mercat de valors.

Article 413. *Títol de l'obligació.*

Els títols d'una emissió han de ser iguals i contenir:

- a) La seva designació específica.
- b) Les característiques de la societat emissora i, en especial, el lloc en què aquesta ha de pagar.
- c) La data de l'escriptura d'emissió i la designació del notari i protocol respectiu.
- d) L'import de l'emissió, en euros.
- e) El nombre, valor nominal, interessos, venciments, primes i lots del títol, si en té.
- f) Les garanties de l'emissió.
- g) La signatura, com a mínim, d'un administrador.

CAPÍTOL III

Obligacions convertibles

Article 414. *Requisits de l'emissió.*

1. La societat pot emetre obligacions convertibles en accions, sempre que la junta general determini les bases i les modalitats de la conversió i acordi augmentar el capital en la quantia necessària.

2. Els administradors han de redactar amb anterioritat a la convocatòria de la junta un informe que expliqui les bases i modalitats de la conversió, que ha de ser acompanyat per un altre d'un auditor de comptes, diferent a l'auditor de la societat, designat a aquest efecte pel Registre Mercantil.

Article 415. *Prohibicions legals.*

1. Les obligacions convertibles no es poden emetre per una xifra inferior al seu valor nominal.

2. Les obligacions convertibles no poden ser convertides en accions quan el valor nominal d'aquelles sigui inferior al d'aquestes.

Article 416. *Dret de subscripció preferent.*

1. Els accionistes de la societat tenen dret de subscripció preferent de les obligacions convertibles.
2. El dret de subscripció preferent de les obligacions convertibles en accions es regeix pel que disposen els articles 304 a 306.

Article 417. *Supressió del dret de subscripció preferent.*

1. Amb els requisits establerts per a la modificació dels estatuts socials, la junta general, en decidir l'emissió d'obligacions convertibles, pot acordar la supressió total o parcial del dret de preferència dels socis en els casos en què l'interès de la societat ho exigeixi.
2. Perquè sigui vàlid l'acord d'exclusió del dret de preferència és necessari:
 - a) Que en l'informe dels administradors es justifiqui detalladament la proposta.
 - b) Que en l'informe de l'auditor de comptes s'inclogui un judici tècnic sobre la raonabilitat de les dades incloses en l'informe dels administradors i sobre la idoneïtat de la relació de conversió, i, si s'escau, de les seves fórmules d'ajust, per compensar una eventual dilució de la participació econòmica dels accionistes.
 - c) Que en la convocatòria de la junta s'hagi fet constar la proposta de supressió del dret de preferència.

Article 418. *Conversió.*

1. Llevat que la junta general hagi establert un altre procediment en acordar l'emissió, els obligacionistes poden sol·licitar en qualsevol moment la conversió. En aquest cas, dins del primer mes de cada semestre els administradors han d'emetre les accions que corresponguin als obligacionistes que hagin sol·licitat la conversió durant el semestre anterior i han d'inscriure durant el mes següent en el Registre Mercantil l'augment de capital corresponent a les accions emeses.
2. En qualsevol cas, la junta general ha d'assenyalar el termini màxim perquè es pugui portar a efecte la conversió.

Fins que aquesta sigui possible, si es produeix un augment de capital amb càrrec a reserves o es redueix el capital per pèrdues, s'ha de modificar la relació de canvi de les obligacions per accions, en proporció a la quantia de l'augment o de la reducció de forma que afecti de la mateixa manera els accionistes i els obligacionistes.
3. La junta general no pot acordar la reducció de capital mitjançant restitució de les seves aportacions als accionistes o condonació dels dividends passius, mentre hi hagin obligacions convertibles, a menys que, amb caràcter previ i prou garanties, s'ofereixi als obligacionistes la possibilitat de realitzar la conversió.

CAPÍTOL IV

El sindicat d'obligacionistes

Article 419. *Constitució del sindicat.*

El sindicat d'obligacionistes queda constituït, una vegada que s'inscrigui l'escriptura d'emissió, entre els adquirents de les obligacions a mesura que vagin rebent els títols o es vagin practicant les anotacions.

Article 420. *Despeses del sindicat.*

Les despeses normals que ocasioni el sosteniment del sindicat van a càrrec de la societat emissora, sense que en cap cas puguin excedir el dos per cent dels interessos anuals meritats per les obligacions emeses.

Article 421. *Assemblea general d'obligacionistes.*

El comissari, tan aviat com quedi subscripta l'emissió, ha de convocar l'assemblea general d'obligacionistes, que ha d'aprovar o censurar la seva gestió, confirmar-lo en el càrrec o designar la persona que l'ha de substituir, i establir el reglament intern del sindicat, de manera que s'ajusti, en el que està previst, al règim establert en l'escriptura d'emissió.

Article 422. *Facultat i obligació de convocar l'assemblea.*

1. L'assemblea general d'obligacionistes pot ser convocada pels administradors de la societat o pel comissari. Aquest, a més, l'ha de convocar sempre que ho sol·licitin obligacionistes que representin, com a mínim, la vintena part de les obligacions emeses i no amortitzades.

2. El comissari pot requerir l'assistència dels administradors de la societat, i aquests han d'assistir encara que no hagin estat convocats.

Article 423. *Forma de convocatòria.*

1. La convocatòria de l'assemblea general s'ha de fer de manera que asseguri el seu coneixement per part dels obligacionistes.

2. Quan l'assemblea hagi de tractar o resoldre assumptes relatius a la modificació de les condicions del préstec o altres de transcendència anàloga, segons el parer del comissari, ha de ser convocada en la forma establerta en aquesta Llei per a la junta general d'accionistes.

Article 424. *Competència de l'assemblea.*

L'assemblea d'obligacionistes, degudament convocada, es presumeix facultada per acordar el necessari per a la millor defensa dels legítims interessos dels obligacionistes davant de la societat emissora, modificar, d'acord amb aquesta, les garanties establertes, destituir o nomenar el comissari, exercir, quan escaigui, les accions judicials corresponents i aprovar les despeses ocasionades per la defensa dels interessos comuns.

Article 425. *Acords de l'assemblea.*

1. Els acords adoptats per l'assemblea en la forma prevista en l'escriptura o per majoria absoluta amb assistència de les dues terceres parts de les obligacions en circulació vinculen tots els obligacionistes, fins i tot els no assistents i els dissidents.

2. Quan no s'aconsegueixi la concurrència de les dues terceres parts de les obligacions en circulació, pot ser novament convocada l'assemblea un mes després de la primera reunió i llavors es poden prendre els acords per majoria absoluta dels assistents. Aquests acords vinculen els obligacionistes en la mateixa forma establerta a l'apartat anterior.

3. Els acords de l'assemblea, tanmateix, poden ser impugnats pels obligacionistes conforme al que disposa aquesta Llei per a la impugnació dels acords de la junta general.

Article 426. *Accions individuals.*

Les accions judicials o extrajudicials que corresponguin als obligacionistes poden ser exercides individualment o separadament quan no contradiguin els acords del sindicat, dins de la seva competència i siguin compatibles amb les facultats que s'hagin conferit a aquest.

Article 427. *Comissari.*

1. El comissari és president del sindicat d'obligacionistes i, a més de les facultats que li hagin estat conferides en l'escriptura d'emissió i les que li atribueixi l'assemblea general

d'obligacionistes, té la representació legal del sindicat i pot exercitar les accions que a aquest li corresponguin.

2. En tot cas, el comissari és l'òrgan de relació entre la societat i el sindicat i, com a tal, pot assistir, amb veu i sense vot, a les deliberacions de la junta general de la societat emissora, informar-la dels acords del sindicat i requerir-ne els informes que, segons el seu parer, o el de l'assemblea d'obligacionistes, interessin a aquests.

3. El comissari ha de presenciar els sortejos que s'hagin de dur a terme, tant per a l'adjudicació com per a l'amortització de les obligacions, i ha de vigilar el pagament dels interessos i del principal, si s'escau, i, en general, ha de tutelar els interessos comuns dels obligacionistes.

Article 428. *Intervenció.*

1. Quan l'emissió s'hagi fet sense alguna de les garanties a què es refereix l'article 404, el comissari té la facultat d'examinar per si mateix o per una altra persona els llibres de la societat, i d'assistir, amb veu i sense vot, a les reunions del consell d'administració.

2. Quan la societat hagi endarrerit en més de sis mesos el pagament dels interessos vençuts o l'amortització del principal, el comissari pot proposar al consell la suspensió de qualsevol dels administradors i convocar la junta general d'accionistes, si aquells no ho fan quan estimin que han de ser substituïts.

Article 429. *Execució de garanties.*

Si l'emissió s'ha garantit amb hipoteca o amb penyora i la societat ha demorat el pagament d'interessos per més de sis mesos, el comissari, amb l'acord previ de l'assemblea general d'obligacionistes, pot executar els béns que constitueixin la garantia per fer pagament del principal amb els interessos vençuts.

CAPÍTOL V

Reemborsament i rescat de les obligacions

Article 430. *Rescat.*

La societat pot rescatar les obligacions emeses:

- Per amortització o per pagament anticipat, d'acord amb les condicions de l'escriptura d'emissió.
- Com a conseqüència dels convenis subscrits entre la societat i el sindicat d'obligacionistes.
- Per adquisició en borsa, a l'efecte d'amortitzar-les.
- Per conversió en accions, d'acord amb els titulars.

Article 431. *Repetició d'interessos.*

Els interessos de les obligacions amortitzades que l'obligacionista cobri de bona fe no poden ser objecte de repetició per la societat emissora.

Article 432. *Reemborsament.*

1. La societat ha de satisfer l'import de les obligacions en el termini convingut, amb les primes, lots i avantatges que en l'escriptura d'emissió s'hagin fixat.

2. També està obligada a dur a terme els sortejos periòdics en els termes i la forma previstos pel quadre d'amortització, amb intervenció del comissari i sempre en presència de notari, que n'ha d'aixecar l'acta corresponent.

La falta de compliment d'aquesta obligació autoritza els creditors per reclamar el reemborsament anticipat de les obligacions.

Article 433. *Cancel·lació de garanties.*

1. Per cancel·lar totalment o parcialment les garanties de l'emissió, si les obligacions estan representades per mitjà de títols, és necessari presentar-los i estampillar-los o inutilitzar-los, i substituir-los per d'altres, d'acord amb el que estableix per a la substitució dels títols l'article 117, quan subsisteixi el crèdit sense la garantia.

Si estan representades per mitjà d'anotacions en compte, és necessari tornar els certificats expedits per les entitats encarregades dels registres comptables d'anotacions en compte i practicar el consegüent assentament de modificació en el corresponent registre.

2. S'exceptua el cas en què el rescat hagi estat realitzat com a conseqüència dels convenis subscrits entre la societat i el sindicat d'obligacionistes, si l'acord de cancel·lació ha estat vàlidament adoptat per majoria i el sindicat no pot presentar tots els títols.

TÍTOL XII

Societat nova empresa

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 434. *Règim jurídic.*

La societat nova empresa es regula en aquest títol com a especialitat de la societat de responsabilitat limitada.

Article 435. *Denominació social.*

1. La denominació de la societat nova empresa està formada pels dos cognoms i el nom d'un dels socis fundadors seguits d'un codi alfanumèric que permeti la identificació de la societat de manera única i inequívoca.

El procediment d'assignació del codi el regula una ordre del ministre d'Economia i Hisenda.

2. En la denominació de la companyia hi ha de figurar necessàriament la indicació «Societat Limitada Nova Empresa» o la seva abreviatura «SLNE».

3. La denominació social s'ha d'incorporar immediatament a una subsecció especial de la Secció de Denominacions del Registre Mercantil Central, i n'ha de quedar constància en la corresponent certificació que s'expedeixi. Les certificacions acreditatives de la denominació de la societat nova empresa les poden demanar, indistintament, un soci o un tercer en nom seu. El beneficiari o interessat a favor del qual s'expedeixi la certificació ha de coincidir necessàriament amb el soci fundador que figura en l'expressada denominació.

Article 436. *Objecte social.*

1. La societat nova empresa ha de tenir com a objecte social totes o alguna de les activitats següents, que s'han de transcriure literalment en els estatuts: agrícola, ramadera, forestal, pesquera, industrial, de construcció, comercial, turística, de transports, de comunicacions, d'intermediació, de professionals o de serveis en general.

2. A més, els socis fundadors poden incloure en l'objecte social qualsevol activitat singular diferent de les anteriors. Si la inclusió d'aquesta activitat singular dóna lloc a una qualificació negativa del registrador mercantil de l'escriptura de constitució de la societat, no s'ha de paralitzar la seva inscripció, que s'ha de practicar, sense l'activitat singular en qüestió, sempre que els socis fundadors ho consentin expressament en la mateixa escriptura de constitució o amb posterioritat.

3. En cap cas es poden incloure en l'objecte social les activitats per a les quals s'exigeixi forma de societat anònima ni aquelles l'exercici de les quals impliqui objecte únic i exclusiu.

Article 437. *Requisits subjectius.*

1. Només poden ser socis de la societat nova empresa les persones físiques.
2. En el moment de la constitució, els socis no poden superar el nombre de cinc.

Article 438. *Unipersonalitat.*

1. No poden constituir ni adquirir la condició de soci únic d'una societat nova empresa els qui ja tinguin la condició de socis únics d'una altra societat nova empresa.

A aquest efecte, en l'escriptura de constitució de la societat nova empresa unipersonal o en l'escriptura d'adquisició de tal caràcter el soci únic ha de fer constar que no té la mateixa condició en una altra societat nova empresa.

2. La declaració d'unipersonalitat de la societat nova empresa es pot fer en la mateixa escriptura de la qual resulti la situació esmentada.

CAPÍTOL II

Requisits constitutius

Article 439. *Tramitació de la constitució de la societat.*

1. Els tràmits necessaris per a l'atorgament i la inscripció de l'escriptura de constitució de la societat nova empresa es poden realitzar a través de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques.

2. Les remissions i notificacions que realitzin els notaris i els registradors mercantils han d'estar emparades amb signatura electrònica avançada.

Article 440. *Escriptura de constitució.*

1. La remissió telemàtica al Registre Mercantil de la còpia autoritzada de l'escriptura de constitució de la societat només la pot realitzar el notari, de conformitat amb el que estableix la legislació sobre la incorporació de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques a la seguretat jurídica preventiva, així com, si s'escau, a altres registres o administracions públiques, quan això sigui necessari.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, els socis fundadors, amb caràcter previ a l'atorgament de l'escriptura de constitució, poden eximir el notari de les obligacions que s'estableixen en el present article i designar un representant per a la realització dels tràmits conduents a la constitució de la societat conforme a les regles generals o expressar la voluntat de fer-ho per si mateixos. En aquest supòsit, el notari ha d'expedir la primera còpia autoritzada en suport de paper en un termini no superior a vint-i-quatre hores des de l'autorització de l'escriptura de constitució de la societat.

2. El notari que hagi d'autoritzar l'escriptura de constitució de la societat ha de comprovar, de conformitat amb la legislació registral, que no existeix cap denominació social anterior idèntica a la de la societat que es pretén constituir. Una vegada efectuada la comprovació anterior, ha de procedir de manera immediata al seu atorgament.

3. Una vegada autoritzada l'escriptura, el notari l'ha de remetre de manera immediata, juntament amb el document únic electrònic, a les administracions tributàries competents per a l'obtenció del número d'identificació fiscal de la societat, ha de presentar, si s'escau i de conformitat amb el que disposa la legislació tributària, l'autoliquidació de l'impost que grava l'acte i ha de remetre la còpia autoritzada per a la seva inscripció en el Registre Mercantil.

Article 441. *Inscripció de la societat.*

1. Sigui quina sigui la forma de tramitació, i sempre que s'utilitzin els estatuts socials orientatius oficials, el registrador mercantil ha de qualificar i inscriure, si s'escau, l'escriptura de constitució en el termini màxim de vint-i-quatre hores, a comptar del moment de l'assentament de presentació o, si té defectes solucionables, des del moment de presentació

dels documents d'esmena. La inscripció s'ha de practicar en una secció especial creada a aquest efecte.

2. En cas que el registrador mercantil qualifiqui negativament el títol presentat, ho ha de fer saber al notari autoritzant de l'escriptura de constitució i, si s'escau, al representant que, a aquest efecte, els socis fundadors hi hagin designat, dins de les vint-i-quatre hores següents a la presentació. Així mateix, ho ha de notificar a les administracions tributàries competents.

Si la naturalesa de la falta apreciada permet l'esmena d'ofici per part del notari i aquest estigués d'acord amb la qualificació, ha de procedir a l'esmena en el termini màxim de vint-i-quatre hores, a comptar del moment de la notificació de la qualificació del registrador mercantil, i ha de donar compte de l'esmena als socis fundadors o als seus representants.

Article 442. Formalitats posteriors a la inscripció de la societat.

1. Immediatament després de practicar la inscripció, el registrador mercantil ha de notificar al notari autoritzant les dades registrals per a la seva constatació en l'escriptura matriu i en les còpies que expedeixi, i li ha de remetre la part corresponent del document únic electrònic a què ha incorporat les dades registrals de la societat.

El notari ha d'expedir la còpia autoritzada en suport de paper de l'escriptura de constitució de la societat en un termini no superior a vint-i-quatre hores, a comptar de la notificació de les dades registrals pel registrador mercantil. S'hi ha de deixar constància del número d'identificació fiscal de la societat i de la remissió de la còpia de l'escriptura de constitució i del document únic electrònic a les administracions tributàries competents, perquè aquestes procedeixin a enviar el número d'identificació fiscal definitiu de la societat als socis fundadors. De la mateixa manera, a petició dels socis fundadors, ha de procedir a la remissió dels documents necessaris per al compliment de les obligacions en matèria de seguretat social.

2. Inscrita la societat, el registrador mercantil ha de transmetre al Registre Mercantil Central les dades concernents als actes socials de la societat en la forma i els terminis establerts per reglament. Així mateix, i a petició dels socis fundadors o dels seus representants, ha de realitzar les altres comunicacions que li siguin requerides.

CAPÍTOL III

Capital social i participacions socials

Article 443. Capital social.

1. El capital social de la societat nova empresa no pot ser inferior a tres mil dotze euros ni superior a cent vint mil dos-cents dos euros.

2. El capital social només pot ser desemborsat mitjançant aportacions dineràries.

Article 444. Requisits subjectius en la transmissió de les participacions socials.

1. Com a conseqüència de la transmissió de participacions socials, es pot superar el nombre de cinc socis.

2. La transmissió voluntària per actes entre vius de participacions socials només es pot fer a favor de persones físiques.

Si són adquirides participacions socials per persones jurídiques, han de ser alienades a favor de persones físiques en el termini de tres mesos, comptats des de l'adquisició. En cas contrari, la societat nova empresa queda sotmesa a la normativa general de la societat de responsabilitat limitada, sense perjudici de la responsabilitat dels administradors de no adoptar-se el corresponent acord d'adaptació dels estatuts socials.

Article 445. Acreditació de la condició de soci.

1. No és necessària la tenidoria del llibre registre de socis, de manera que la condició de soci s'acredita mitjançant el document públic amb el qual s'hagi adquirit.

2. La transmissió de la condició de socis i la constitució de drets reals limitats sobre participacions socials s'han de notificar a l'òrgan d'administració mitjançant la remissió del document públic en el qual figuri.

3. L'òrgan d'administració ha de notificar als restants socis la transmissió, la constitució de drets reals o l'embargament de participacions socials tan aviat com tinguin coneixement que s'hagin produït, i és responsable dels perjudicis que l'incompliment d'aquesta obligació pugui ocasionar.

CAPÍTOL IV

Òrgans socials

Article 446. *Junta general.*

La junta general de la societat nova empresa també es pot convocar mitjançant correu certificat amb acusament de recepció al domicili assenyalat a aquest efecte pels socis i per procediments telemàtics que facin possible al soci el coneixement de la convocatòria a través de l'acreditació fefaent de l'enviament del missatge electrònic de la convocatòria o per l'acusament de recepció del soci.

En aquests supòsits, no és necessari l'anunci en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» ni en cap diari.

Article 447. *Estructura de l'òrgan d'administració.*

1. L'administració es pot confiar a un òrgan unipersonal o a un òrgan pluripersonal, els membres del qual han d'actuar solidàriament o mancomunadament. Quan l'administració s'atribueixi a un òrgan pluripersonal, en cap cas ha d'adoptar la forma i el règim de funcionament d'un consell d'administració.

2. La representació de la societat i la certificació dels acords socials correspon, en cas d'haver-hi un administrador únic, a aquest; en cas d'haver-hi diversos administradors solidaris, a un d'ells qualsevol; i en el supòsit d'haver-hi diversos administradors mancomunats, a dos d'ells qualsevol.

Article 448. *Estatut dels administradors.*

1. Per ser nomenat administrador es requereix la condició de soci.

2. El càrrec d'administrador pot ser retribuït en la forma i la quantia que decideixi la junta general.

3. Els administradors han d'exercir el seu càrrec per temps indefinit. No obstant això, es pot nomenar administrador per un període determinat mitjançant acord de la junta general posterior a la constitució de la societat.

Article 449. *Remoció del càrrec d'administrador.*

1. La remoció del càrrec d'administrador requereix acord de la junta general, que pot ser adoptat, encara que no figuri en l'ordre del dia de la reunió, per la majoria ordinària prevista a l'article 198, sense que els estatuts puguin exigir una majoria superior als dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es divideixi el capital social.

2. El soci afectat per la remoció del seu càrrec d'administrador no pot exercir el dret de vot corresponent a les seves participacions socials, les quals són deduïdes del capital social per al còmput de la majoria de vots exigida.

CAPÍTOL V

Modificacions estatutàries

Article 450. *Modificació d'estatuts.*

1. En la societat nova empresa, només es poden portar a terme modificacions en la denominació, en el domicili social i, dins dels límits fixats en aquesta Llei, en el capital social.

2. El que estableix l'apartat anterior no és aplicable en el supòsit de conversió de la societat nova empresa en societat de responsabilitat limitada, d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

Article 451. *Modificació de la denominació social.*

1. El notari que hagi d'autoritzar l'escriptura de canvi de denominació de la societat ha de comprovar, de conformitat amb la legislació registral, que no existeix cap denominació social anterior idèntica a la que es pretengui adoptar.

Per a això, el notari ha d'incorporar a l'escriptura de canvi de denominació social la certificació telemàtica de denominació social expedida pel Registre Mercantil Central amb signatura electrònica reconeguda del seu titular. La incorporació s'ha d'efectuar en els termes que preveu l'article 113.1 de la Llei 24/2001, de 27 de desembre.

2. En cas que el soci el nom i cognoms del qual figurin en la denominació social perdi la condició esmentada, la societat està obligada a modificar immediatament la seva denominació social.

Article 452. *Augment del capital social per damunt del límit màxim.*

Si els socis acorden augmentar el capital social per damunt del límit màxim establert en aquesta Llei, han d'establir així mateix si opten per la transformació de la societat nova empresa en qualsevol altre tipus social o si continuen les seves operacions en forma de societat de responsabilitat limitada.

CAPÍTOL VI

Dissolució

Article 453. *Dissolució.*

1. La societat nova empresa es dissol per les causes que estableix aquesta Llei per a la societat de responsabilitat limitada i, a més, per conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la meitat del capital social durant sis mesos com a mínim, a menys que es restableixi el patrimoni net en el termini esmentat.

2. En tot cas, és aplicable el que disposen els articles 364 a 367.

CAPÍTOL VII

Conversió en societat de responsabilitat limitada

Article 454. *Continuació com a societat de responsabilitat limitada.*

1. La societat nova empresa pot continuar les seves operacions en forma de societat de responsabilitat limitada, per a la qual cosa requereix l'acord de la junta general i l'adaptació dels estatuts socials de la societat nova empresa al que s'estableix per a la constitució d'una societat de responsabilitat limitada.

Per a l'adopció dels dos acords n'hi ha prou amb la majoria ordinària.

2. L'escriptura d'adaptació dels estatuts socials s'ha de presentar a inscripció en el Registre Mercantil en el termini màxim de dos mesos des de l'adopció de l'acord de la junta general.

TÍTOL XIII

Societat anònima europea

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 455. *Règim de la societat anònima europea.*

La societat anònima europea (ES) que tingui el seu domicili a Espanya es regeix pel que estableix el Reglament (CE) núm. 2157/2001 del Consell, de 8 d'octubre de 2001, per les disposicions d'aquest títol i per la Llei que regula la implicació dels treballadors en les societats anònimes europees.

Article 456. *Prohibició d'identitat de denominacions.*

No es pot inscriure en el Registre Mercantil una societat anònima europea que hagi de tenir el seu domicili a Espanya la denominació de la qual sigui idèntica a la d'una altra societat espanyola preexistent.

Article 457. *Inscripció i publicació dels actes relatius a la societat anònima europea.*

1. En el Registre Mercantil s'ha de dipositar el projecte de constitució d'una societat anònima europea que hagi de tenir el seu domicili a Espanya.

2. La constitució i altres actes inscriptibles d'una societat anònima europea que tingui el seu domicili a Espanya s'han d'inscriure en el Registre Mercantil conforme al que es disposa per a les societats anònimes.

3. Els actes i les dades d'una societat anònima europea amb domicili a Espanya s'han de fer públics en els casos i la forma previstos en les disposicions generals aplicables a les societats anònimes.

CAPÍTOL II

Domicili social i el seu trasllat a un altre estat membre

Article 458. *Domicili social.*

La societat anònima europea ha de fixar el seu domicili a Espanya quan la seva administració central estigui dins del territori espanyol.

Article 459. *Discordança entre domicili registral i domicili real.*

Quan una societat anònima europea domiciliada a Espanya deixi de tenir la seva administració central a Espanya ha de regularitzar la seva situació en el termini d'un any, o bé tornant a implantar la seva administració central a Espanya, o bé traslladant el seu domicili social a l'Estat membre on tingui la seva administració central.

Article 460. *Procediment de la regularització.*

Les societats anònimes europees que estiguin en el supòsit descrit a l'article anterior que no regularitzin la situació en el termini d'un any s'han de dissoldre conforme al règim general previst en aquesta Llei, i el Govern pot designar la persona que s'encarregui d'intervenir i presidir la liquidació i de vetllar pel compliment de la llei i de l'estatut social.

Article 461. *Dret de separació.*

En cas que una societat anònima europea amb domicili a Espanya acordi el seu trasllat a un altre Estat membre de la Unió Europea, els accionistes que votin en contra de l'acord de canvi de domicili es poden separar de la societat conforme al que disposa aquesta Llei per als casos de separació del soci.

Article 462. *Dret d'oposició dels creditors.*

Els creditors el crèdit dels quals hagi nascut abans de la data de publicació del projecte de trasllat del domicili social a un altre Estat membre tenen el dret d'oposar-se al trasllat en els termes establerts en aquesta Llei per al dret d'oposició.

Article 463. *Certificació prèvia al trasllat.*

El registrador mercantil del domicili social, a la vista de les dades que consten en el Registre i en l'escriptura pública de trasllat presentada, ha de certificar el compliment dels actes i tràmits que ha de realitzar la societat abans del trasllat.

Article 464. *Oposició al trasllat del domicili a un altre Estat membre.*

1. El trasllat de domicili d'una societat anònima europea registrada en territori espanyol que suposi un canvi de la legislació aplicable no té efecte si el Govern, a proposta del ministre de Justícia o de la comunitat autònoma on la societat anònima tingui el seu domicili social, s'hi oposa per raons d'interès públic.

Quan la societat anònima europea estigui sotmesa a la supervisió d'una autoritat de vigilància, l'oposició també la pot formular l'autoritat esmentada.

2. Una vegada que tingui per efectuat el dipòsit, el registrador mercantil, en el termini de cinc dies, ha de comunicar al Ministeri de Justícia, a la comunitat autònoma on la societat anònima tingui el seu domicili social i, si s'escau, a l'autoritat de vigilància corresponent, la presentació d'un projecte de trasllat de domicili d'una societat anònima europea.

3. L'acord d'oposició al trasllat de domicili s'ha de formular dins el termini dels dos mesos següents a la publicació del projecte de trasllat de domicili. L'acord es pot recórrer davant l'autoritat judicial competent.

CAPÍTOL III

Constitució

Secció 1a Disposicions generals

Article 465. *Participació d'altres societats en la constitució d'una societat anònima europea.*

En la constitució d'una societat anònima europea que s'hagi de domiciliar a Espanya, a més de les societats indicades en el Reglament (CE) núm. 2157/2001, hi poden participar les societats que, encara que no tinguin la seva administració central en la Unió Europea, estiguin constituïdes d'acord amb l'ordenament jurídic d'un Estat membre, hi tinguin el seu domicili i una vinculació efectiva i contínua amb l'economia d'un Estat membre.

Es presumeix que hi ha vinculació efectiva quan la societat tingui un establiment en el dit Estat membre des del qual dirigeixi i realitzi les seves operacions.

Article 466. *Oposició a la participació d'una societat espanyola en la constitució d'una societat anònima europea mitjançant fusió.*

1. El Govern, a proposta del ministre de Justícia o de la comunitat autònoma on la societat anònima tingui el seu domicili social, pot oposar-se per raons d'interès públic al fet

que una societat espanyola participi en la constitució mitjançant fusió d'una societat anònima europea en un altre Estat membre.

Quan la societat espanyola que participi en la constitució d'una societat anònima europea mitjançant fusió estigui sotmesa a la supervisió d'una autoritat de vigilància, l'oposició a la seva participació també la pot formular l'autoritat esmentada.

2. Una vegada que tingui per efectuat el dipòsit del projecte de fusió, el registrador mercantil, en el termini de cinc dies, ha de comunicar al Ministeri de Justícia, a la comunitat autònoma on la societat anònima tingui el seu domicili social i, si s'escau, a l'autoritat de vigilància corresponent, el dipòsit esmentat, perquè aquests puguin formular la seva oposició a la fusió.

3. L'oposició s'ha de formular abans de l'expedició del certificat a què es refereix l'article 469. L'acord d'oposició pot ser objecte de recurs davant l'autoritat judicial competent.

Secció 2a Constitució per fusió

Article 467. Nomenament d'expert o experts que han d'informar sobre el projecte de fusió.

En el supòsit que una o més societats espanyoles participin en la fusió o quan la societat anònima europea hagi de fixar el seu domicili a Espanya, el registrador mercantil és l'autoritat competent, amb la petició prèvia conjunta de les societats que es fusionen, per designar un o diversos experts independents que elaborin l'informe únic previst a l'article 22 del Reglament (CE) núm. 2157/2001.

Article 468. Dret de separació dels accionistes.

Els accionistes de les societats espanyoles que votin en contra de l'acord d'una fusió que impliqui la constitució d'una societat anònima europea domiciliada en un altre Estat membre es poden separar de la societat conforme al que disposa aquesta Llei per als casos de separació de socis. El mateix dret tenen els accionistes d'una societat espanyola que sigui absorbida per una societat anònima europea domiciliada en un altre Estat membre.

Article 469. Certificació relativa a la societat que es fusiona.

El registrador mercantil del domicili social, a la vista de les dades que consten en el Registre i en l'escriptura pública de fusió presentada, ha de certificar el compliment per part de la societat anònima espanyola que es fusiona de tots els actes i tràmits previs a la fusió.

Article 470. Inscripció de la societat resultant de la fusió.

En cas que la societat anònima europea resultant de la fusió fixi el seu domicili a Espanya, el registrador mercantil del domicili social ha de controlar l'existència dels certificats de les autoritats competents dels països on tenien el seu domicili les societats estrangeres participants en la fusió i la legalitat del procediment quant a la realització de la fusió i la constitució de la societat anònima europea.

Secció 3a Constitució per hòlding

Article 471. Publicitat del projecte de constitució.

1. Els administradors de la societat o societats espanyoles que participin en la constitució d'una societat anònima europea hòlding han de dipositar en el Registre Mercantil corresponent el projecte de constitució d'aquesta societat. Una vegada que tingui per efectuat el dipòsit, el registrador ha de comunicar el fet del dipòsit i la data en què hagi tingut lloc al registrador mercantil central, per a la seva immediata publicació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

2. La junta general que s'hagi de pronunciar sobre l'operació no es pot reunir abans que hagi transcorregut, com a mínim, el termini d'un mes des de la data de la publicació a què es refereix l'apartat anterior.

Article 472. Nomenament d'expert o experts que han d'informar sobre el projecte de constitució.

1. L'autoritat competent per al nomenament d'expert o experts independents que preveu l'apartat 4 de l'article 32 del Reglament (CE) núm. 2157/2001 és el registrador mercantil del domicili de cada societat espanyola que promogui la constitució d'una societat anònima europea hòlding o del domicili de la futura societat anònima europea.

2. La sol·licitud de nomenament d'expert o experts independents s'ha d'efectuar conforme al que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

Article 473. Protecció dels socis de les societats participants en la constitució.

Els socis de les societats promotores de la constitució d'una societat anònima europea hòlding que hagin votat en contra de l'acord de la seva constitució es poden separar de la societat de la qual formin part conforme al que preveu aquesta Llei per als casos de separació de socis.

Secció 4a Constitució per transformació

Article 474. Transformació d'una societat anònima existent en societat anònima europea.

En el cas de constitució d'una societat anònima europea mitjançant la transformació d'una societat anònima espanyola, els seus administradors han de redactar un projecte de transformació d'acord amb el que preveu el Reglament (CE) núm. 2157/2001 i un informe en el qual s'han d'explicar i justificar els aspectes jurídics i econòmics de la transformació i s'han d'indicar les conseqüències que suposa per als accionistes i per als treballadors l'adopció de la forma de societat anònima europea. El projecte de transformació s'ha de dipositar en el Registre Mercantil i s'ha de publicar conforme al que estableix l'article 471.

Article 475. Certificació dels experts.

Un o més experts independents, designats pel registrador mercantil del domicili de la societat que es transforma, han de certificar, abans que es convoqui la junta general que ha d'aprovar el projecte de transformació i els estatuts de la societat anònima europea, que aquesta societat disposa d'actius nets suficients, com a mínim, per a la cobertura del capital i de les reserves de la societat anònima europea.

CAPÍTOL IV

Òrgans socials

Secció 1a Sistemes d'administració

Article 476. Opció estatutària.

La societat anònima europea que es domiciliï a Espanya pot optar per un sistema d'administració monista o dual, i ho ha de fer constar en els seus estatuts.

Article 477. Sistema monista.

En cas que s'opti per un sistema d'administració monista, és aplicable al seu òrgan d'administració el que estableix la present Llei per als administradors de les societats anònimes, en tot el que no contradigui el que disposen el Reglament CE 2157/2001 i la llei que regula la implicació dels treballadors en les societats anònimes europees.

Secció 2a Sistema dual

Article 478. Òrgans del sistema dual.

En cas que s'opti per un sistema d'administració dual, hi ha d'haver una direcció i un consell de control.

Article 479. Facultats de la direcció.

1. La gestió i la representació de la societat corresponen a la direcció.
2. Qualsevol limitació a les facultats dels directors de les societats anònimes europees, encara que estigui inscrita en el Registre Mercantil, és ineficaç enfront de tercers.
3. La titularitat i l'àmbit del poder de representació dels directors es regeixen conforme al que disposa aquesta Llei per als administradors.

Article 480. Maneres d'organitzar la direcció.

1. La gestió es pot confiar, conforme disposin els estatuts, a un sol director, a diversos directors que actuïn solidàriament o conjuntament o a un consell de direcció.
2. Quan la gestió es confii conjuntament a més de dues persones, aquestes constitueixen el consell de direcció.

Article 481. Composició del consell de direcció.

El consell de direcció està format per un mínim de tres membres i un màxim de set.

Article 482. Determinació del nombre dels membres de la direcció.

Els estatuts de la societat, quan no determinin el nombre concret, han d'establir el nombre màxim i el mínim, i les regles per determinar-lo.

Article 483. Organització, funcionament i règim d'adopció d'acords del consell de direcció.

Llevat del que disposa el Reglament (CE) núm. 2157/2001, l'organització, el funcionament i el règim d'adopció d'acords del consell de direcció es regeix pel que estableixen els estatuts socials i, si no, pel que preveu aquesta Llei per al consell d'administració de les societats anònimes.

Article 484. Límit a la cobertura de vacant en la direcció per un membre del consell de control.

La durada del nomenament d'un membre del consell de control per cobrir una vacant de la direcció conforme a l'article 39.3 del Reglament (CE) núm. 2157/2001 no pot ser superior a l'any.

Article 485. Funcionament del consell de control.

És aplicable al consell de control el que preveu aquesta Llei per al funcionament del consell d'administració de les societats anònimes en tot el que no contradigui el que disposa el Reglament (CE) núm. 2157/2001.

Article 486. Nomenament i revocació dels membres del consell de control.

Els membres del consell de control els nomena i revoca la junta general, sense perjudici del que disposen el Reglament (CE) núm. 2157/2001, la llei que regula la implicació dels treballadors en les societats anònimes europees i el que estableix l'article 243.

Article 487. *Representació davant dels membres del consell de control.*

La representació de la societat davant dels membres de la direcció correspon al consell de control.

Article 488. *Assistència de la direcció a les reunions del consell de control.*

El consell de control, quan ho estimi convenient, pot convocar els membres de la direcció perquè assisteixin a les seves reunions amb veu però sense vot.

Article 489. *Operacions sotmeses a autorització prèvia del consell de control.*

El consell de control pot acordar que determinades operacions de la direcció se sotmetin a la seva autorització prèvia. La falta d'autorització prèvia és inoposable als tercers, llevat que la societat provi que el tercer hagi actuat en frau o amb mala fe en perjudici de la societat.

Article 490. *Responsabilitat dels membres dels òrgans d'administració.*

Les disposicions sobre responsabilitat previstes per als administradors de societats de capital s'apliquen als membres dels òrgans d'administració, de direcció i del consell de control en l'àmbit de les seves respectives funcions.

Article 491. *Impugnació d'acords dels òrgans d'administració.*

Els membres de cada òrgan col·legiat poden impugnar els acords nuls o anul·lables del consell o comissió a què pertanyin en el termini d'un mes des de la seva adopció. També poden impugnar tals acords els accionistes que representin almenys el cinc per cent del capital social en el termini d'un mes des que en tinguin coneixement, sempre que no hagi transcorregut un any des de la seva adopció.

Secció 3a Junta general

Article 492. *Convocatòria de la junta general en el sistema dual.*

1. En el sistema dual d'administració, la competència per a la convocatòria de la junta general correspon a la direcció. La direcció ha de convocar la junta general quan ho sol·licitin accionistes que siguin titulars, com a mínim, del cinc per cent del capital social.

2. Si les juntes no són convocades dins dels terminis establerts pel Reglament (CE) núm. 2157/2001 o els estatuts, poden ser-ho pel consell de control o, a petició de qualsevol soci, pel jutge mercantil del domicili social conforme al que preveu per a les juntes generals aquesta Llei.

3. El consell de control pot convocar la junta general d'accionistes quan ho estimi convenient per a l'interès social.

Article 493. *Termini de convocatòria de la junta general.*

La junta general de la societat anònima europea ha de ser convocada com a mínim un mes abans de la data fixada per a la seva celebració.

Article 494. *Inclusió de nous assumptes en l'ordre del dia.*

Els accionistes minoritaris que siguin titulars, com a mínim, del cinc per cent del capital social poden sol·licitar la inclusió d'assumptes en l'ordre del dia de la junta general ja convocada, així com sol·licitar la convocatòria de la junta general extraordinària, conforme al que estableix aquesta Llei. El complement de la convocatòria s'ha de publicar amb quinze dies d'antelació com a mínim a la data establerta per a la reunió de la junta.

TÍTOL XIV

Societats anònimes cotitzades

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 495. *Concepte.*

1. Són societats cotitzades les societats anònimes les accions de les quals estan admeses a negociació en un mercat secundari oficial de valors.

2. En totes les qüestions no previstes en aquest títol, les societats cotitzades es regeixen per les disposicions aplicables a les societats anònimes, a més de per les altres normes que els siguin aplicables.

CAPÍTOL II

Especialitats en matèria d'accions

Secció 1a Representació de les accions

Article 496. *Representació de les accions de societats cotitzades.*

1. Les accions i les obligacions que pretenguin accedir o restar admeses a cotització en un mercat secundari oficial de valors s'han de representar necessàriament per mitjà d'anotacions en compte.

2. Tan bon punt els valors es representin per anotacions en compte, els títols en què anteriorment es reflectien queden amortitzats de ple dret, i s'ha de donar publicitat a l'anul·lació mitjançant anuncis en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil», en els corresponents a les borses de valors i en tres diaris de màxima difusió en el territori nacional.

3. El Govern, amb l'informe previ de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, ha de fixar els terminis i el procediment per a la representació per mitjà d'anotacions en compte de les accions cotitzades.

Article 497. *Dret a conèixer la identitat dels accionistes.*

Les entitats que, d'acord amb la normativa reguladora del mercat de valors, hagin de portar els registres dels valors representats per mitjà d'anotacions en compte estan obligades a comunicar a la societat emissora les dades necessàries per a la identificació dels accionistes.

Secció 2a Accions amb dret a un dividend preferent

Article 498. *Obligació d'acordar el repartiment del dividend preferent.*

Quan el privilegi conferit per accions emeses per societats cotitzades consisteixi en el dret a obtenir un dividend preferent, la societat està obligada a acordar el repartiment del dividend si existeixen beneficis distribuïbles, sense que els estatuts puguin disposar una altra cosa.

Article 499. *Règim legal del dividend preferent.*

El règim legal del dividend preferent de les accions privilegiades emeses per societats cotitzades és l'establert per a les accions sense vot en la secció 2a del capítol II del títol IV.

Secció 3a Accions rescatables

Article 500. *Emissió d'accions rescatables.*

1. Les societats anònimes cotitzades poden emetre accions que siguin rescatables a sol·licitud de la societat emissora, dels titulars d'aquestes accions o de tots dos, per un

import nominal no superior a la quarta part del capital social. A l'acord d'emissió s'han de fixar les condicions per a l'exercici del dret de rescate.

2. Les accions rescatables han de ser íntegrament desemborsades en el moment de la subscripció.

3. Si el dret de rescate s'atribueix exclusivament a la societat, no es pot exercitar abans que transcorrin tres anys a comptar de l'emissió.

Article 501. Amortització d'accions rescatables.

1. L'amortització de les accions rescatables s'ha de realitzar amb càrrec a beneficis o a reserves lliures o amb el producte d'una nova emissió d'accions acordada per la junta general amb la finalitat de finançar l'operació d'amortització.

2. Si s'amortitzen aquestes accions amb càrrec a beneficis o a reserves lliures, la societat ha de constituir una reserva per l'import del valor nominal de les accions amortitzades.

3. En cas que no hi hagi beneficis o reserves lliures en prou quantitat ni s'emetin noves accions per finançar l'operació, l'amortització només es pot portar a terme amb els requisits establerts per a la reducció de capital social mitjançant devolució d'aportacions.

Secció 4a Accions sotmeses a usdefruit

Article 502. Càlcul del valor de noves accions sotmeses a usdefruit.

1. Quan el nou propietari o l'usufructuari subscriuguin noves accions, l'usdefruit s'estén a les accions el desemborsament de les quals s'hagi pogut calcular conforme al preu mitjà de cotització durant el període de subscripció.

2. Les quantitats que s'hagin de pagar en cas d'extinció de l'usdefruit o per no haver exercitat el nou propietari dret de subscripció preferent en cas d'augment de capital es calculen d'acord amb el valor de cotització mitjana del trimestre anterior a la producció dels fets abans esmentats.

CAPÍTOL III

Especialitats en matèria de subscripció d'accions

Article 503. Termini mínim per a l'exercici del dret de subscripció.

En les societats cotitzades l'exercici del dret de subscripció preferent s'ha de fer dins el termini concedit pels administradors de la societat, que no pot ser inferior a quinze dies des de la publicació de l'anunci de l'oferta de subscripció de la nova emissió en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil».

Article 504. Règim general d'exclusió del dret de subscripció preferent.

1. En les societats cotitzades l'exclusió del dret de subscripció preferent exigeix l'observança del que estableix l'article 308.

2. El valor raonable s'entén com a valor de mercat. Llevat que es justifiqui el contrari, es presumeix valor de mercat el que s'estableixi per referència a la cotització borsària.

Article 505. Règim especial d'exclusió del dret de subscripció preferent.

1. No obstant el que estableix l'apartat segon de l'article anterior, la junta general d'accionistes de societat cotitzada, una vegada que disposi de l'informe dels administradors i de l'informe de l'auditor de comptes requerits a l'article 308, pot acordar l'emissió de noves accions a qualsevol preu, sempre que sigui superior al valor net patrimonial d'aquestes que resulti de l'informe de l'auditor, de manera que la junta es pot limitar a establir el procediment per a la seva determinació.

2. Perquè la junta general pugui adoptar l'acord a què es refereix l'apartat anterior, és necessari que l'informe dels administradors i l'informe de l'auditor de comptes determinin el valor patrimonial net de les accions.

3. L'auditor de comptes ha de determinar el valor patrimonial net sobre la base dels últims comptes anuals auditats de la societat o, bé, si són de data posterior a aquests, sobre la base dels últims estats financers auditats de la societat conformes amb l'article 254, formulats, en qualsevol dels casos, pels administradors d'acord amb els principis de comptabilitat que recull el Codi de comerç. La data de tancament d'aquests comptes o d'aquests estats no pot ser anterior en més de sis mesos a la data en la qual la junta general adopti l'acord d'ampliació, sempre que no es realitzin operacions significatives. En la determinació del valor s'han de tenir en compte les eventuais excepcions que pugui haver posat de manifest en el seu informe l'auditor dels comptes anuals o dels estats financers.

4. En el cas de societats cotitzades que siguin dominants d'un grup d'empreses, el valor net patrimonial es determina conforme a les dades que per a la societat derivin de la comptabilitat consolidada del grup.

5. El registre comptable de les operacions s'ha de fer d'acord amb els principis i normes de comptabilitat que estableix el Codi de comerç.

Article 506. Delegació de la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent en cas d'emissió de noves accions.

1. En el cas de societats cotitzades, quan la junta general delegui en els administradors la facultat d'augmentar el capital social, també els pot atribuir la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent en relació amb les emissions d'accions que siguin objecte de delegació, si l'interès de la societat ho exigeix.

2. En l'anunci de convocatòria de la junta general en el qual figuri la proposta de delegar en els administradors la facultat d'augmentar el capital social també hi ha de constar expressament la proposta d'exclusió del dret de subscripció preferent. Des de la convocatòria de junta general s'ha de posar a disposició dels accionistes un informe dels administradors en què es justifiqui la proposta de delegació d'aquesta facultat.

3. En l'acord d'ampliació que es realitzi sobre la base de la delegació de la junta, l'informe dels administradors i l'informe de l'auditor de comptes han d'estar referits a cada ampliació concreta.

4. El valor nominal de les accions a emetre, més, si s'escau, l'import de la prima d'emissió ha de correspondre al valor raonable que resulti de l'informe de l'auditor de comptes. Aquests informes han de ser posats a disposició dels accionistes i comunicats a la primera junta general que es convoqui després de l'acord d'ampliació.

Article 507. Subscripció incompleta de noves accions.

Quan la Comissió Nacional del Mercat de Valors hagi intervingut en la verificació inicial d'una operació d'augment del capital de societat cotitzada amb emissió de noves accions, el fracàs total o parcial de l'augment del capital per subscripció incompleta s'ha de comunicar a la Comissió.

Article 508. Dret a la restitució d'aportacions.

1. En el supòsit que l'emissió de les noves accions per societat cotitzada hagi estat autoritzada o verificada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors, transcorregut un any des de la conclusió del període de subscripció sense que s'hagi presentat a inscripció en el Registre Mercantil l'escriptura d'execució de l'acord, el registrador, d'ofici, o a sol·licitud de qualsevol interessat, ha de procedir a la cancel·lació de la inscripció de l'acord d'augment del capital social, i n'ha de remetre certificació a la mateixa societat i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

2. Cancel·lada la inscripció de l'augment, els titulars de les noves accions emeses tenen el dret a exigir la restitució de les aportacions realitzades. Si la causa de la cancel·lació és imputable a la societat, poden exigir també l'interès legal.

CAPÍTOL IV

Límit màxim de l'autocartera

Article 509. *Límit màxim de l'autocartera.*

Excepte en els supòsits de lliure adquisició de les pròpies accions, en les societats cotitzades el valor nominal de les accions pròpies adquirides directament o indirectament per la societat, sumant-se al de les que ja posseeixin la societat adquirent i les seves filials i, si s'escau, la societat dominant i les seves filials, no pot ser superior al deu per cent del capital subscrit.

CAPÍTOL V

Obligacions

Article 510. *Emissió d'obligacions.*

El límit legal màxim per a l'emissió d'obligacions no és aplicable a les societats anònimes cotitzades.

Article 511. *Delegació de la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent en cas d'emissió d'obligacions convertibles.*

1. En el cas de societats cotitzades, quan la junta general delegui en els administradors la facultat d'emetre obligacions convertibles, també els pot atribuir la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent en relació amb les emissions d'obligacions convertibles que siguin objecte de delegació, si l'interès de la societat ho exigeix.

2. En l'anunci de convocatòria de la junta general en el qual figuri la proposta de delegar en els administradors la facultat d'emetre obligacions convertibles també hi ha de constar expressament la proposta d'exclusió del dret de subscripció preferent. Des de la convocatòria de junta general s'ha de posar a disposició dels accionistes un informe dels administradors en el qual es justifiqui la proposta d'exclusió.

3. En l'acord d'ampliació que es realitzi sobre la base de la delegació de la junta, l'informe dels administradors i l'informe de l'auditor de comptes han d'estar referits a cada emissió concreta.

Aquests informes han de ser posats a disposició dels accionistes i comunicats a la primera junta general que se celebri després de l'acord d'ampliació.

CAPÍTOL VI

Especialitats de la junta general d'accionistes

Article 512. *Caràcter obligatori del reglament de la junta general.*

La junta general d'accionistes de la societat anònima amb accions admeses a negociació en un mercat secundari oficial de valors, constituïda amb el quòrum de l'article 193 o amb el superior previst a aquest propòsit en els estatuts, ha d'aprovar un reglament específic per a la junta general. En aquest reglament es poden preveure totes aquelles matèries que concerneixen la junta general, respectant el que estableixen la llei i els estatuts.

Article 513. *Publicitat del reglament.*

1. El reglament de la junta general d'accionistes de societat cotitzada ha de ser objecte de comunicació a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i s'hi ha d'adjuntar còpia del document en què consti.

2. Efectuada aquesta comunicació, s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil d'acord amb les normes generals i, una vegada inscrit, l'ha de publicar la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Article 514. *Exercici del dret de vot per administrador en cas de sol·licitud pública de representació.*

1. En cas que els administradors d'una societat anònima cotitzada, o una altra persona per compte o en interès de qualsevol d'ells, hagin formulat sol·licitud pública de representació, l'administrador que l'obtingui no pot exercitar el dret de vot corresponent a les accions representades en aquells punts de l'ordre del dia en què es trobi en conflicte d'interessos i, en tot cas, respecte de les decisions següents:

- a) El seu nomenament o ratificació com a administrador.
- b) La seva destitució, separació o cessament com a administrador.
- c) L'exercici contra ell de l'acció social de responsabilitat.
- d) L'aprovació o ratificació, quan escaigui, d'operacions de la societat amb l'administrador de què es tracti, societats controlades per ell o a les que representi o persones que actuïn pel seu compte.

2. La delegació també pot incloure els punts que, tot i no estar previstos en l'ordre del dia de la convocatòria, siguin tractats, perquè així ho permet la llei, a la junta, i també s'ha d'aplicar en aquests casos el que preveu l'apartat anterior.

3. El que estableix aquest article és aplicable als membres del consell de control d'una societat anònima europea domiciliada a Espanya que hagi optat pel sistema dual.

Article 515. *Nul·litat de les clàusules limitatives del dret de vot.*

En les societats anònimes cotitzades són nul·les de ple dret les clàusules estatutàries que, directament o indirectament, fixin amb caràcter general el nombre màxim de vots que pot emetre un mateix accionista o societats pertanyents a un mateix grup.

Quan es produeixi l'admissió a negociació en un mercat secundari oficial de valors de les accions d'una societat els estatuts de la qual continguin clàusules limitatives del màxim de vots, la societat ha de procedir a l'adaptació dels seus estatuts, eliminant les clàusules esmentades, en el termini màxim d'un any comptat a partir de la data d'admissió. Si transcorre aquest termini sense que la societat hagi presentat en el Registre Mercantil l'escriptura de modificació dels seus estatuts, les clàusules limitatives del màxim de vot s'han de tenir per no posades.

CAPÍTOL VII

Especialitats de l'administració

Article 516. *Caràcter obligatori del reglament del consell d'administració.*

En les societats anònimes cotitzades, el consell d'administració, amb informe a la junta general, ha d'aprovar un reglament de normes de règim intern i funcionament del mateix consell, d'acord amb la llei i els estatuts, que ha de contenir les mesures concretes tendents a garantir la millor administració de la societat.

Article 517. *Publicitat del reglament.*

1. El reglament ha de ser objecte de comunicació a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i s'hi ha d'adjuntar còpia del document en què consti.

2. Efectuada aquesta comunicació, s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil d'acord amb les normes generals i, una vegada inscrit, l'ha de publicar la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

CAPÍTOL VIII

Pactes parasocials subjectes a publicitat

Article 518. *Pactes parasocials en societat cotitzada.*

1. Als efectes del que disposa aquest capítol, s'entenen per pactes parasocials els pactes que incloguin la regulació de l'exercici del dret de vot en les juntes generals o que restringeixin o condicionin la lliure transmissibilitat de les accions en les societats anònimes cotitzades.

2. El que disposa aquest títol també s'ha d'aplicar als supòsits de pactes que amb el mateix objecte es refereixin a obligacions convertibles o canviables emeses per una societat anònima cotitzada.

Article 519. *Publicitat dels pactes parasocials.*

1. La subscripció, pròrroga o modificació d'un pacte parasocial que tingui per objecte l'exercici del dret de vot a les juntes generals o que restringeixi o condicioni la lliure transmissibilitat de les accions o d'obligacions convertibles o canviables en les societats anònimes cotitzades ha de ser comunicada amb caràcter immediat a la mateixa societat i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

A la comunicació s'hi ha d'adjuntar còpia de les clàusules del document en què consti, que afectin el dret de vot o que restringeixin o condicionin la lliure transmissibilitat de les accions o de les obligacions convertibles o canviables.

2. Una vegada efectuada qualsevol d'aquestes comunicacions, el document on consti el pacte parasocial ha de ser dipositat en el Registre Mercantil on la societat estigui inscrita.

3. El pacte parasocial s'ha de publicar com a fet rellevant.

Article 520. *Legitimació per a publicitat dels pactes parasocials.*

1. Qualsevol dels signants del pacte parasocial està legitimat per realitzar les comunicacions i el dipòsit a què es refereix l'article anterior, fins i tot encara que el mateix pacte prevegi que algun d'ells o un tercer el realitzi.

2. En casos d'usdefruit i penyora d'accions, la legitimació correspon a qui tingui el dret de vot.

Article 521. *Efectes de la falta de publicitat dels pactes parasocials.*

Mentre no tinguin lloc les comunicacions, el dipòsit i la publicació com a fet rellevant, el pacte parasocial no produeix cap efecte quant a les esmentades matèries.

Article 522. *Pactes parasocials entre socis de societat que exerceixi el control sobre una societat cotitzada.*

El que disposen els articles anteriors és aplicable als pactes parasocials entre socis o membres d'una entitat que exerceixi el control sobre una societat cotitzada.

Article 523. *Dispensa temporal del deure de publicitat.*

Quan la publicitat pugui ocasionar un greu dany a la societat, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, a sol·licitud dels interessats, pot acordar, mitjançant resolució motivada, que no es doni cap publicitat a un pacte parasocial que li hagi estat comunicat, o a un part d'aquest, i dispensar de la comunicació del dit pacte la mateixa societat, del dipòsit en el

Registre Mercantil del document on consti i de la publicació com a fet rellevant, amb la determinació del temps en què es pot mantenir en secret entre els interessats.

CAPÍTOL IX

La informació societària

Secció 1a. Especialitats dels comptes anuals

Subsecció 1a. Comptes anuals

Article 524. *Prohibició de comptes abreujats.*

Les societats els valors de les quals estan admesos a negociació en un mercat regulat de qualsevol Estat membre de la Unió Europea no poden formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats ni compte de pèrdues i guanys abreujats.

Subsecció 2a. Especialitats de la memòria

Article 525. *Deure d'informació complementària.*

Les societats que hagin emès valors admesos a cotització en un mercat regulat de qualsevol Estat membre de la Unió Europea i que, d'acord amb la normativa en vigor publiquin únicament comptes anuals individuals, estan obligades a informar en la memòria de les principals variacions que s'originarien en el patrimoni net i en el compte de pèrdues i guanys si s'haguessin aplicat les normes internacionals d'informació financera adoptades pels reglaments de la Unió Europea, i han d'indicar els criteris de valoració que hagin aplicat.

Subsecció 3a. Especialitats de l'informe de gestió

Article 526. *Inclusió de l'informe de govern corporatiu en l'informe de gestió.*

Les societats que hagin emès valors admesos a cotització en un mercat regulat de qualsevol Estat membre de la Unió Europea han d'incloure en l'informe de gestió, en una secció separada, l'informe de govern corporatiu.

Secció 3a. Dret especial d'informació

Article 527. *Dret especial d'informació.*

Fins al setè dia anterior al previst per a la celebració de la junta, els accionistes d'una societat cotitzada, a més de poder exercitar el dret d'informació sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia, poden sol·licitar informacions o aclariments o formular preguntes per escrit sobre la informació accessible al públic que s'hagi facilitat per la societat a la Comissió Nacional del Mercat de Valors des de la celebració de l'última junta general.

Secció 4a. Instruments especials d'informació

Article 528. *Instruments especials d'informació.*

1. Les societats anònimes cotitzades han de complir els deures d'informació per qualsevol mitjà tècnic, informàtic o telemàtic, sense perjudici del dret dels accionistes a sol·licitar la informació en forma impresa.

2. Les societats anònimes cotitzades han de disposar d'una pàgina web per atendre l'exercici, per part dels accionistes, del dret d'informació, i per difondre la informació rellevant exigida per la legislació sobre el mercat de valors.

A la pàgina web de la societat s'ha d'habilitar un Fòrum Electrònic d'Accionistes, al qual han de poder accedir amb les degudes garanties tant els accionistes individuals com les

associacions voluntàries que puguin constituir, amb la finalitat de facilitar la seva comunicació amb caràcter previ a la celebració de les juntes generals. En el Fòrum es poden publicar propostes que es pretenguin presentar com a complement de l'ordre del dia anunciat en la convocatòria, sol·licituds d'adhesió a aquestes propostes, iniciatives per assolir el percentatge suficient per exercir un dret de minoria previst a la llei, així com ofertes o peticions de representació voluntària.

3. Al consell d'administració li correspon establir el contingut de la informació que s'ha de facilitar en la pàgina web, de conformitat amb el que estableixi el Ministeri d'Economia i Hisenda o, amb la seva habilitació expressa, la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

4. Els accionistes de cada societat cotitzada poden constituir associacions específiques i voluntàries per a l'exercici dels seus drets i la millor defensa dels seus interessos comuns. Les associacions d'accionistes s'han d'inscriure en un registre especial habilitat a l'efecte a la Comissió Nacional del Mercat de Valors. Per reglament s'ha de desplegar el règim jurídic de les associacions d'accionistes que ha d'incloure, com a mínim, els requisits i límits per a la seva constitució, les bases de la seva estructura orgànica, les regles del seu funcionament, els drets i obligacions que els corresponguin, especialment en la seva relació amb la societat cotitzada.

5. Així mateix, es faculta el Govern i, si s'escau, el Ministeri d'Economia i Hisenda i, amb la seva habilitació expressa, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per dur a terme les especificacions tècniques i jurídiques necessàries respecte al que estableix aquest article.

Disposició addicional primera. *Prohibició d'emetre obligacions.*

Les persones físiques i les societats civils, col·lectives i comanditàries simples no poden emetre ni garantir l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions.

Disposició addicional segona. *Tributació de la transmissió de participacions socials.*

El règim de tributació de la transmissió de les participacions socials és l'establert per a la transmissió de valors a l'article 108 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors.

Disposició addicional tercera. *Document únic electrònic (DUE).*

1. El document únic electrònic (DUE) és aquell en què s'inclouen totes les dades referents a la societat nova empresa que, d'acord amb la legislació aplicable, s'han de remetre als registres jurídics i les administracions públiques competents per a la constitució de la societat i per al compliment de les obligacions en matèria tributària i de Seguretat Social inherents a l'inici de la seva activitat.

Les remissions i recepcions del DUE es limiten a aquelles dades que siguin necessàries per a la realització dels tràmits competència de l'organisme corresponent.

Per reglament o, si s'escau, mitjançant la subscripció dels oportuns convenis entre les administracions públiques competents, es poden incloure noves dades en el DUE a fi que pugui servir per al compliment de tràmits, comunicacions i obligacions diferents de les anteriors. Així mateix, per reglament s'han d'establir les especificacions i condicions per a l'ús del DUE per a la constitució de qualsevol forma societària, així com per al compliment de les obligacions en matèria tributària i de Seguretat Social inherents a l'inici de l'activitat, amb ple respecte al que disposa la normativa substantiva i de publicitat que regula aquestes formes societàries i tenint en compte la normativa a la qual es fa esment a l'apartat 6 de la disposició addicional quarta.

2. La remissió del DUE s'ha de fer mitjançant l'ús de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques d'acord amb el que disposen les normes aplicables a l'ús d'aquestes tècniques, tenint en compte el que preveuen les legislacions específiques.

3. De conformitat amb el que disposa el paràgraf segon de l'apartat primer de l'article 440, els socis fundadors de la societat nova empresa poden manifestar al notari, prèviament a l'atorgament de l'escriptura de constitució, el seu interès a realitzar per si mateixos els tràmits i la comunicació de les dades incloses en el DUE o designar un representant perquè ho porti a efecte, cas en què no és aplicable el que estableix la present disposició addicional.

4. El DUE ha de ser aprovat pel Consell de Ministres a proposta del ministre d'Economia i Hisenda, amb l'informe previ dels altres ministeris competents per raó de la matèria, i ha d'estar disponible en totes les llengües oficials de l'Estat espanyol.

5. L'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri d'Economia i Hisenda, pot subscriure convenis d'establiment de punts d'assessorament i inici de tramitació (PAIT) de les societats nova empresa amb altres administracions públiques i entitats públiques o privades. Els punts d'assessorament i inici de tramitació són oficines des de les quals es pot sol·licitar la reserva de denominació social a què es refereix l'apartat segon de l'article 440 i s'assessora els emprenedors i se'ls presta serveis, tant en la definició i tramitació administrativa de les seves iniciatives empresarials com durant els primers anys d'activitat d'aquestes iniciatives, i en ells s'ha d'iniciar la tramitació del DUE. En els convenis s'han d'establir els serveis d'informació, assessorament i tramitació que s'han de prestar de forma gratuïta i els de caràcter complementari que es poden oferir mitjançant contraprestació econòmica.

Els centres de finestra única empresarials creats a l'empara del Protocol de 26 d'abril de 1999 mitjançant els corresponents instruments jurídics de cooperació amb comunitats autònomes i entitats locals poden realitzar les funcions d'orientació, tramitació i assessorament previstes en la present Llei per a la creació i el desenvolupament de societats nova empresa. Per mitjà d'una ordre del ministre de la Presidència, a iniciativa conjunta amb el Ministeri d'Economia i Hisenda, s'han d'establir els criteris d'incorporació de les prescripcions tecnològiques pròpies dels punts d'assessorament i inici de tramitació als sistemes d'informació dels centres de finestra única empresarial.

6. Les administracions públiques han d'establir a aquest efecte procediments electrònics per realitzar els intercanvis d'informació necessaris.

Disposició addicional quarta. *Col·laboració social.*

1. Les administracions tributàries poden fer efectiva la col·laboració social prevista a l'article 92 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, així com en altres normes que la despleguin, en la presentació de declaracions, comunicacions o altres documents tributaris relacionats amb la constitució i l'inici de l'activitat de la societat nova empresa, a través de convenis subscrits amb el Consell General del Notariat, el Col·legi de Registradors de la Propietat, de Béns Mobles i Mercantils d'Espanya i altres col·legis professionals, així com les cambres de comerç i els punts d'assessorament i inici de tramitació (PAIT).

2. Les administracions tributàries també poden preveure mecanismes d'adhesió als esmentats convenis per part de notaris, registradors mercantils i altres professionals col·legiats a fi de fer efectiva l'esmentada col·laboració social. Aquests convenis tenen eficàcia vinculant per als membres de les organitzacions corporatives a les quals es refereix l'apartat anterior quan ho estableixi la normativa tributària. A més, les administracions tributàries també poden preveure mecanismes d'adhesió als convenis esmentats per part de professionals col·legiats a fi de fer efectiva la dita col·laboració social.

3. Per mitjà d'una ordre del ministre d'Economia i Hisenda s'han d'establir els supòsits i les condicions en què les entitats que hagin subscrit els esmentats convenis i els notaris, els registradors mercantils i altres professionals col·legiats que s'hi hagin adherit hagin de presentar per mitjans telemàtics declaracions, comunicacions o altres documents tributaris en representació de terceres persones.

4. El Ministeri de Treball i Immigració ha d'establir les vies que permetin efectuar la tramitació telemàtica en la presentació de comunicacions o altres documents davant òrgans i organismes que hi estan adscrits relacionats amb la constitució o l'inici de l'activitat de la societat nova empresa, a través de convenis subscrits amb el Consell General del

Notariat, el Col·legi de Registradors de la Propietat, de Béns Mobles i Mercantils d'Espanya i altres col·legis professionals.

5. Per mitjà d'una ordre del ministre de Treball i Immigració s'han d'establir els supòsits i les condicions en què les entitats que hagin subscrit els convenis esmentats i els notaris, els registradors mercantils i altres professionals col·legiats que s'hi hagin adherit hagin de presentar per mitjans telemàtics, comunicacions i altres documents en representació de terceres persones.

6. Tot el que s'ha previst abans en els apartats anteriors ho és sense perjudici de la normativa específica relativa a la incorporació de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques en l'Administració pública i en la seguretat jurídica preventiva.

Disposició addicional cinquena. *Recursos contra la qualificació de les escriptures de constitució de la societat nova empresa.*

En cas que el registrador mercantil qualifiqui negativament l'escriptura de constitució de la societat nova empresa, és aplicable el que disposen els articles 322 a 329 del text refós de la Llei hipotecària, aprovada pel Decret de 8 de febrer de 1946, redactats conforme al que estableix la normativa introduïda a la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, llevat del que fa referència als terminis de resolució, que en aquest cas són de 45 dies.

Disposició addicional sisena. *Mesures fiscals aplicables a la societat limitada nova empresa.*

1. L'Administració tributària ha de concedir, amb la sol·licitud prèvia d'una societat limitada nova empresa i sense aportació de garanties, l'ajornament del deute tributari de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, per la modalitat d'operacions societàries, derivada de la constitució de la societat durant el termini d'un any des de la seva constitució.

L'Administració tributària també ha de concedir, amb la sol·licitud prèvia d'una societat nova empresa i sense aportació de garanties, l'ajornament dels deutes tributaris de l'impost sobre societats corresponents als dos primers períodes impositius conclusos des de la seva constitució. L'ingrés dels deutes del primer i segon períodes s'ha de fer al cap dels 12 i sis mesos, respectivament, des de la finalització dels terminis per presentar la declaració liquidació corresponent a cadascun dels períodes esmentats.

Així mateix, l'Administració tributària pot concedir, amb la sol·licitud prèvia d'una societat nova empresa, amb aportació de garanties o sense, l'ajornament o el fraccionament de les quantitats derivades de retencions o ingressos a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques que es meritin en el primer any des de la seva constitució.

Les quantitats ajornades o fraccionades segons el que disposa aquest apartat meriten interès de demora.

2. La societat nova empresa no té l'obligació d'efectuar els pagaments fraccionats a què es refereix l'article 45 del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el, a càrrec de les liquidacions corresponents als dos primers períodes impositius conclusos des de la seva constitució.

Disposició addicional setena. *Competències supervidores de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.*

Les disposicions que conté el títol XIV d'aquest text refós formen part de les normes d'ordenació i disciplina del mercat de valors, la supervisió de les quals correspon a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, de conformitat amb el que disposa el títol VIII de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors.

La Comissió Nacional del Mercat de Valors és competent per incoar i instruir els expedients sancionadors als quals donin lloc els incompliments de les obligacions que

estableix el títol XIV, d'acord amb el que disposen els articles 95 i següents de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors.

Disposició final primera. *Borsa de denominacions socials, estatuts orientatius i termini reduït d'inscripció.*

1. S'autoritza el Govern per regular una borsa de denominacions socials amb reserva.

2. Per mitjà d'una ordre del ministre de Justícia es pot aprovar un model orientatiu d'estatuts per a la societat de responsabilitat limitada.

3. Si l'escriptura de constitució d'una societat de responsabilitat limitada conté íntegrament els estatuts orientatius a què fa referència l'apartat anterior, i no s'efectuen aportacions no dineràries, el registrador mercantil l'ha d'inscriure en el termini màxim de quaranta-vuit hores, llevat que no hagi satisfet l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats en els termes previstos en la seva normativa reguladora.

Disposició final segona. *Modificació de límits monetaris i imports de multes.*

S'autoritza el Govern perquè mitjançant un reial decret aprovi:

1r La modificació dels límits monetaris que figuren en aquesta Llei perquè les societats de capital puguin formular comptes anuals abreujats d'acord amb els criteris que estableixin les directives de la Unió Europea.

2n L'adaptació dels imports de les multes que figuren en el Codi de comerç i en aquesta Llei a les variacions del cost de la vida.